

Ošetření kořenového systému RCT

Fáze endodontického ošetření

- Diagnostická rozvaha
- Preendodoncie – příprava
- Přístupová kavita - trepanace
- Nalezení kk a rozšíření vchodů do kk
- Sondáž, odstranění obsahu a první rozšíření – bezpečná délka
- Určení pracovní délky kanálku
- Opracování stěn kanálku s výplachy
- Rekapitulace
- Sušení
- Plnění
- Rentgenový snímek
- Zajištění rezistence zubních tkání a retence rekonstrukce – postendodoncie

Předpoklad úspěchu endodontického ošetření

❖ Likvidace infekce

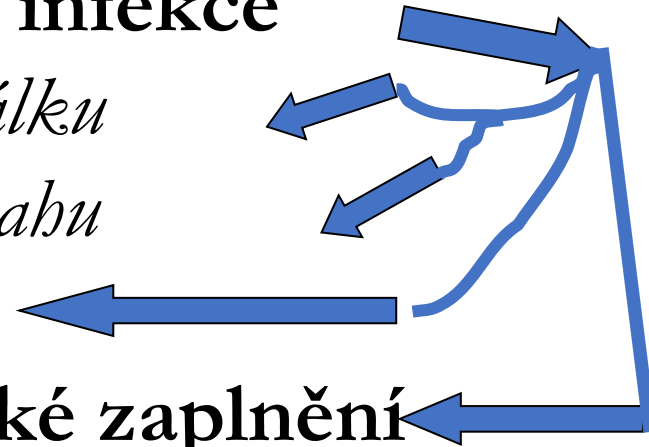
Rozšíření kanálku

Odstranění obsahu

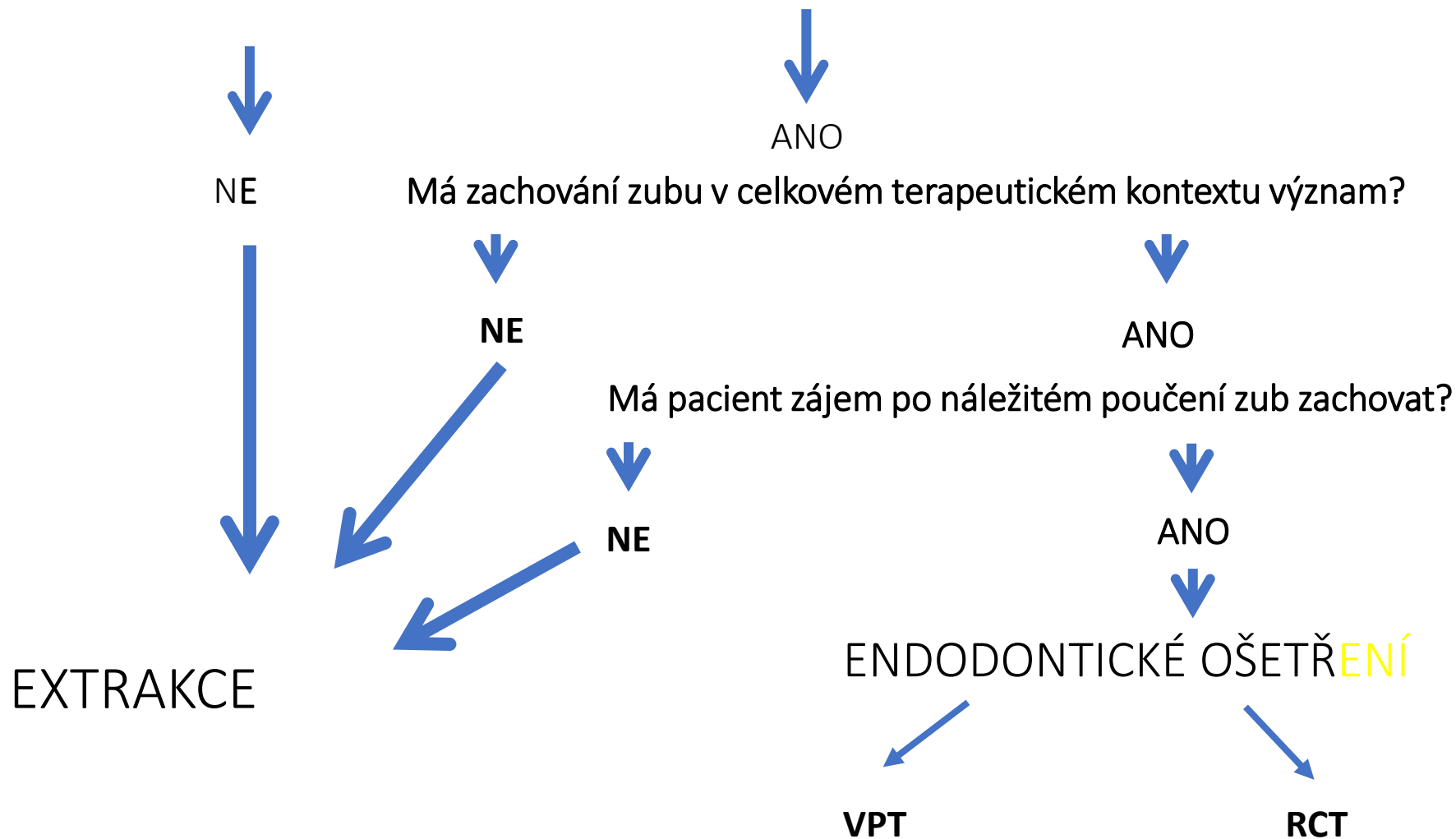
Dezinfekce

❖ Hermetické zaplnění

❖ Přiměřená reakce organismu

**Je postižený zub ošetřitelný a dlouhodobě udržitelný?
(Je možno jej pak kvalitně rekonstruovat?)**

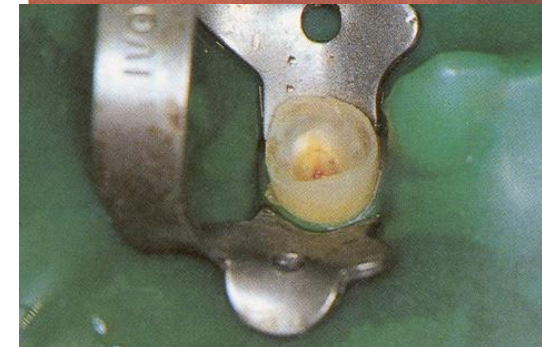

Přípravné fáze - preendodoncie

- Anestezie – infiltrační, svodná, intraligamentární
- Odstranění starých výplní a kazivého dentinu
- Snesení hrbolků
- Preendodontická dostavba – dostavění kontur zubu
- Prodloužení klinické korunky – chirurgické
- Zdlahování
- Zajištění aseptického přístupu - kofferdam

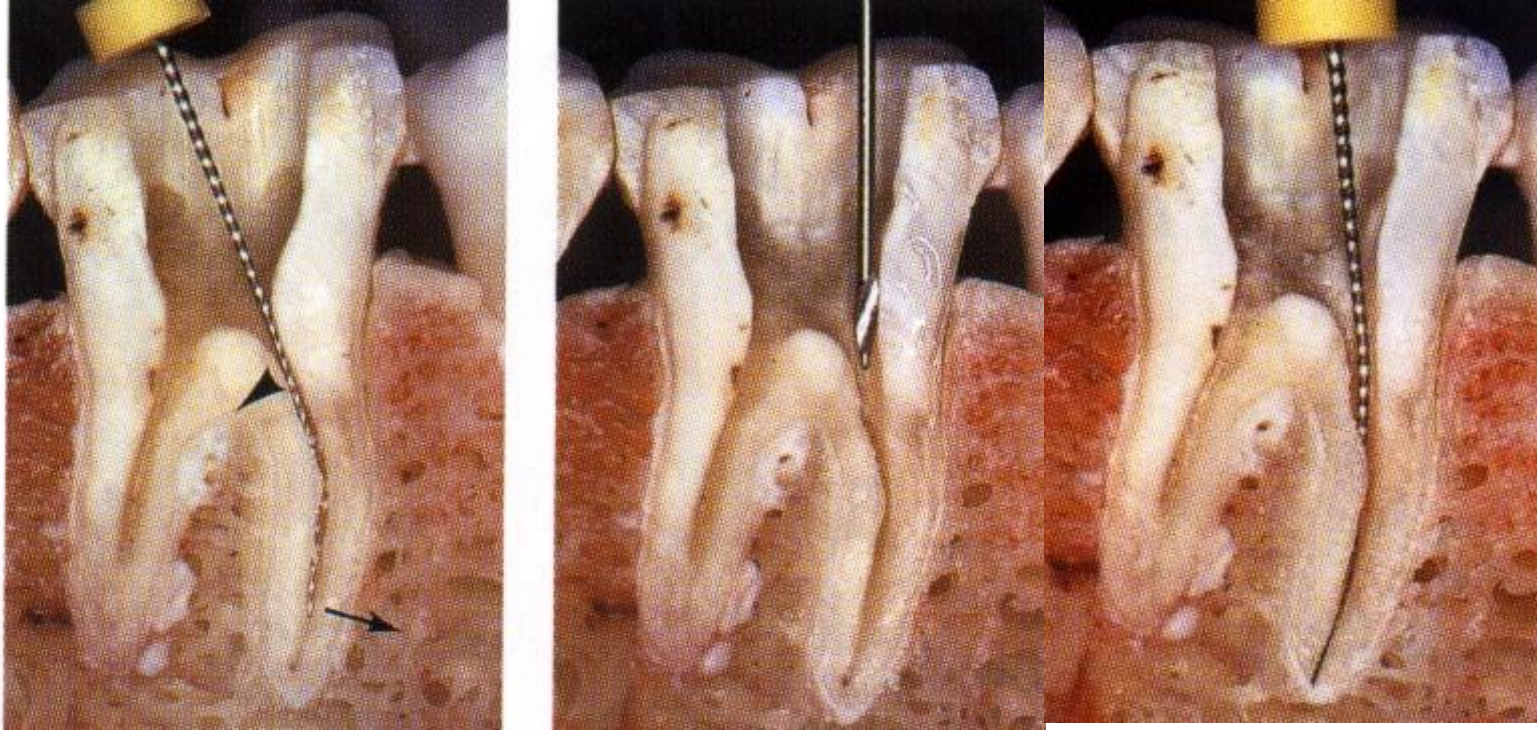
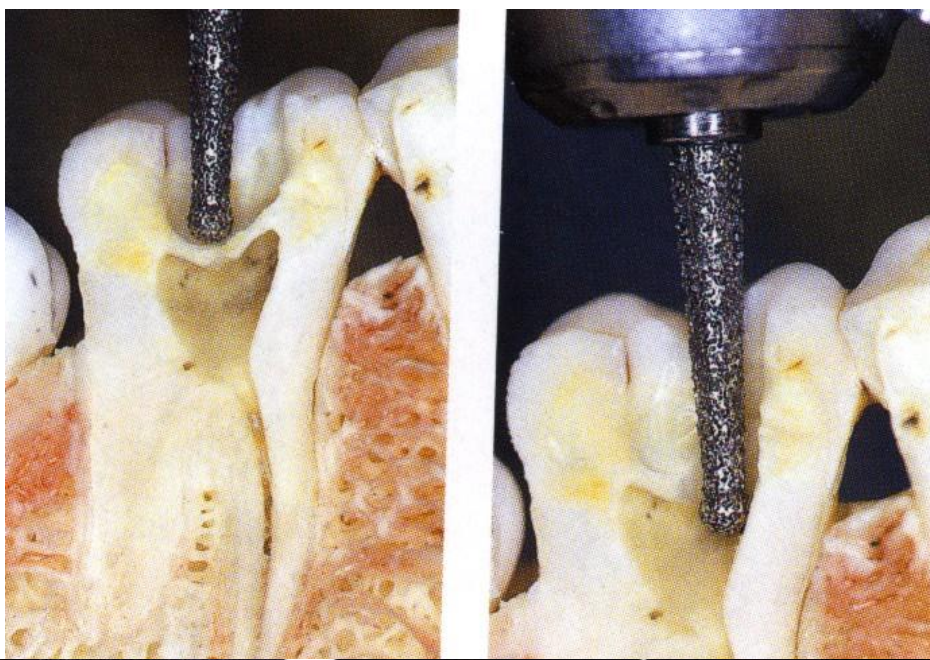
Význam kontur a supragingiválních tkání

- Možnost lepšího nasazení koferdamu
- Rezervoár výplachu
- Lepší podmínky pro postendodontickou rekonstrukci

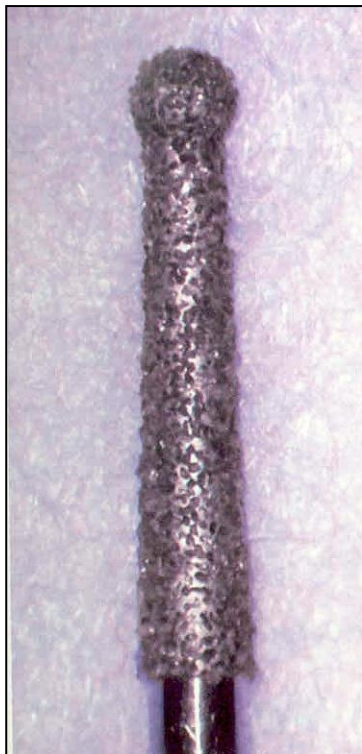

Preparace přístupové kavity

Otevření dřeňové dutiny - trepanace

Dia trepan

Dia kuličky

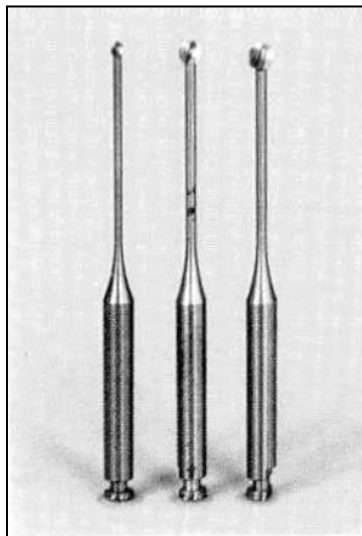

Kuličkové vrtáčky

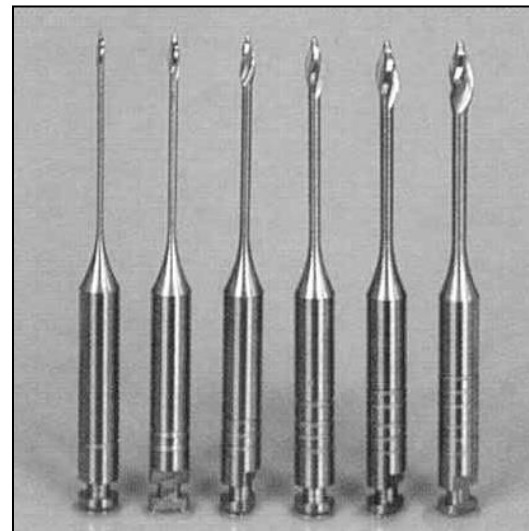
Nalezení a rozšíření vstupu do kořenových kanálků

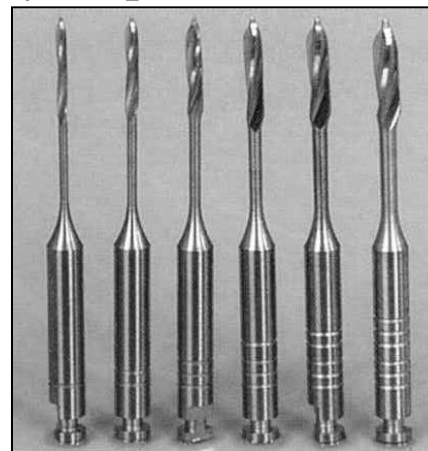
Kuličkové vrtáčky

Millerovy amputační vrtáčky

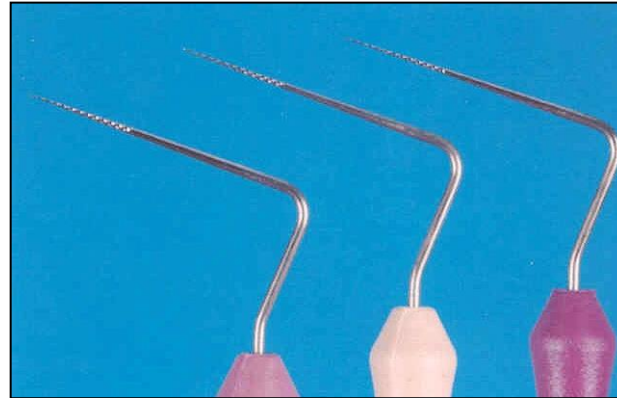
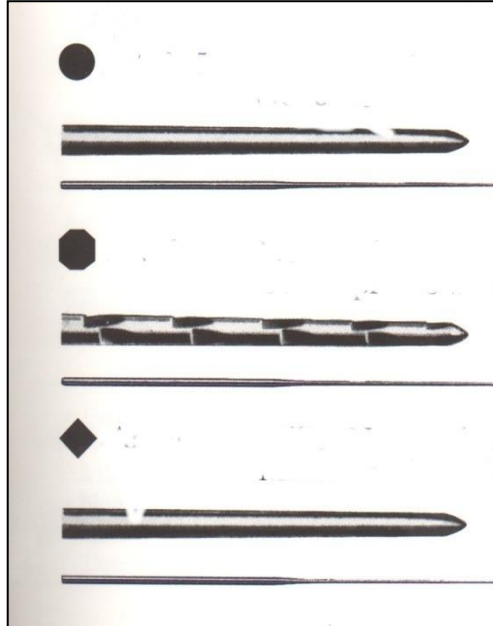

Gates Gliddenovy vrtáčky

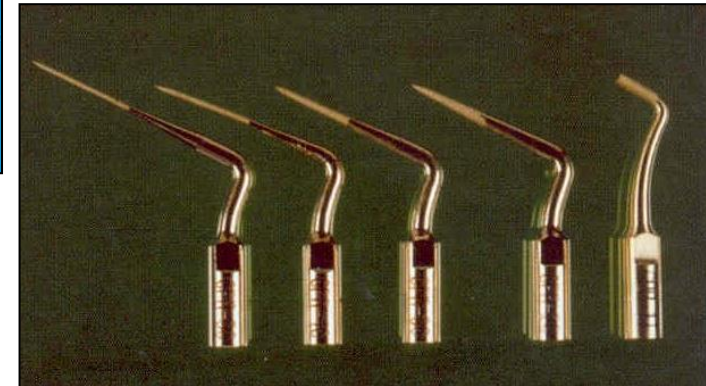

Peeso – Largo vrtáčky

Nalezení a rozšíření vstupu do kořenových kanálků

↑
← Endodontické sondy,
microopenery

Uz špičky

Barviva

Přístupové sady
Access kits

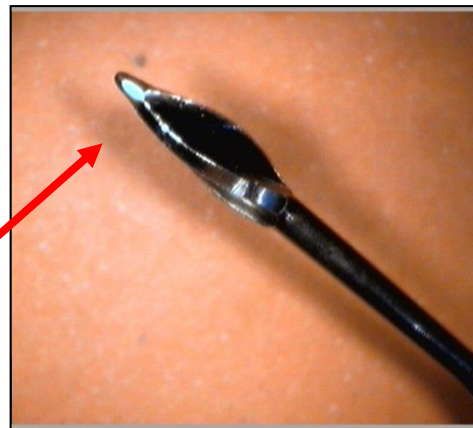

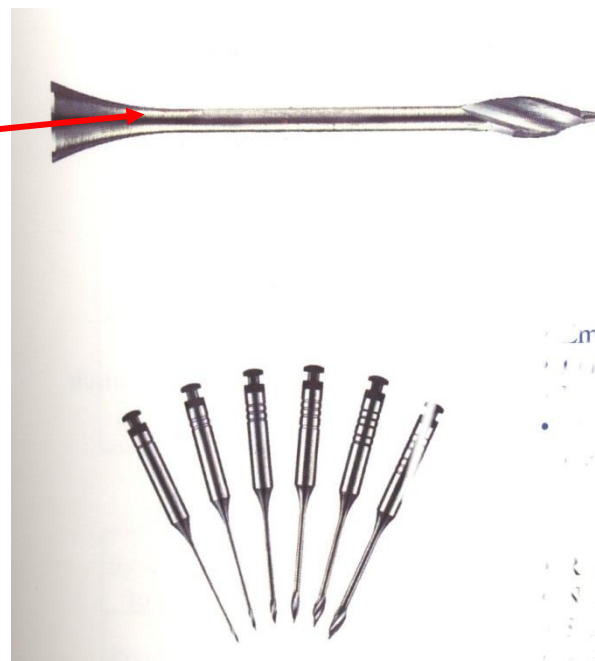
Gates - Glidden

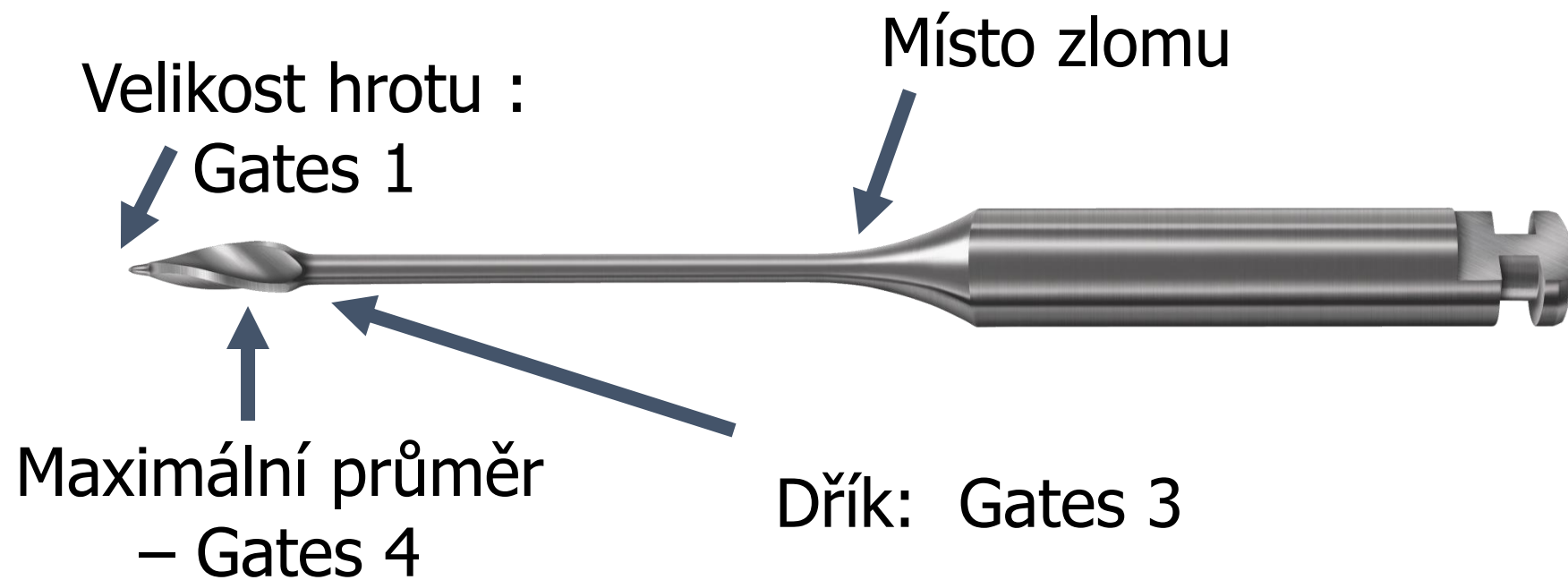
Peeso-Largo

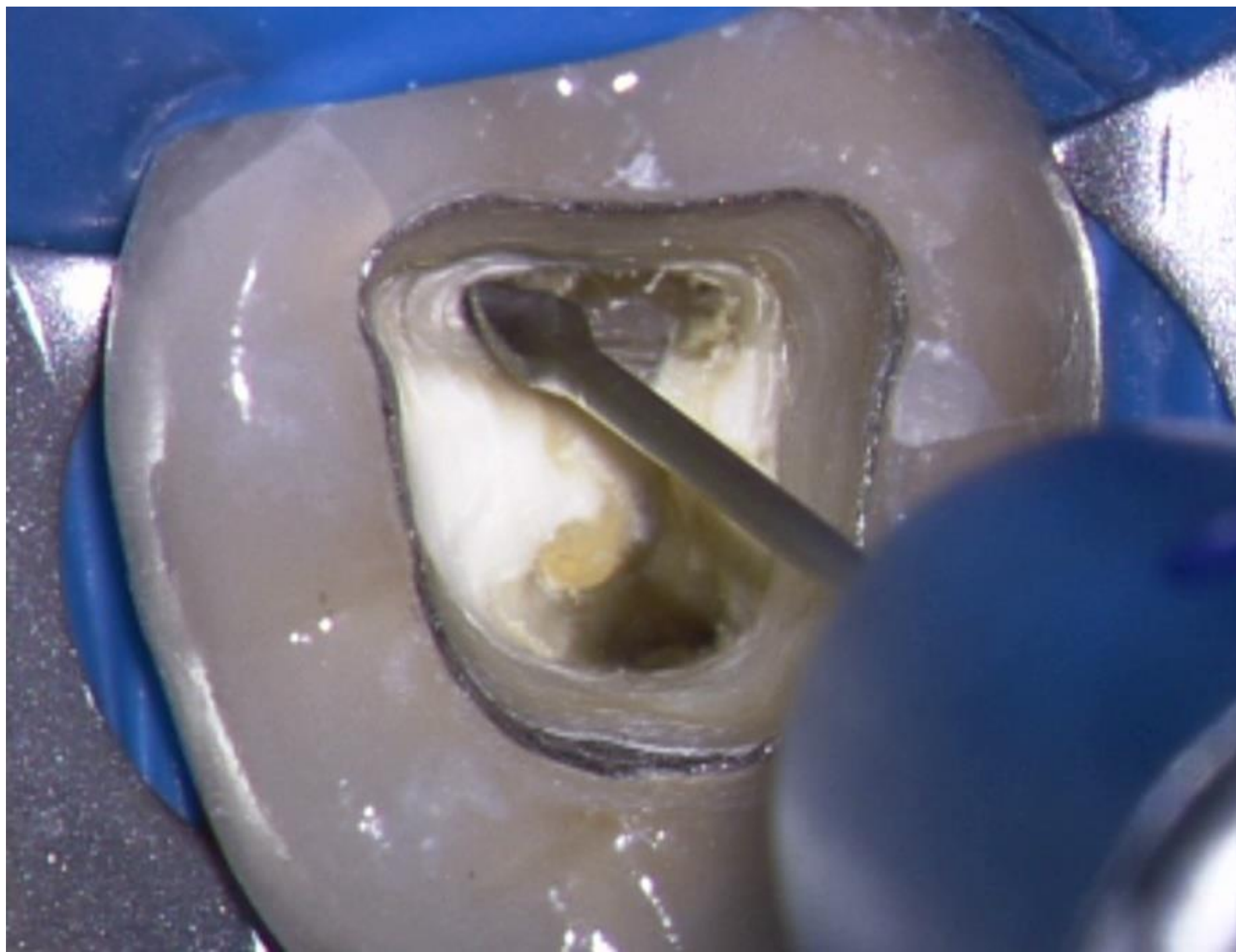

Gates – Glidden:
Tupá, neaktivní vodící špička
Naprogramované místo
zlomu

X-GATES

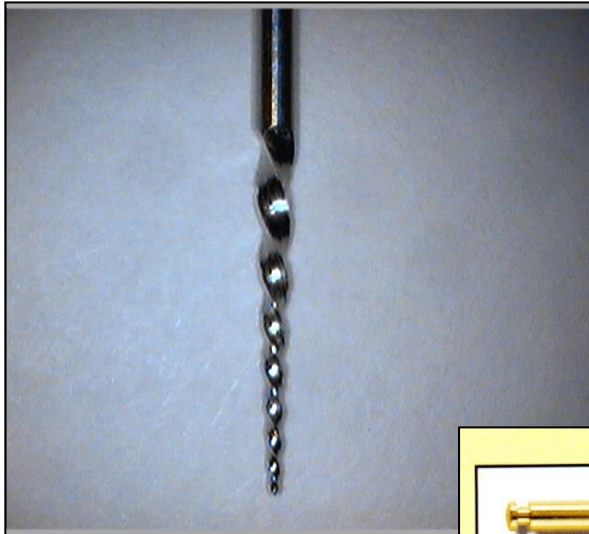

Rozšíření vstupu do kořenových kanálků

Ni-Ti nástroje

S velkou kónicitou (kónusem)

Např.: ProFile O.S., ProTaper SX, IntroFile aj.

Ultrazvuk a přístup

Hlavní důvody pro použití ultrazvuku

Lepší přehled a současně více konzervativní přístup se selektivním odstraněním zubních tkání

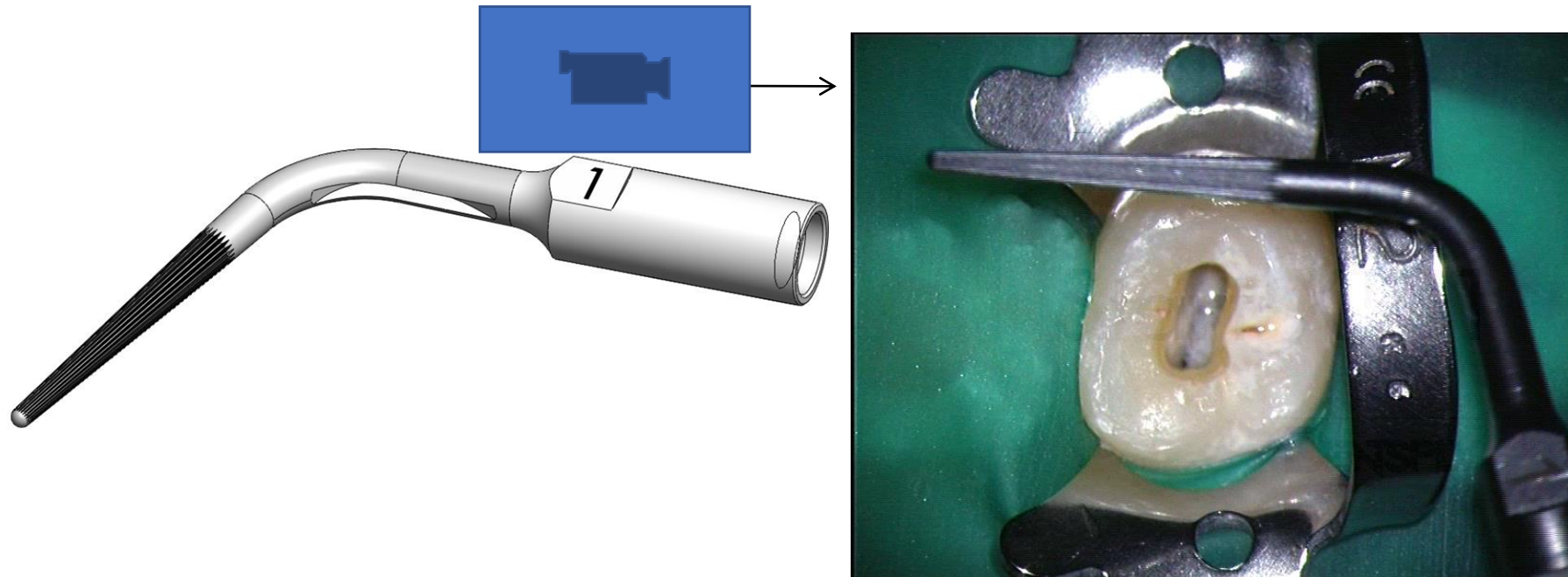
Porovnání s rotačními nástroji

- lepší přehled operačního pole
- preciznější preparace

Ohlazení stěn kavity

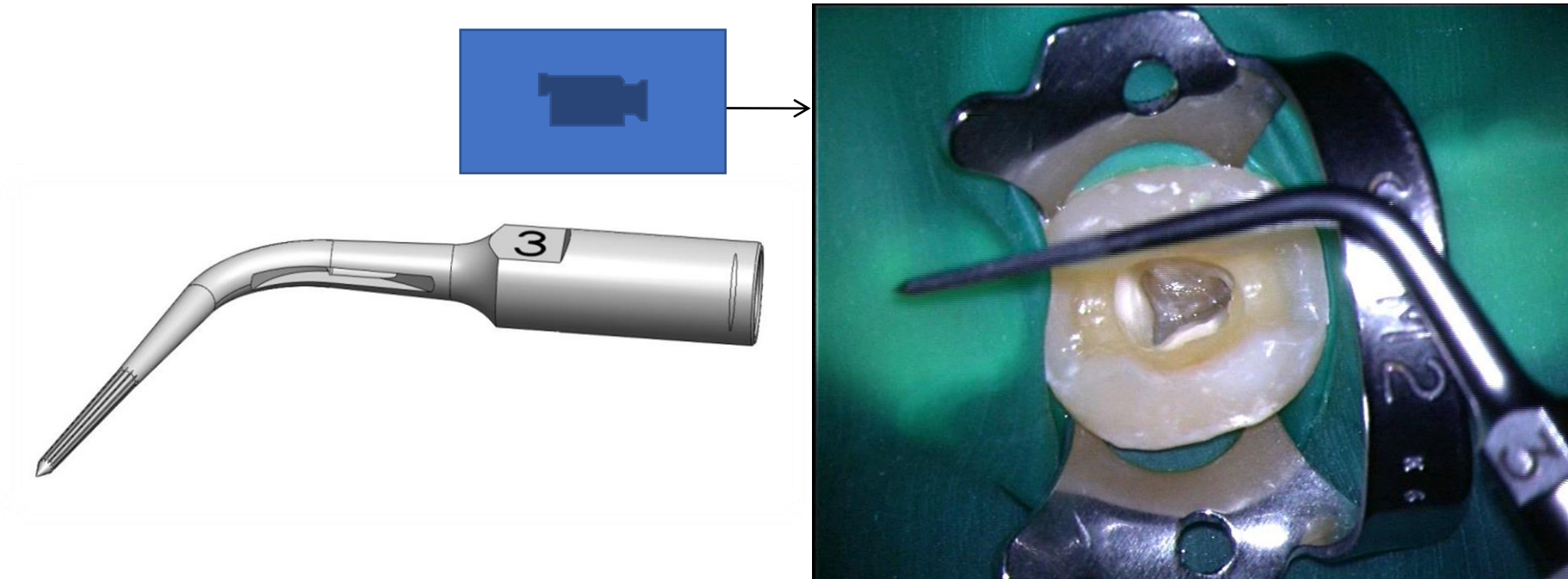
- Neaktivní hrot** – prevence náhodného poškození spodiny dřeňové dutiny
- Aktivní postranní část** – zajišťuje přímý vstup do kořenového kanálku

Koncovka s aktivním hrotem

- ❑ **Aktivní hrot** - transportuje ústí MB2 z jeho původního místa na spodinu dřeňové dutiny
- ❑ **Aktivní postranní část** - zabezpečuje přímý vstup do kanálku

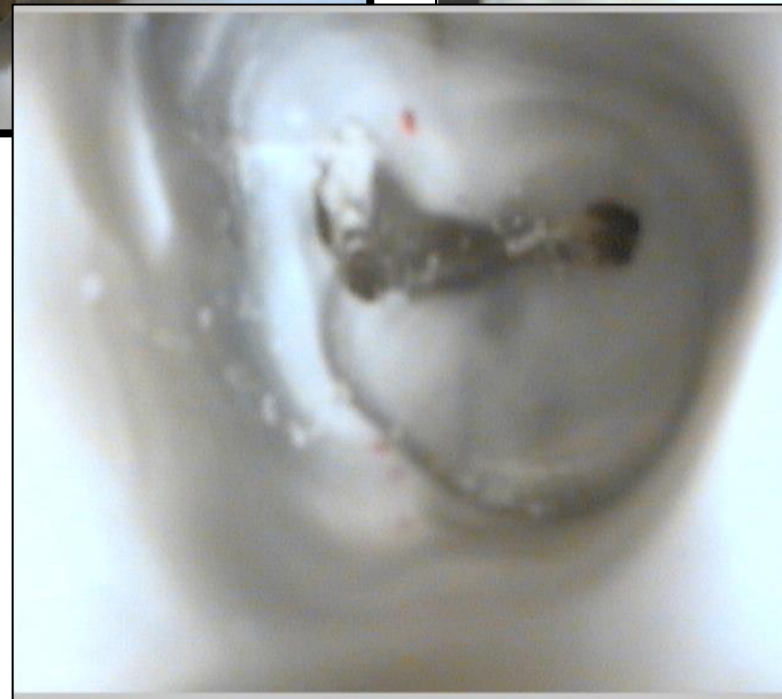
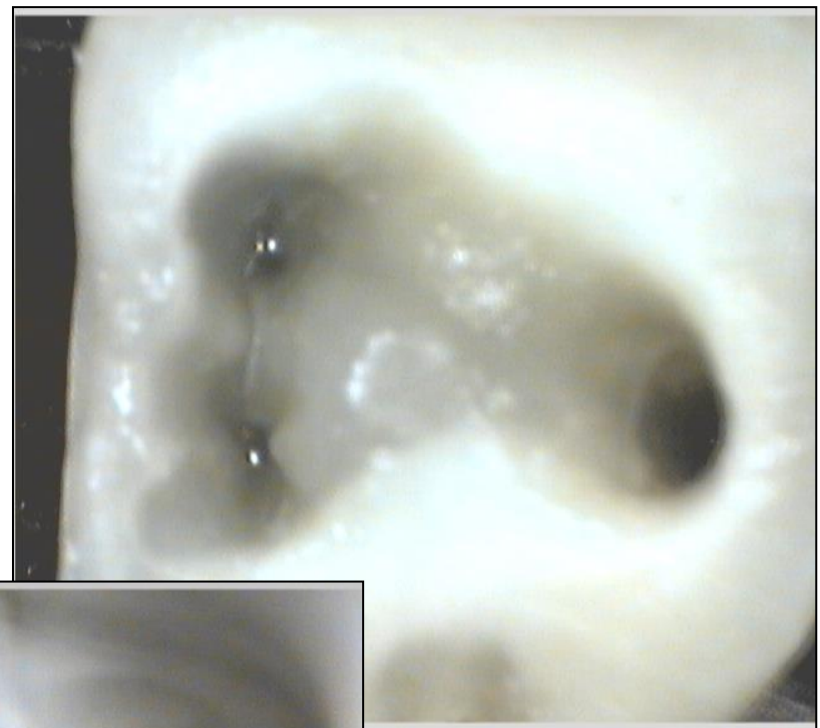
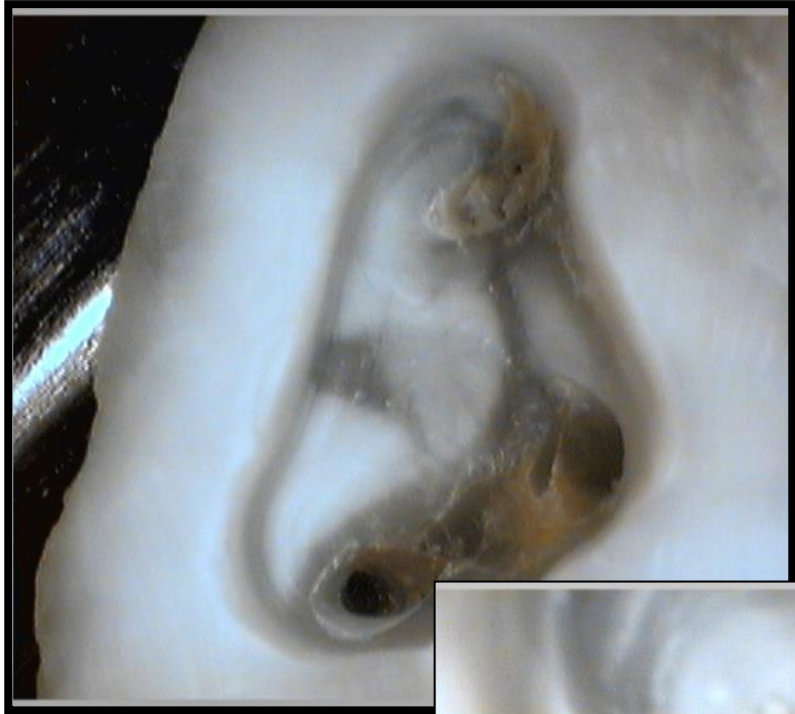
Koncovky k otevření kořenového kanálku

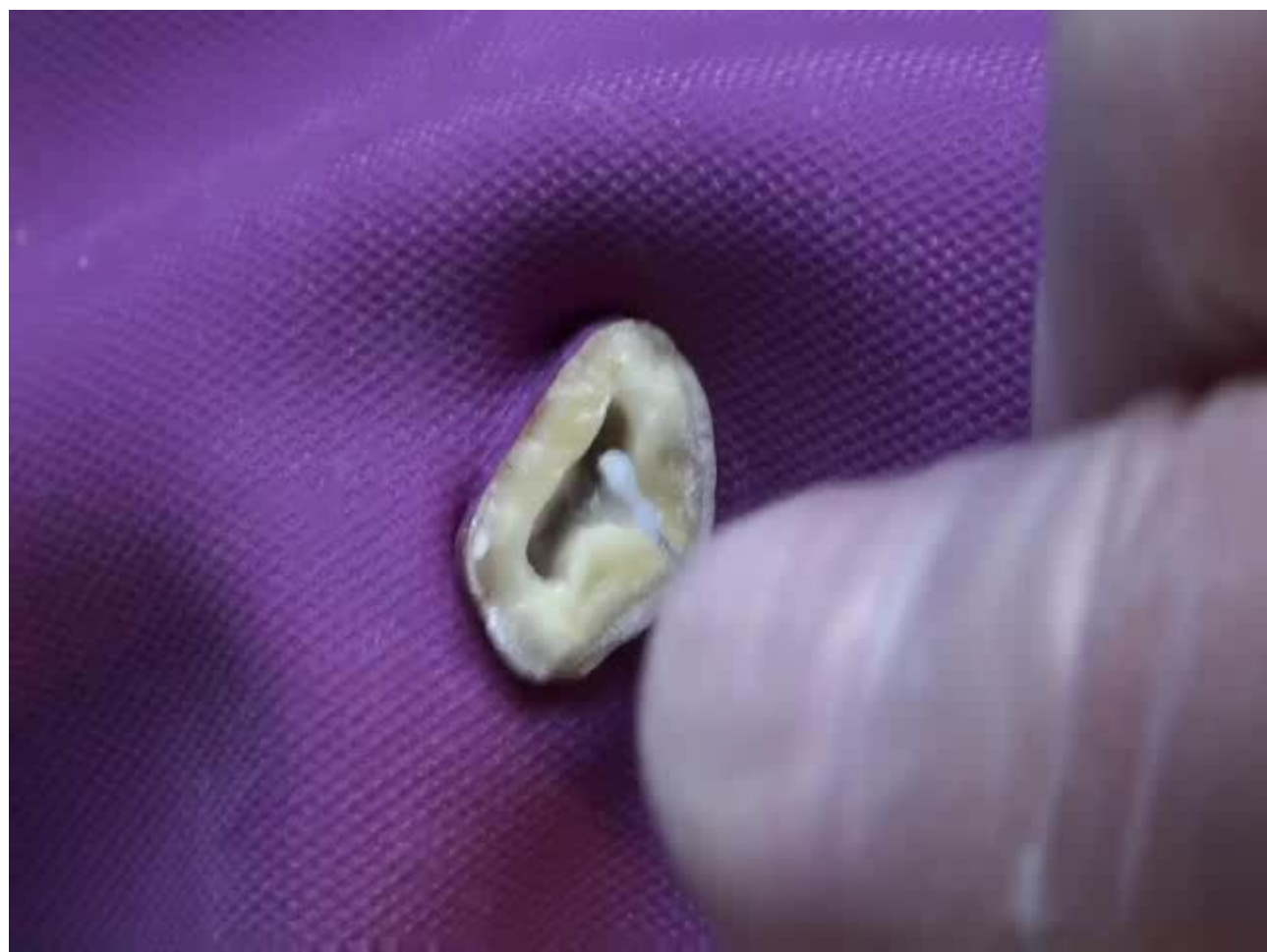

- **Aktivní hrot** – odstraňuje další překážky bránící přímému vstupu do kořenových kanálků (kalcifikace, staré výplně, dentikly)

INICIÁLNÍ FLARING – GLIDE PATH KATETRIZACE

- Seznámit se s anomií kanálového systému**
- Snížit riziko zalomení kořenových nástrojů**

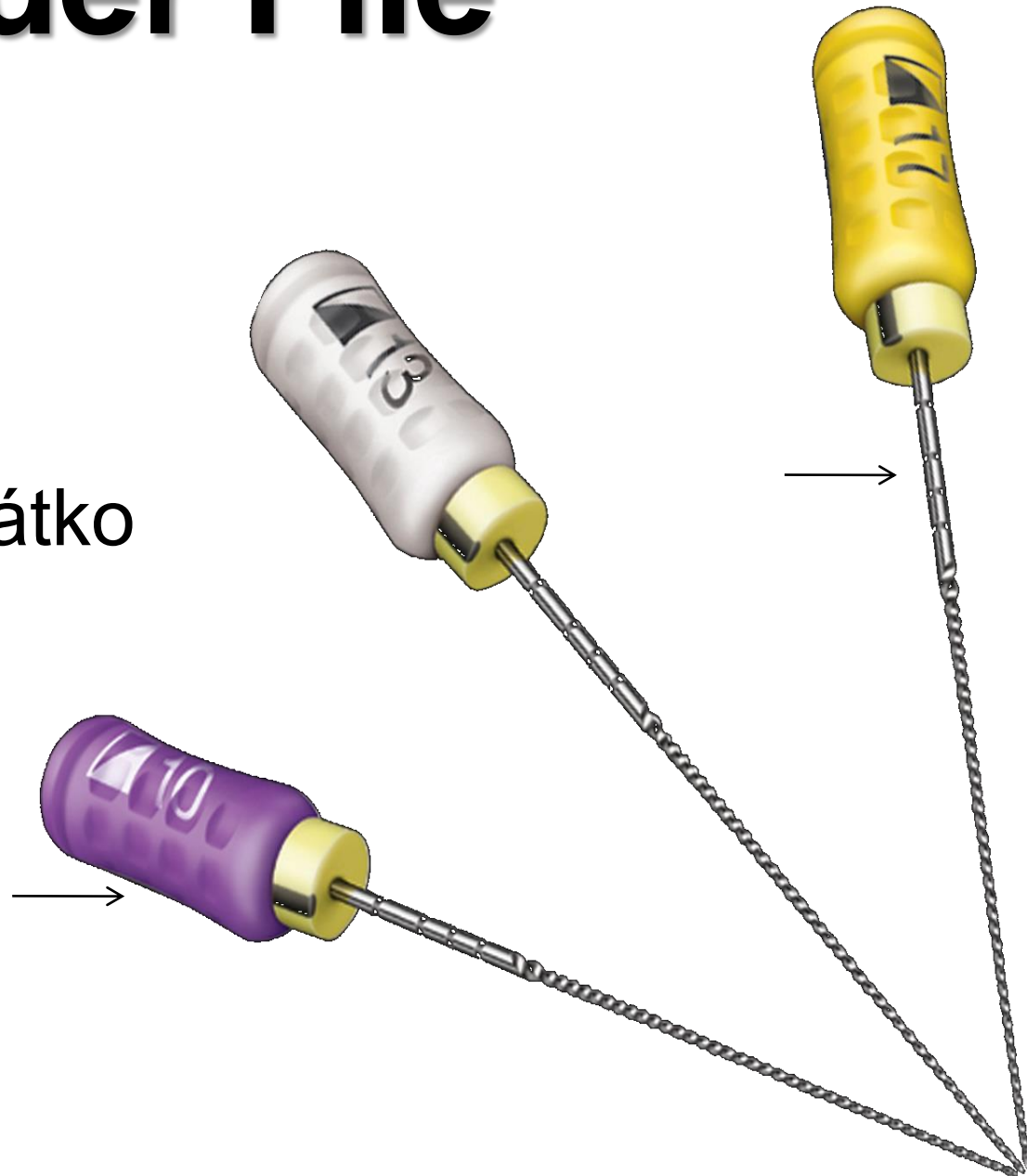
C- File

ProFinder File

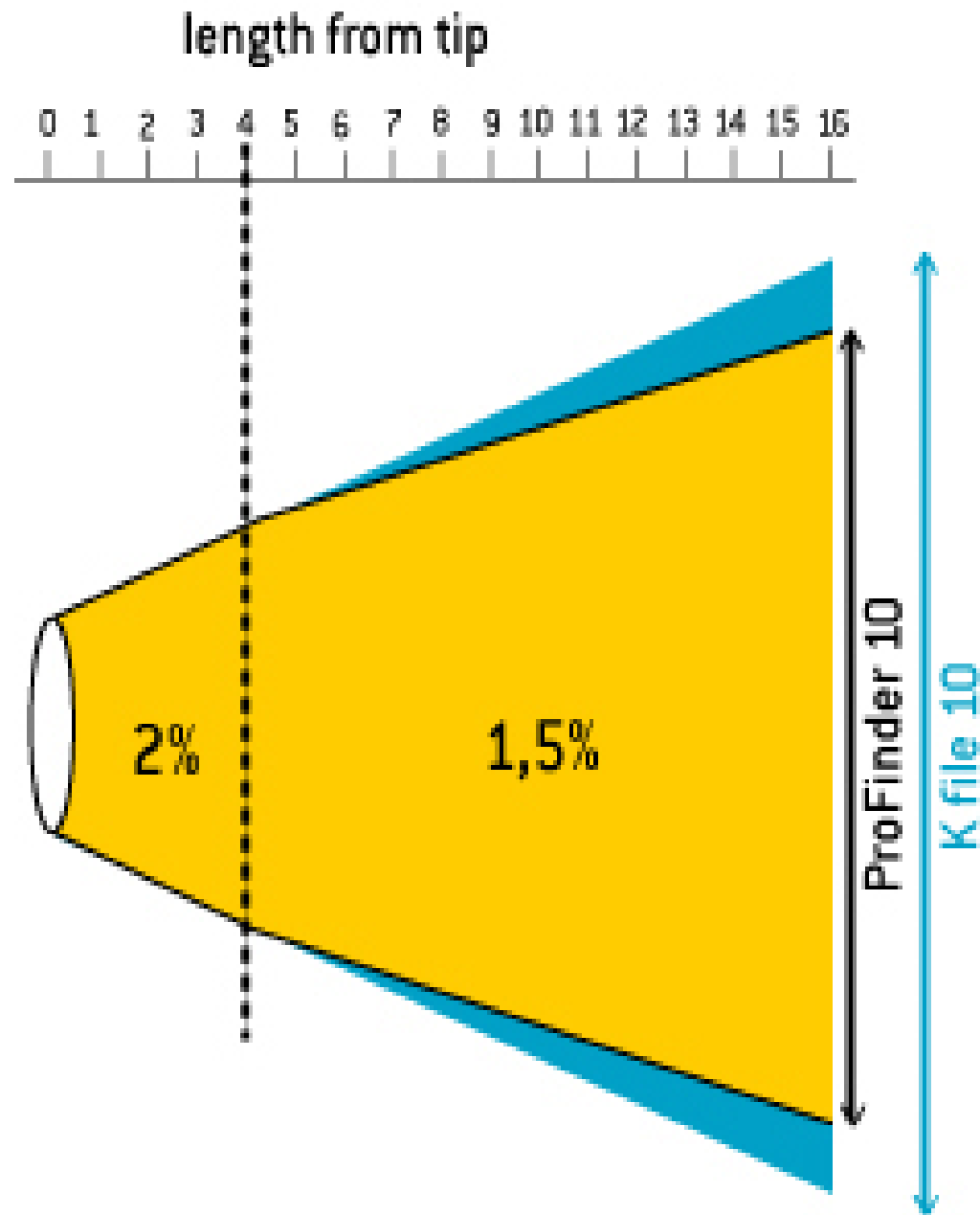
Regresivní kónus

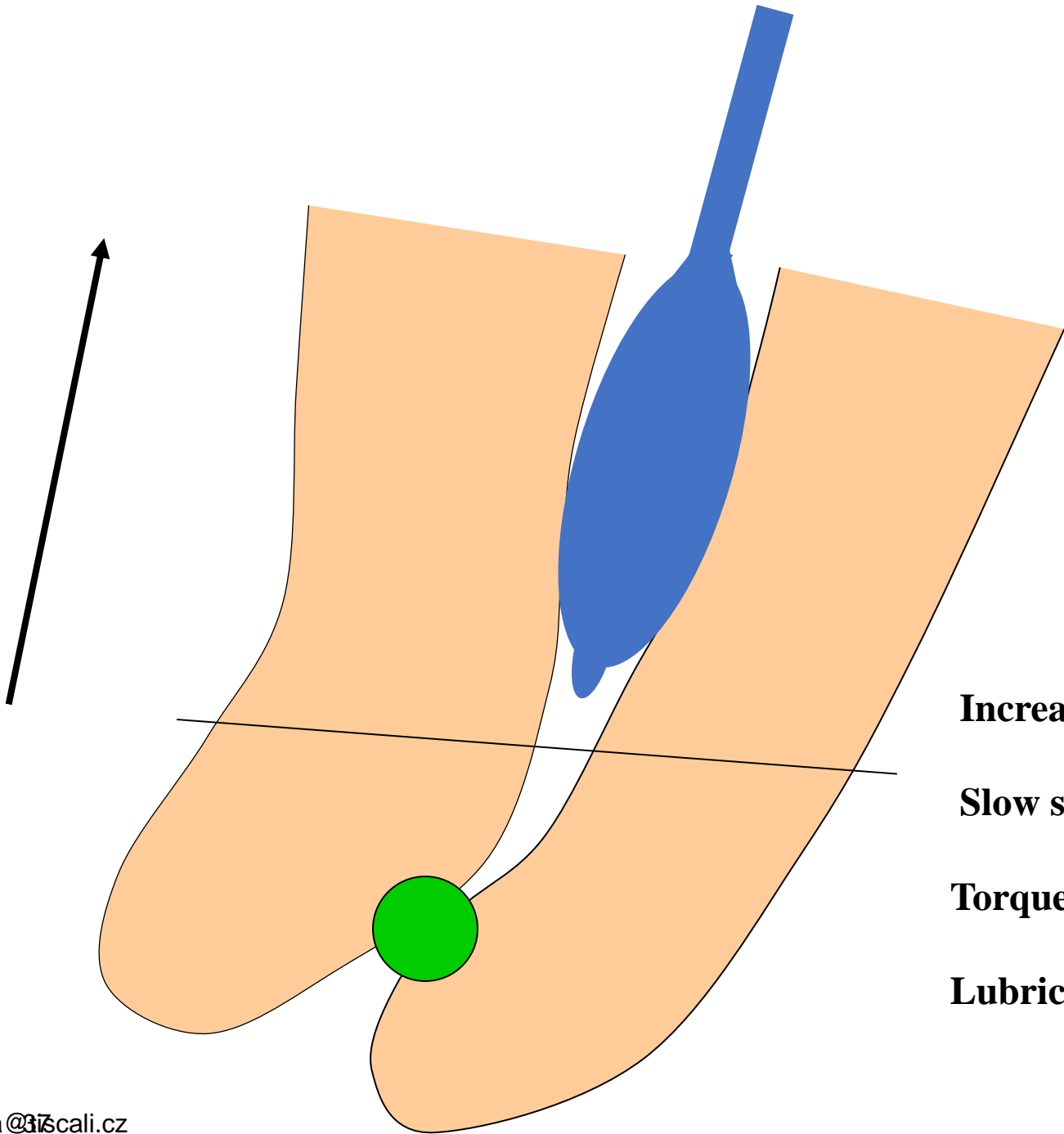
Silikonové držátko

ProFinder File

*Regresivní kónus
umožňuje lepší
pronikání do KK*

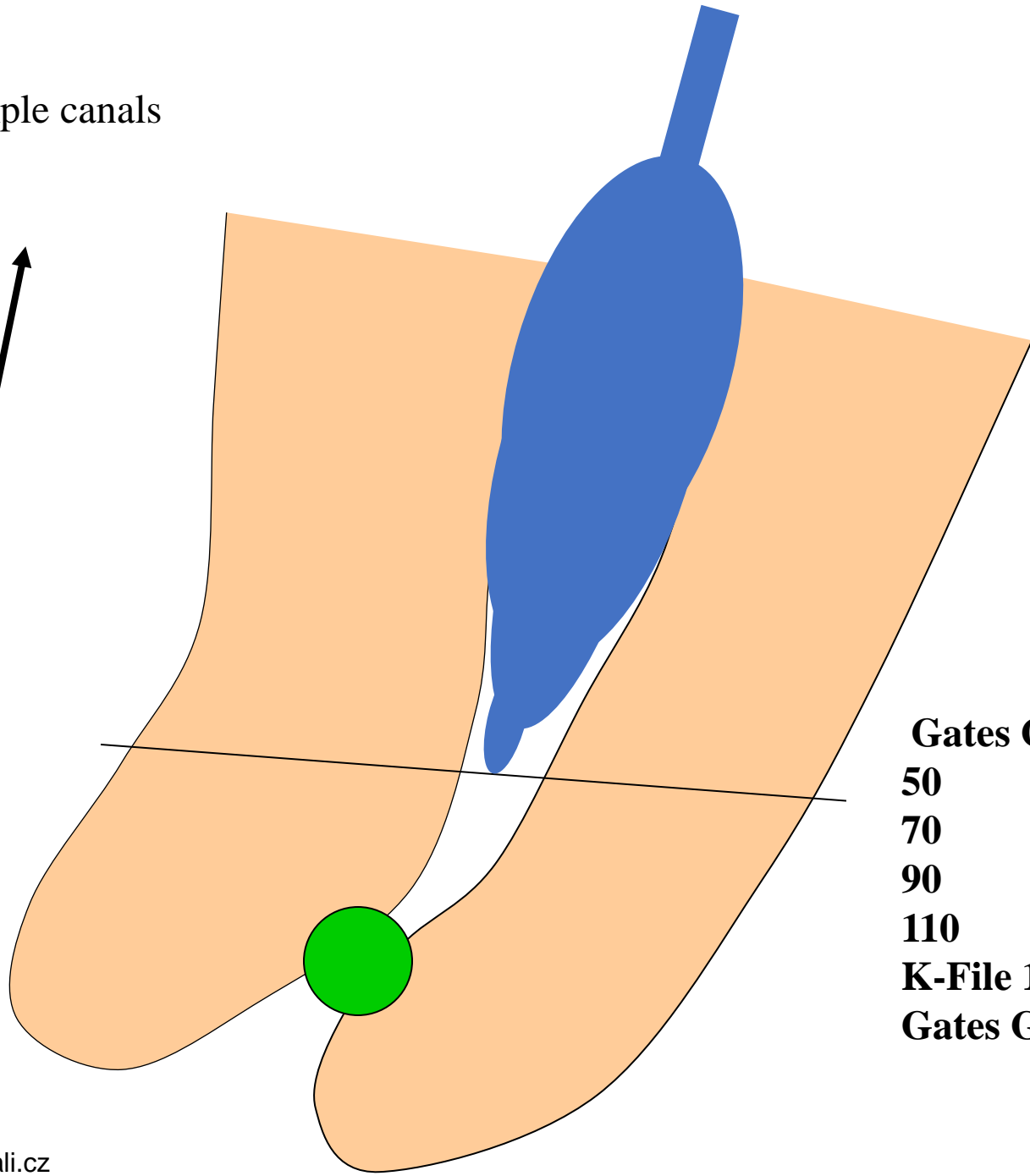
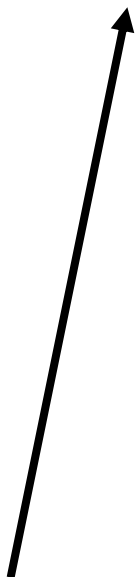
Increasing size

Slow speed 600 – 800/min

Torque control

Lubrication

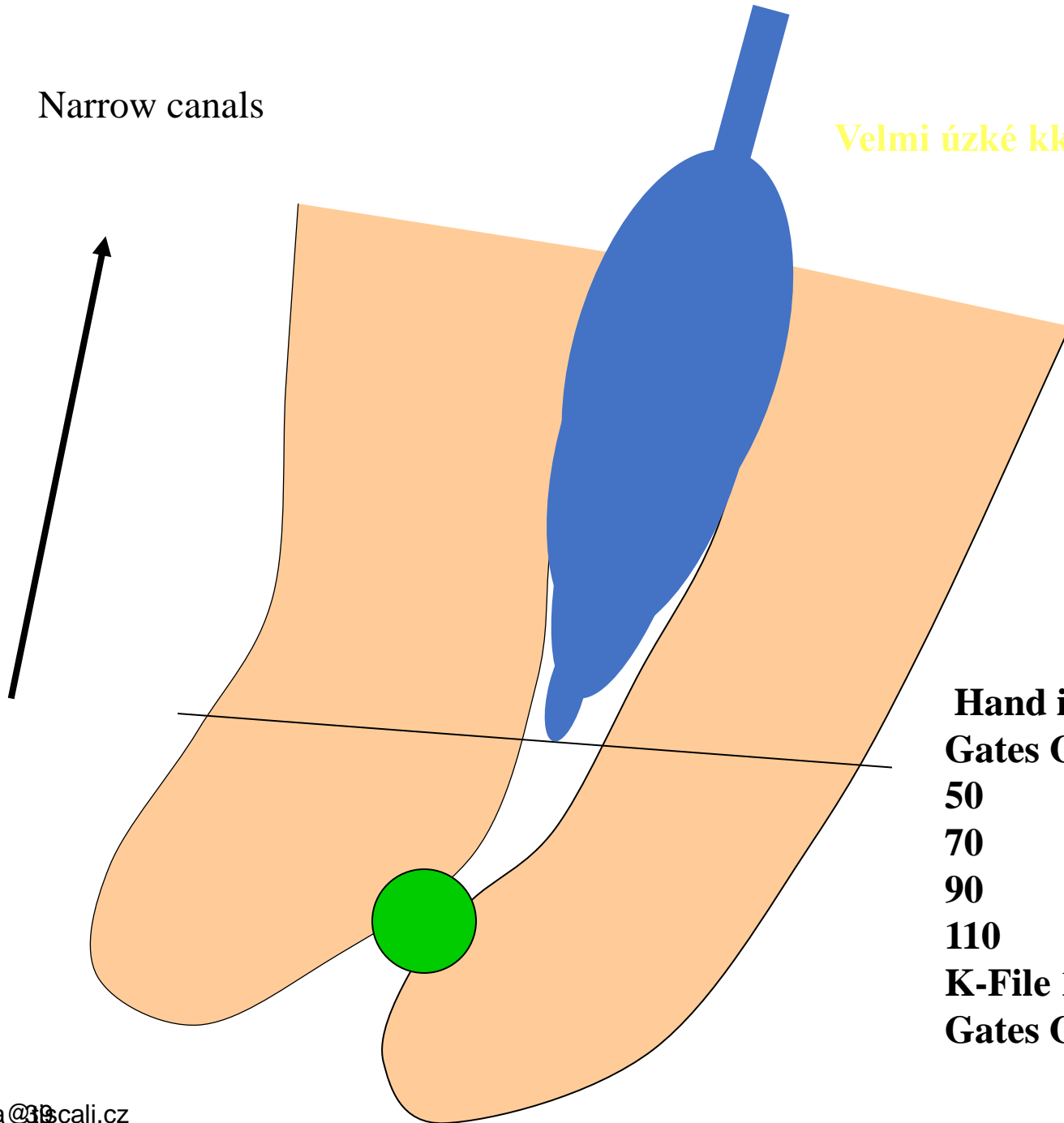
Simple canals

Gates Glidden
50
70
90
110
K-File 15
Gates Glidden 50

Narrow canals

Velmi úzké kk – jenom ručně !!!!

Hand instruments till 50

Gates Glidden

50

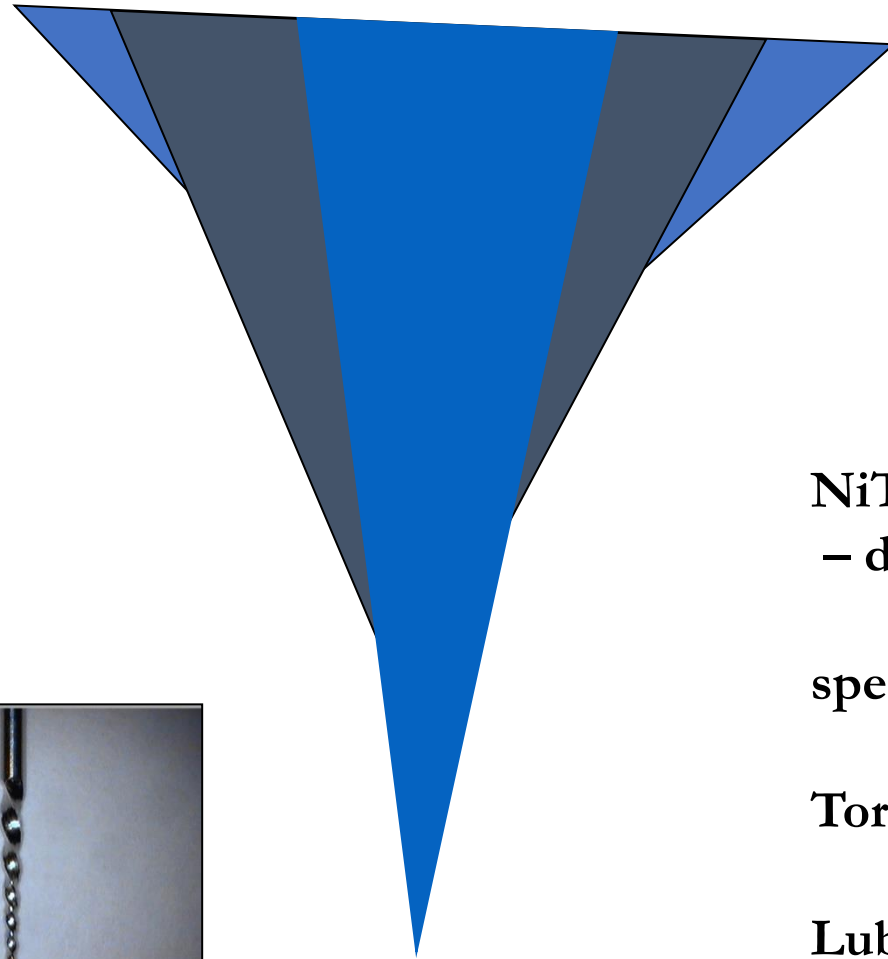
70

90

110

K-File 15

Gates Glidden 50

NiTi systém
– decreasing size

speed 250 - 300 rpm

Torque control

Lubrikacation

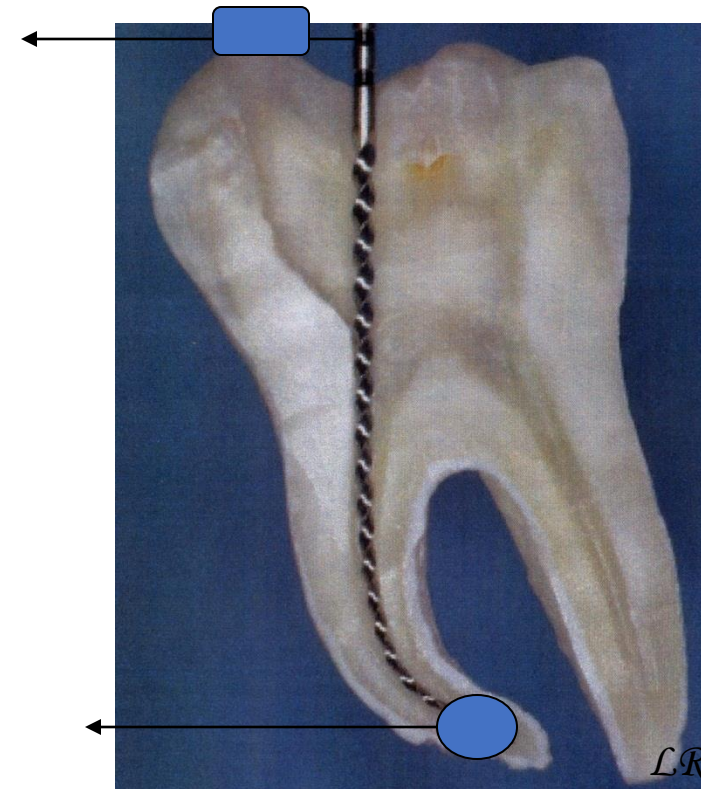
Význam koronárního flaringu

- Dobrý přístup do apikální oblasti – rozšíření a zjednodušení reliéfu kk
- Snazší stanovení pracovní délky
- Efektivnější výplach
- Dobré podmínky pro plnění rozehrátou gutaperčou

Pracovní délka

- Pracovní délka je vzdálenost mezi referenčním bodem na korunce a apikální konstrikcí

**Vzdálenost není vždy přímá,
kanálky jsou často zakřivené,
rtg obraz zkreslený**

Proč opracování kanálku končí v apikální konstrikci?

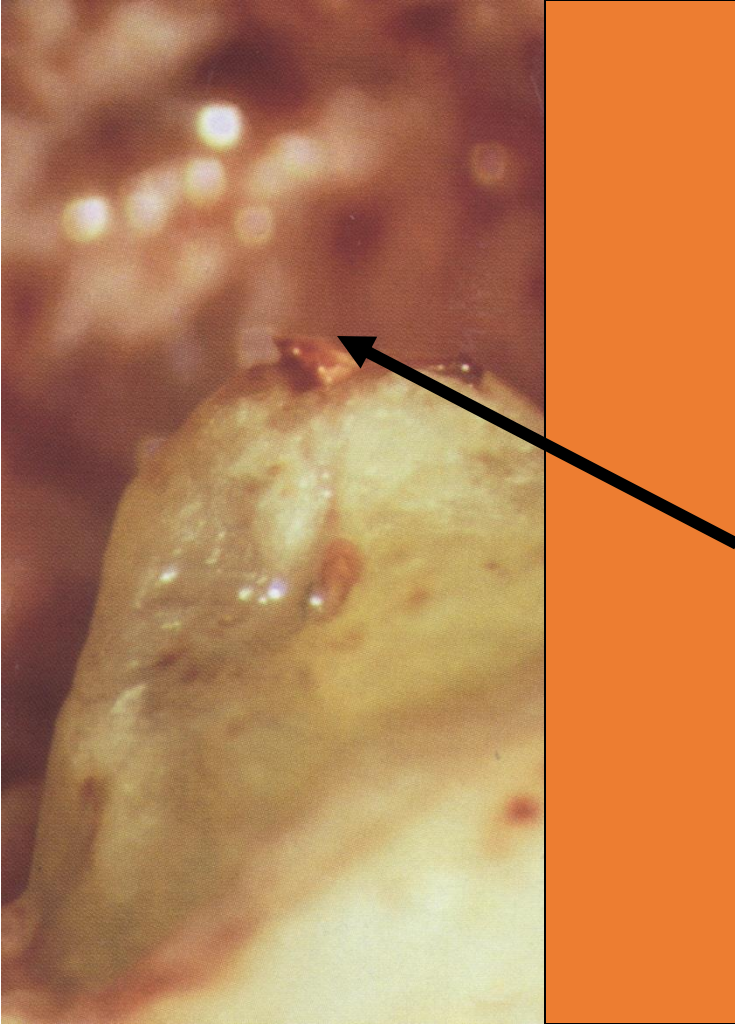
- Malá apikální komunikace
- Menší riziko poranění periodontia
- Prevence přeplnění
- Prevence apikálního transportu infikovaného materiálu
- Možnost dokonalého odstranění infikovaného obsahu
- Dostatečná kondenzace výplně v kanálku

Měření pracovní délky

- **Rtg – se zavedeným kořenovým nástrojem**
- **Endometrie – pomocí apexlokátoru**

Měřicí snímek

- Bezpečná délka
- I 20 C 22 – 24, P 20, M 18, 20
- I 18, C 20, P 18, M 18

Skutečnost

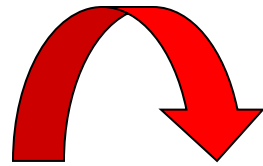
RTG apex

LR

Endometrie

- Endometrie

Je zjištění pracovní délky na základě měření elektrického odporu – moderní přístroje využívají vysokofrekvenční proud – měření impedance

Výhody apexlokátorů

Není třeba rtg snímek

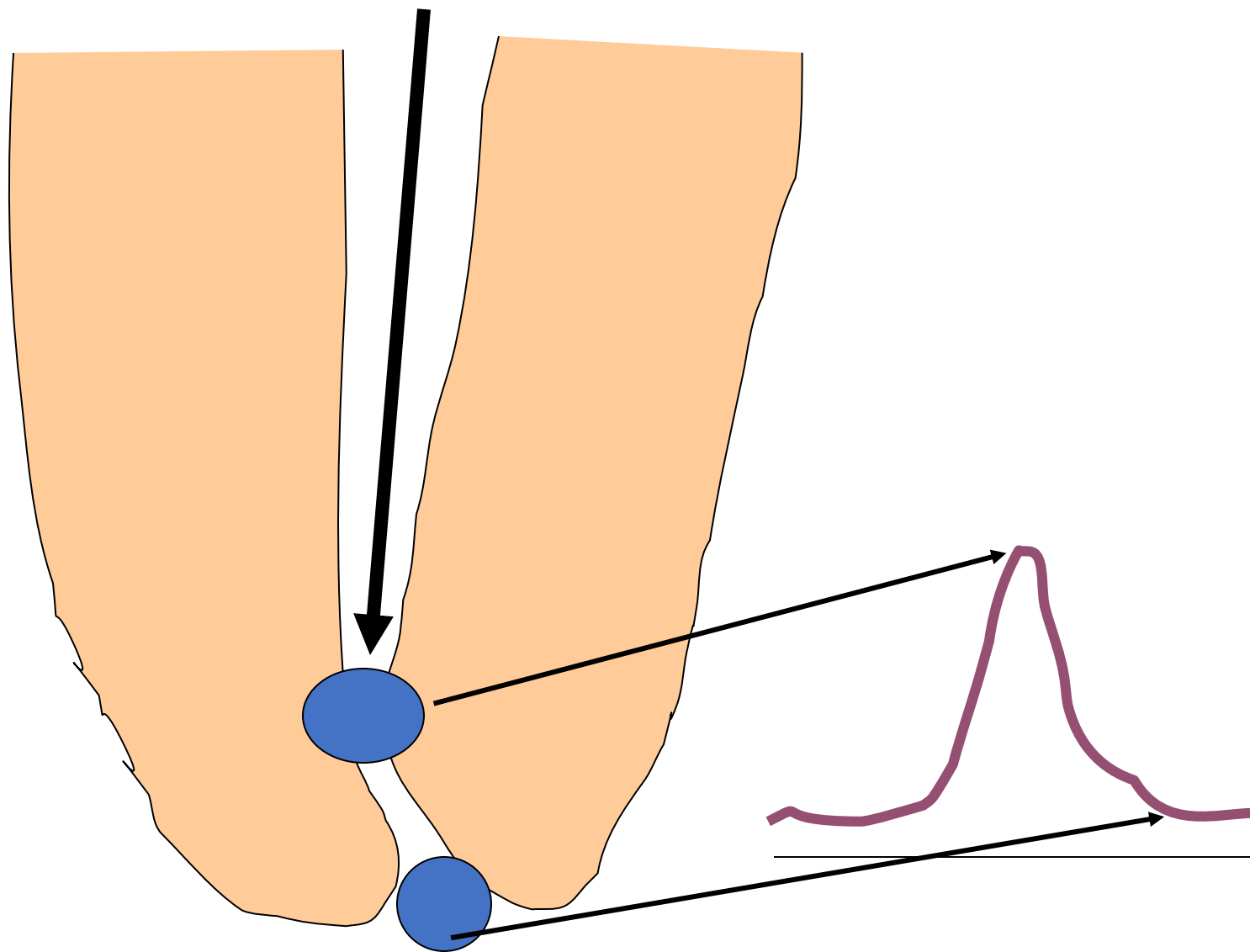
Lokalizace apikální konstriktce
vzdálenosti od periodontální membrány

Nezáleží na síle nástroje, na roztoku

Urychlení práce

LR

Nevýhody apexlokátorů

- ❑ Problém při atypické konfiguraci apikální oblasti (široce zející kořenový kanálek, mohutná apozice sekundárního cementu)
- ❑ Poškození přístroje
- ❑ Vybité baterie

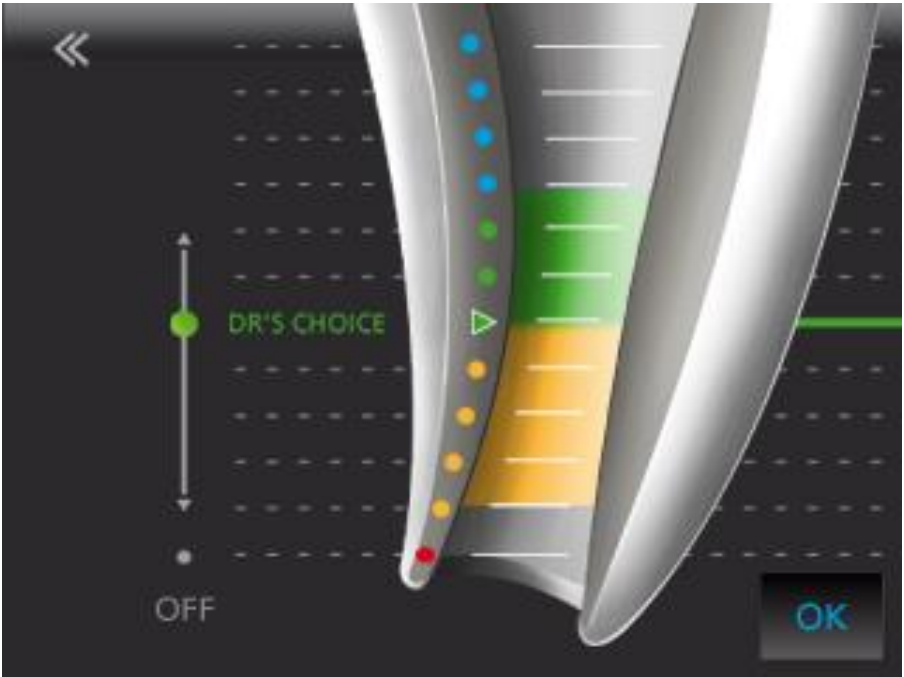
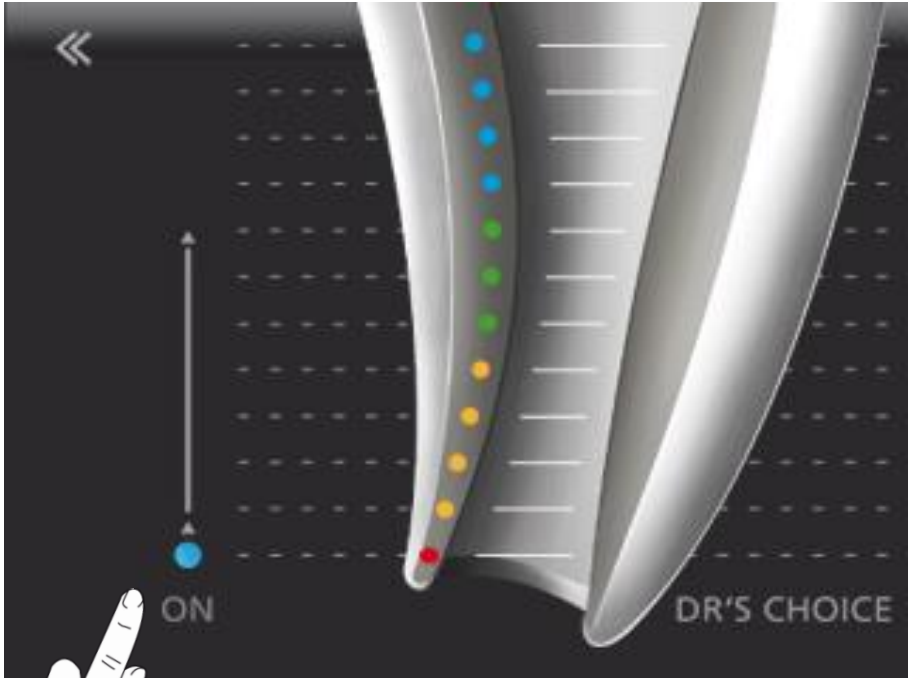
Údržba přístroje

- Povrchová desinfekce přístroje
- Slizniční elektroda (retní klip) a úchytka na kořenové nástroje se běžně sterilizují
- Přístroj nenecháme zbytečně zapnut
- Baterii dobíjíme

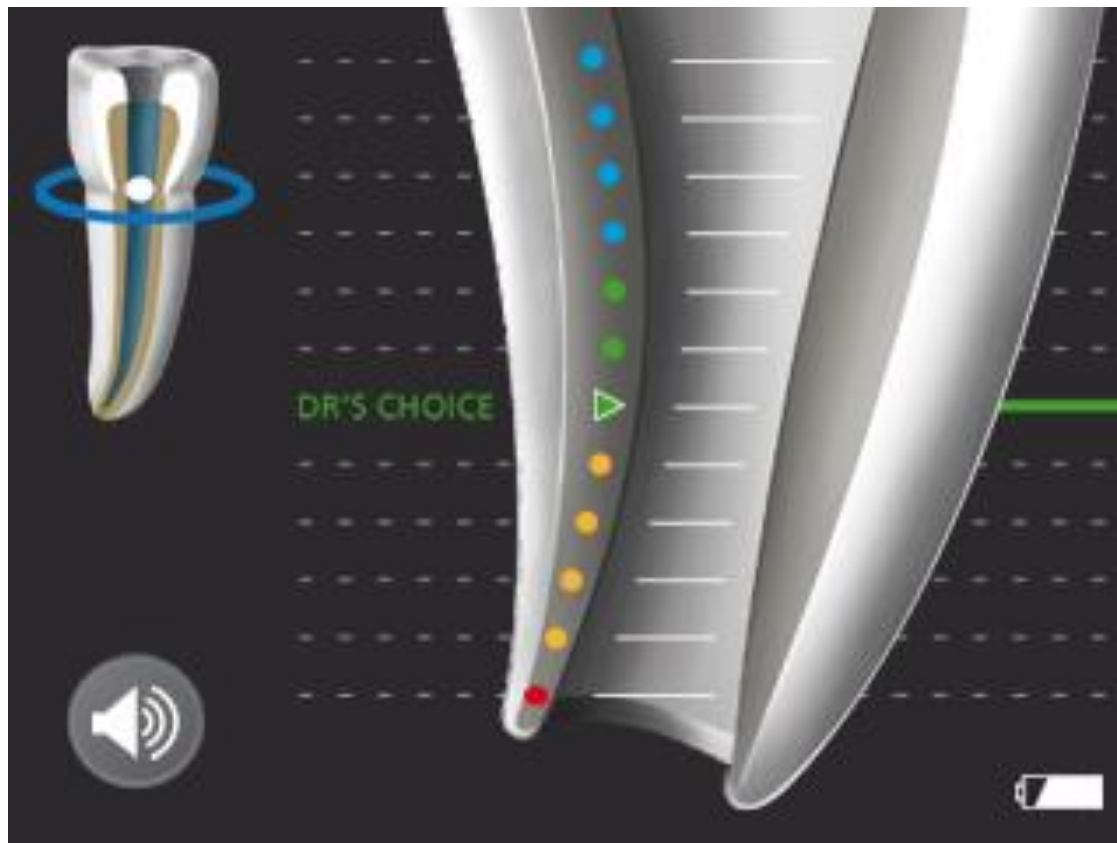
■ RAYPEX® 6

Setting of Drs' Choice

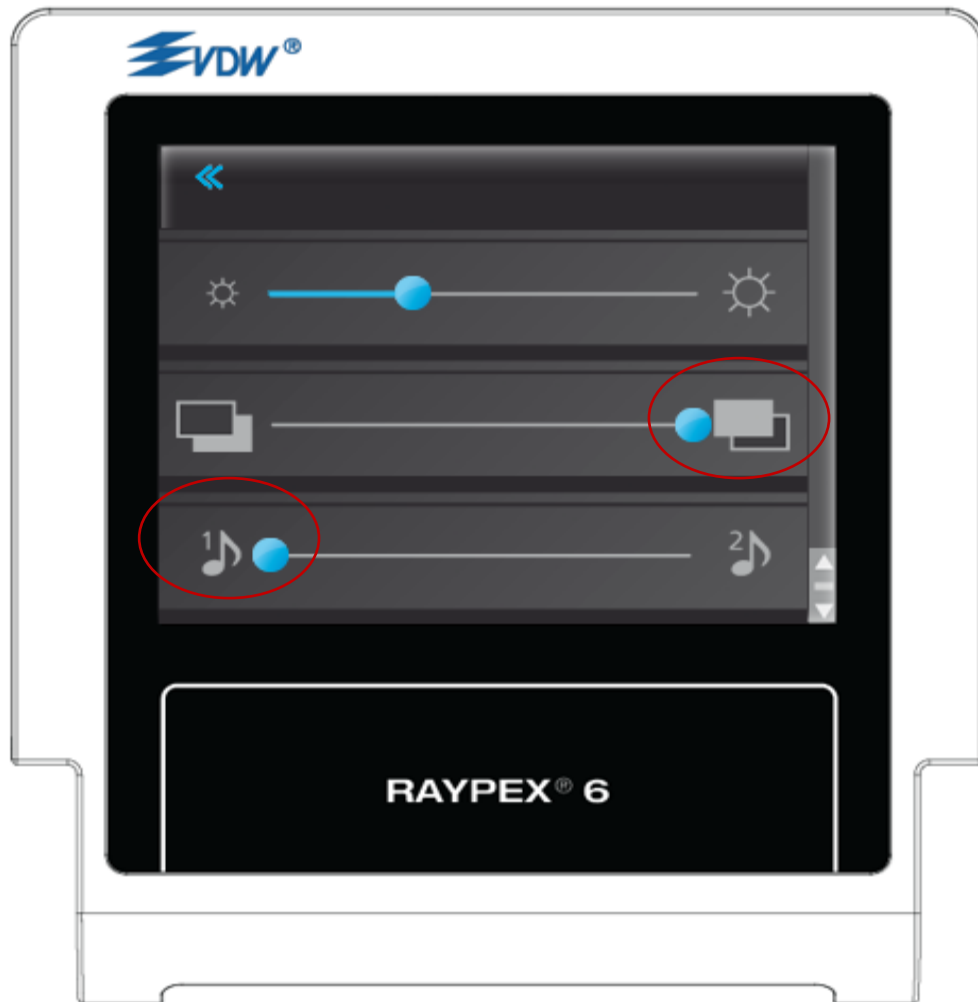

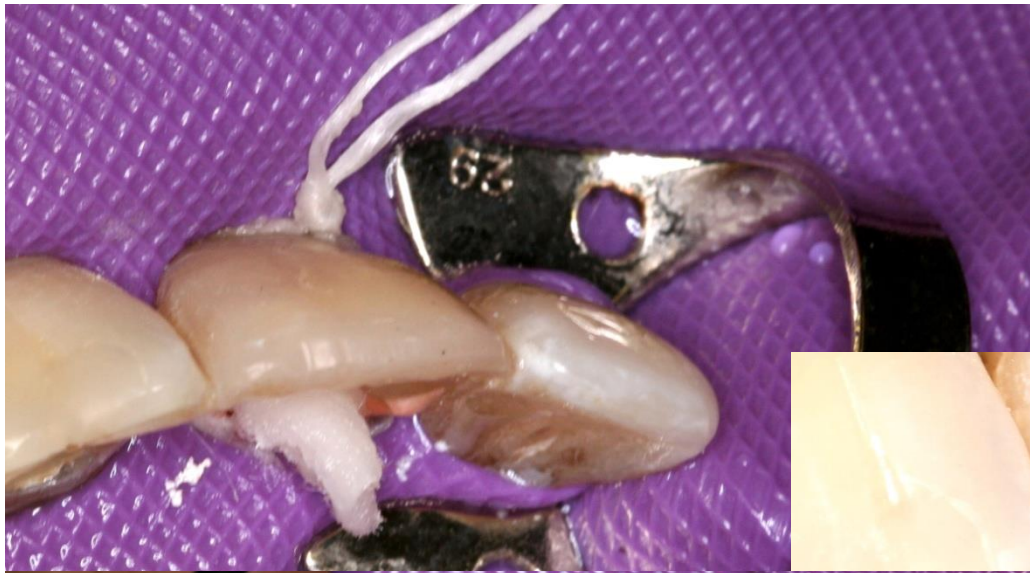
Měření s nastavením Drs' Choice

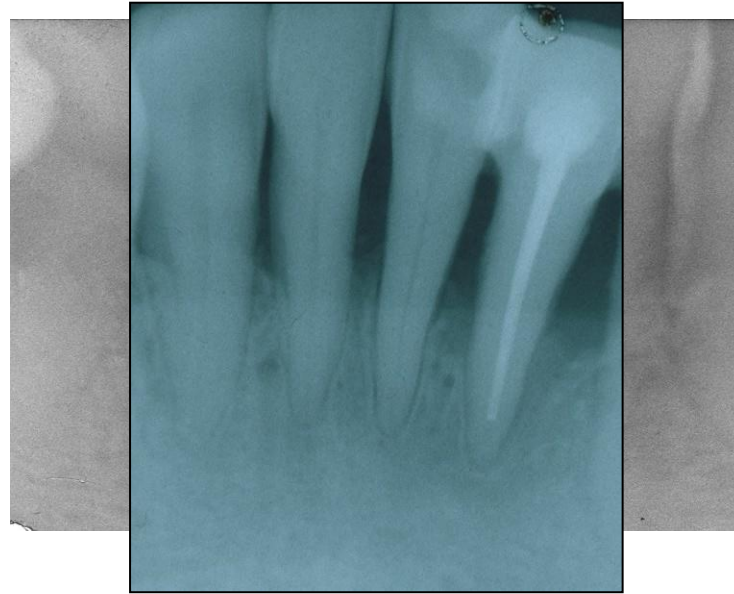
Individuální nastavení

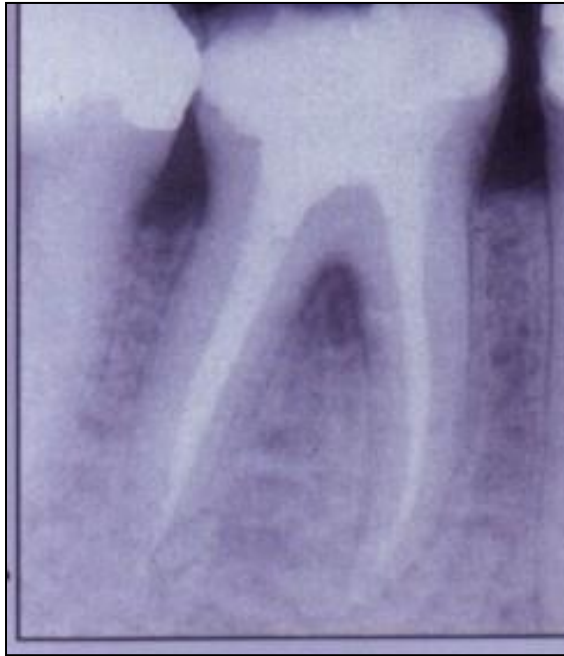
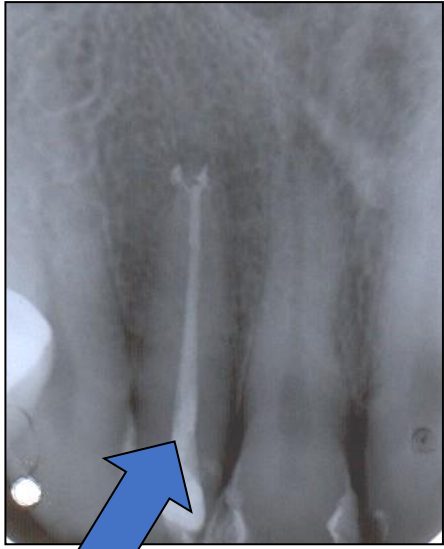
signál a barva displaye

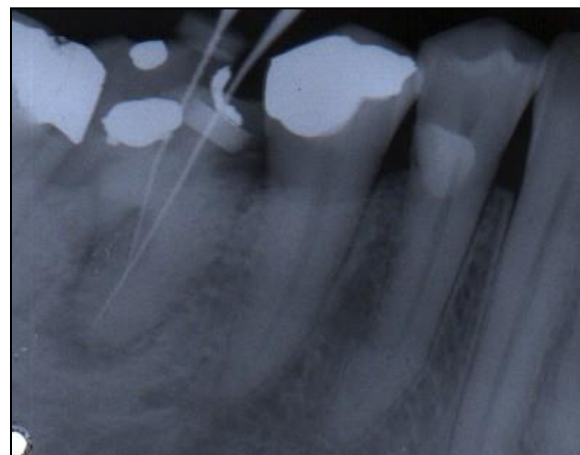
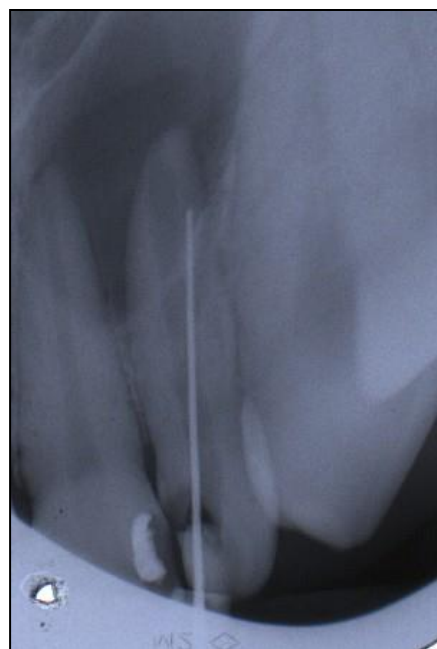
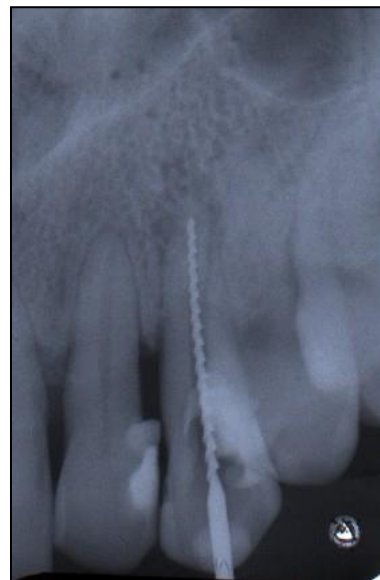
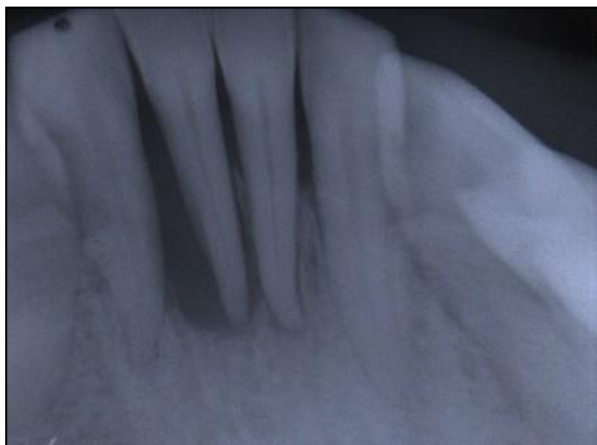

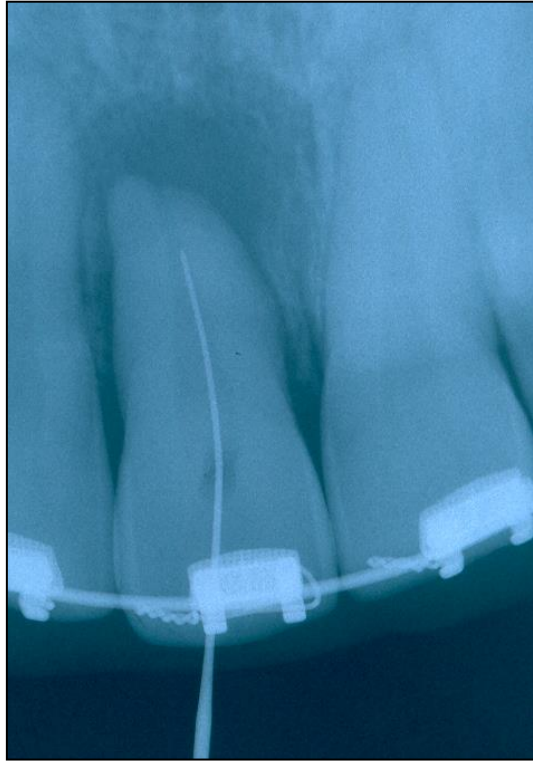

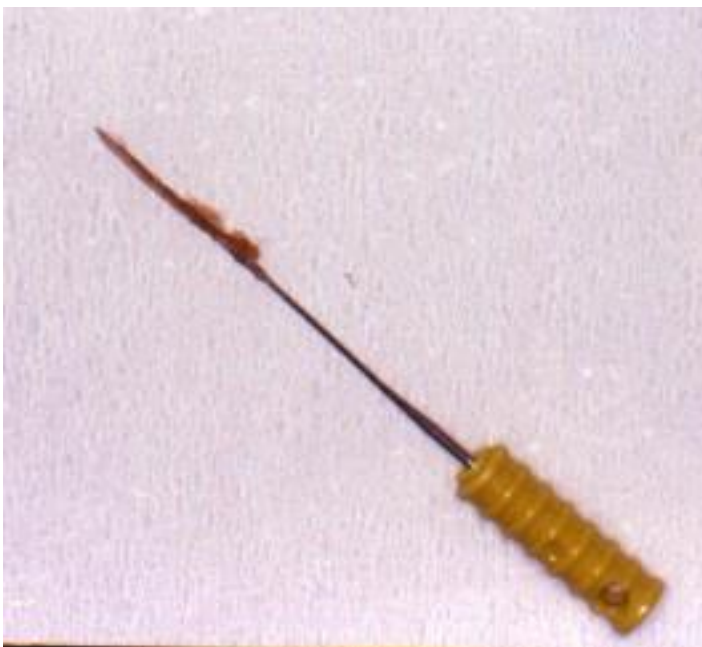

LR

Odstranění obsahu kořenových kanálků

Exstirpační jehla – nervextraktor, pulpextraktor

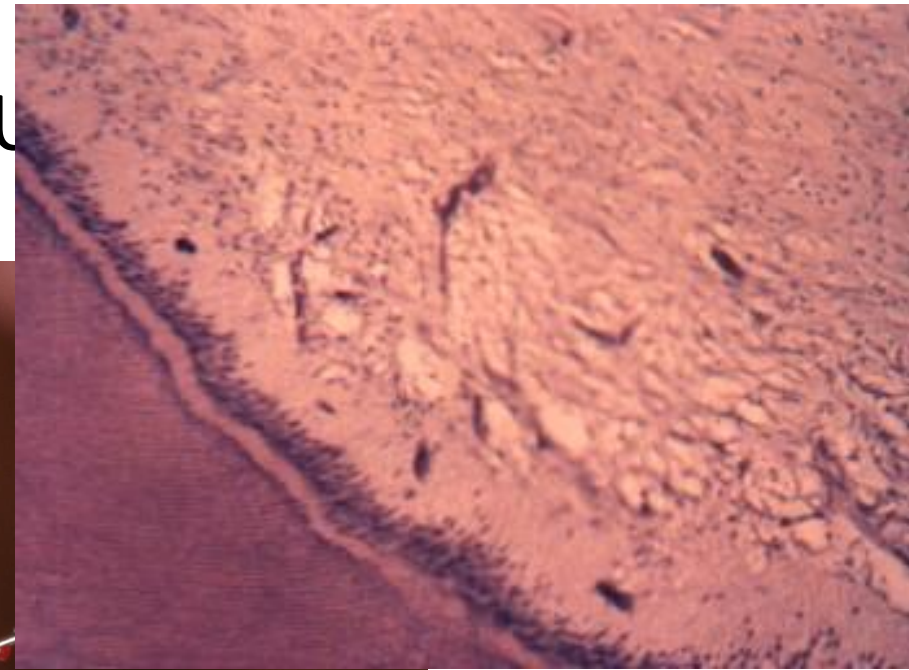
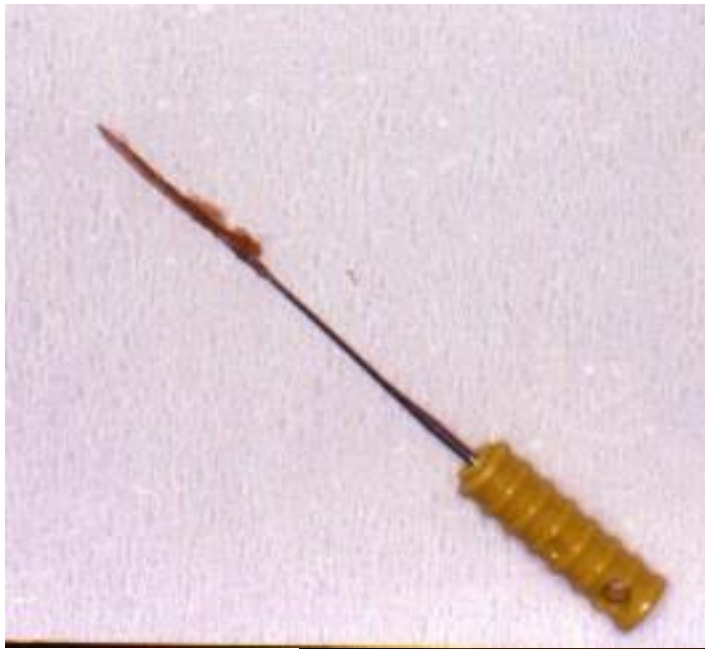
*Měkký drát, harpunovité výběžky
Odstranění měkkého obsahu – pulpa, vata,
papír. čep*

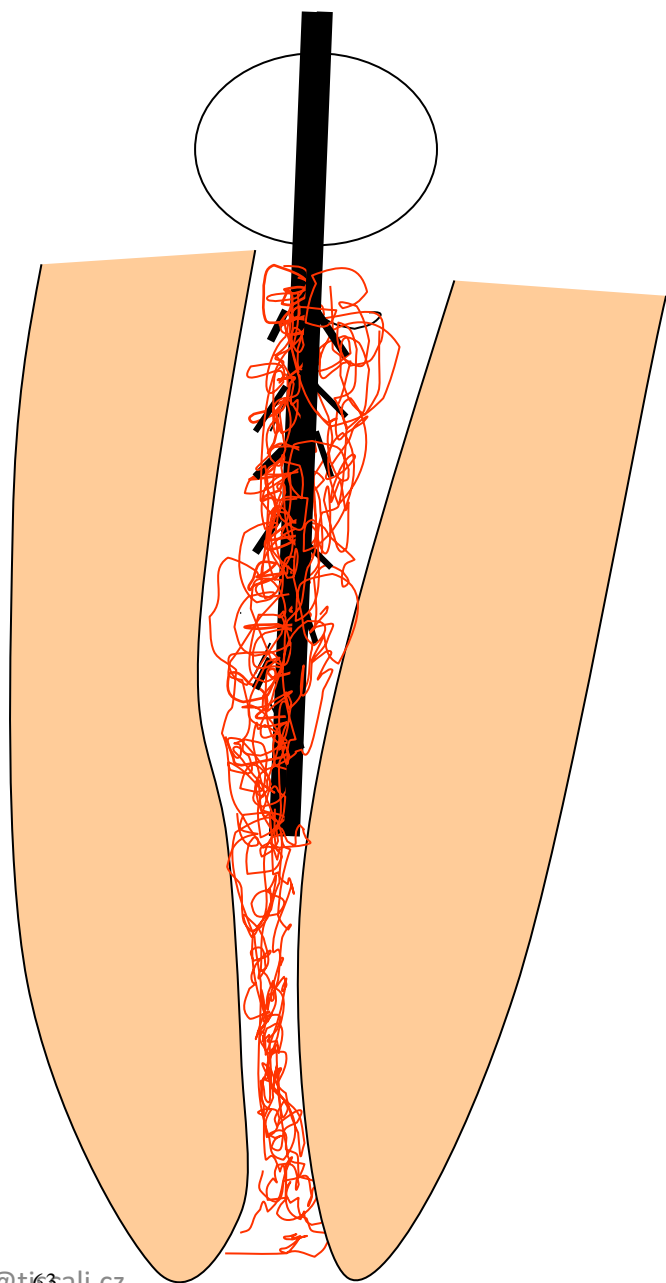
Jen u širších kanálků!!

*Nebezpečí: zalomení nástroje,
odlámání výběžků
a jejich přetlačení přes apex !!!*

ení zu

- **Přístup!**
- **Exstirpační jehla jen u jednodušších kanálků – správná volba velikosti !**
- **Správná manipulace!**

Opracování kořenových Kanálků

- Obecné zásady:
  - Odstranit obsah z lumina kanálku a stěn
  - Rozšířit do apikální konstriktce – zjednodušit reliéf
  - 6% kónus, o 3 velikosti než je velikost apikální
  - U silně infikovaných – čisté piliny, výplašek
  - Hermeticky zaplnit

Opracování kořenových lanálek

Odstranění infekce

Mechanicky – instrumentace, výplach

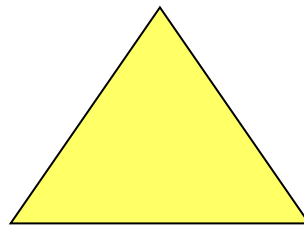
Chemicky – výplach, dočasná kořenová výplň
(dezinfekční vložky – zastaralé)

Reamer

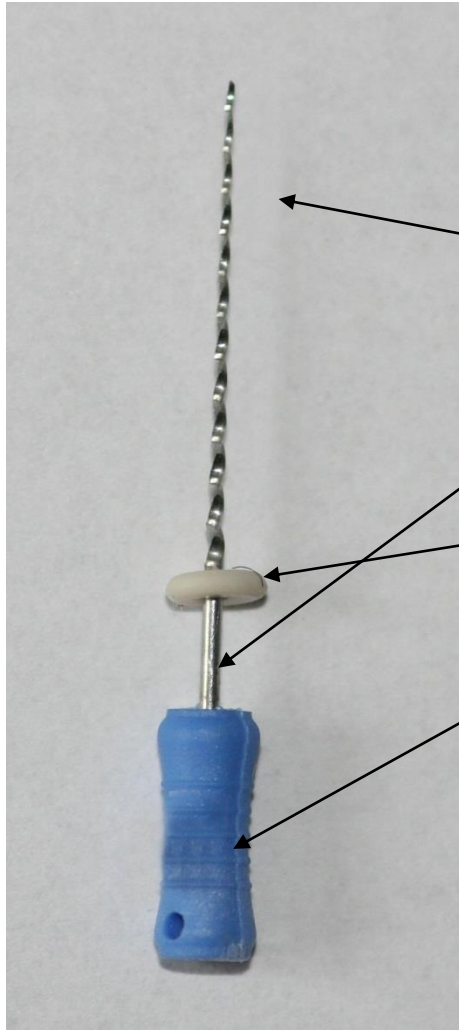
Výstružník, pronikač.

K-reamer = Kerrův pronikač

Symbol trojúhelník.

Reamer

Pracovní část

Dřík

Stopper

Držátko

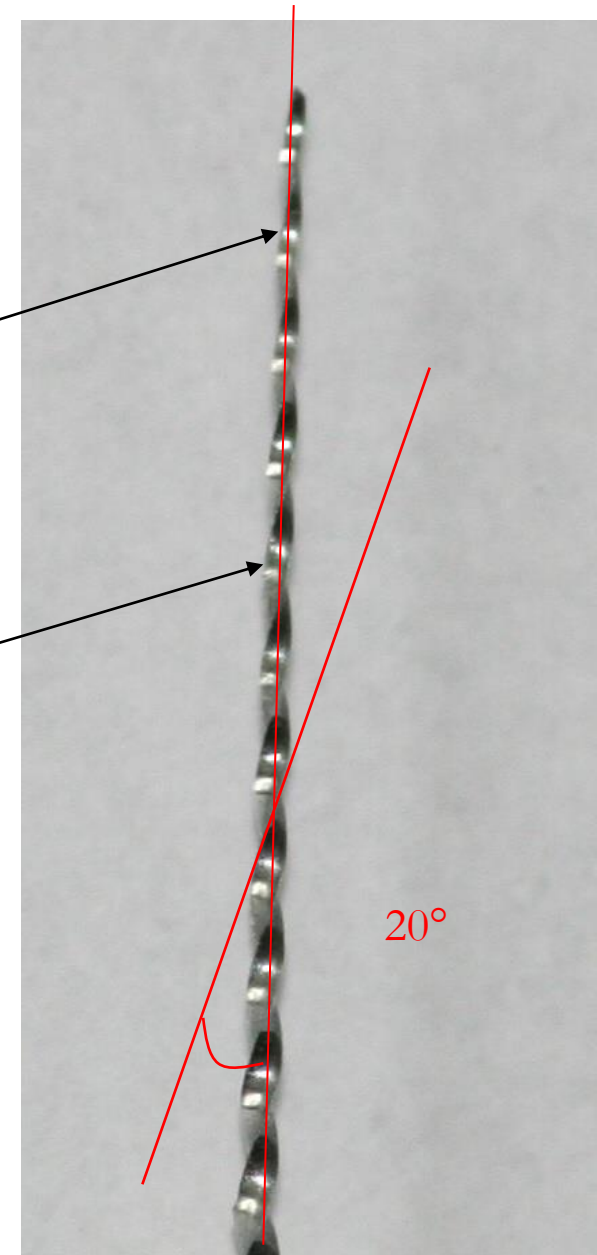

Reamer

Řezné hrany

Prostor pro odvod pilin

Při rotaci ve směru hodinových ručiček dochází k soustružení a posunu pilin ven

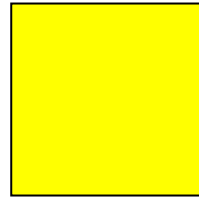

Reamer – použití

Otáčíme a tím pronikáme do kanálku, lze i pilovat (menší efekt) a lze jím nanést materiál do kanálku (otáčením proti směru hodinových ručiček)

K file

Čtvercová symbolika
vyšší stupeň stočení

K-file

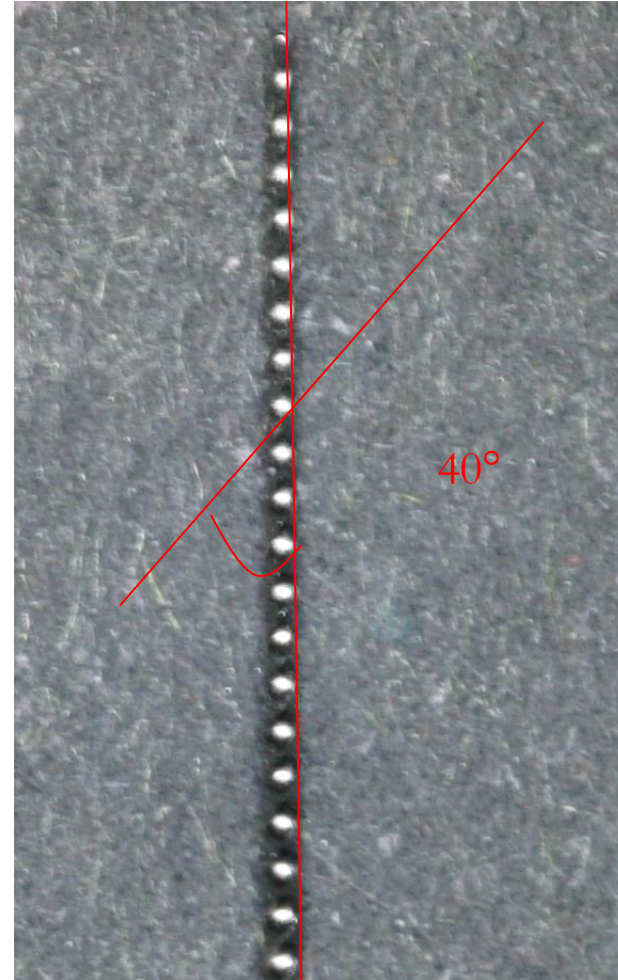
Zpětný pohyb nástroje

- pilování

Je možná i rotace

(rovné kanálky,

rozmezí rotace 45° - 90°)

K-flexofile, flexicut, flex-R

- Vždy z trojúhelníkovitého drátu (symbolika čtverec!)

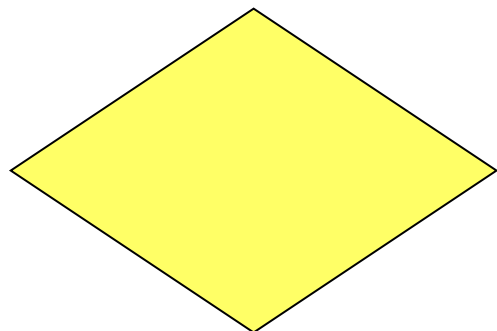
Flexibilita

K- flexofile a flex – R file: tupá špička a otupené první břity.

Použití jako K-file

K- flex

Kosočtvercový průřez,
dva břity v akci,
dobrý odvod pilin,
flexibilita, účinnost

Použité jako K-file

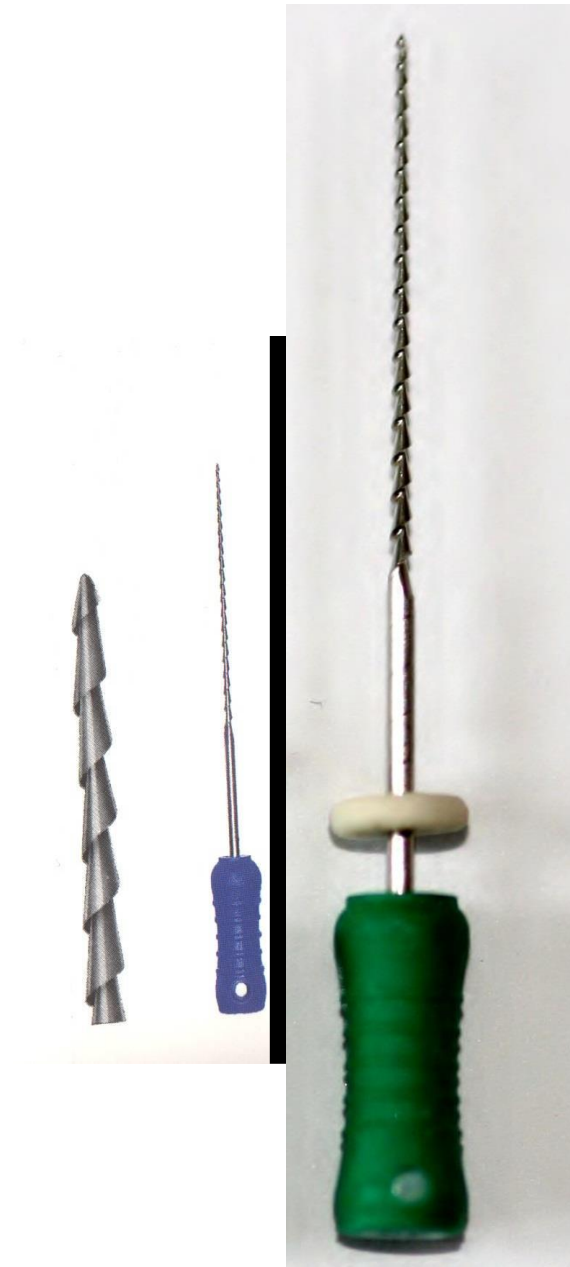
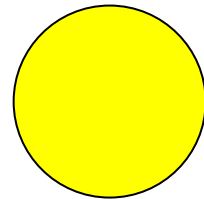
K-file a reamer: rozdíl

H-file

= Hedströmův pilníček

Kruhová symbolika

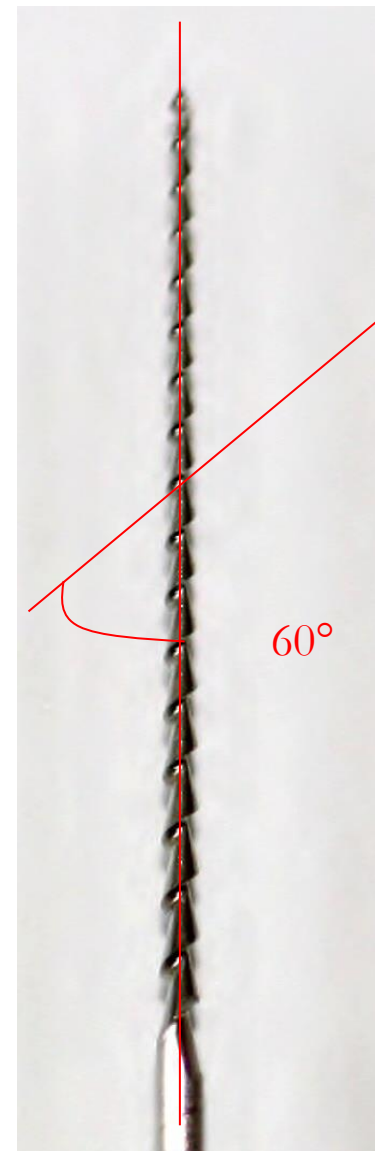
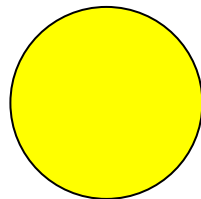

H- file

Pouze zpětný pohyb, nikdy rotace!!!

Riziko zalomení při malých velikostech.

S-file esovitý průřez. Připouští lehkou rotaci

S -file

- Esovité průřez, připouští se mírná rotace.

ISO norma

- Průměr
- Délka řezné části
- Stoupání kónusu
- Odolnost v tahu, ohybu, torzi aj.

ISO norma

06 růžová

08 šedá

10 fialová

15 bílá

20 žlutá

25 červená

30 modrá

35 zelená

40 černá

45 bílá

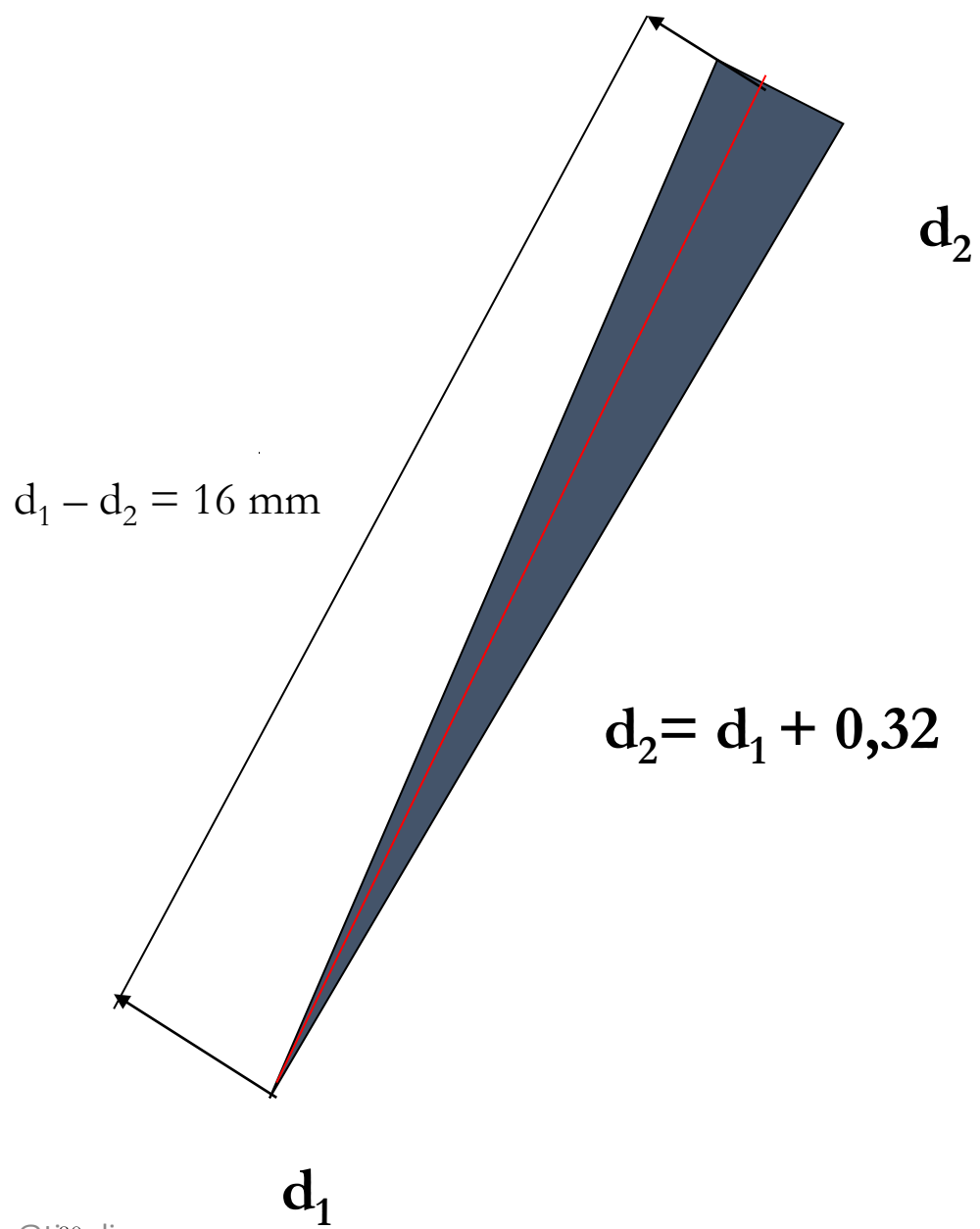
50 žlutá

55 červená

60 modrá

70 zelená

80 černá

Konus 2%

0,02 mm na 1mm

• Nikltitanová slitina

56 % niklu, 44% titanu,

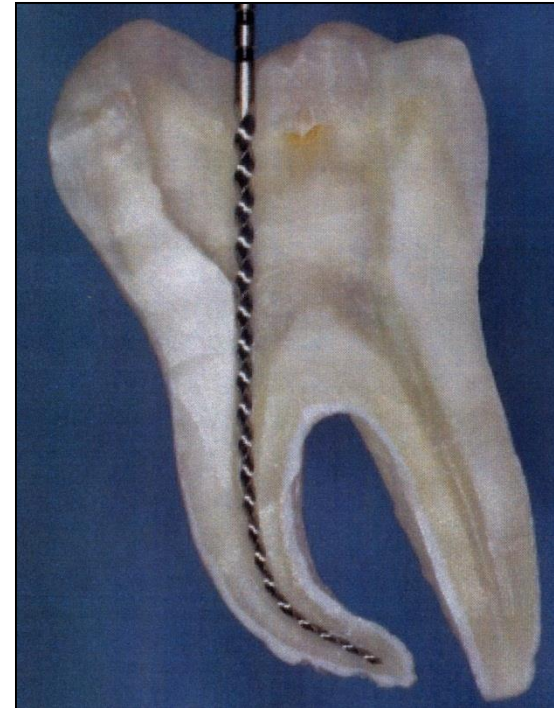
60% niklu, 40 % titanu

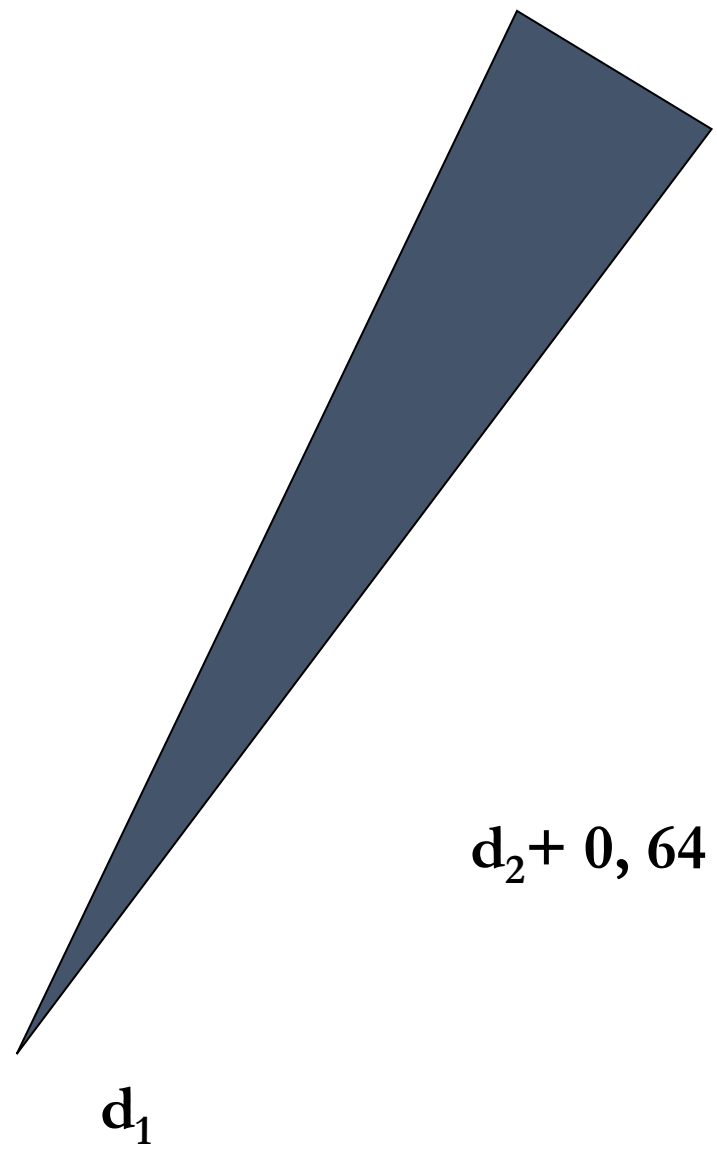
dokonalá flexibilita nástrojů

tvarová paměť – memory effect

Řezivost?

Fraktury?

Konus 4%

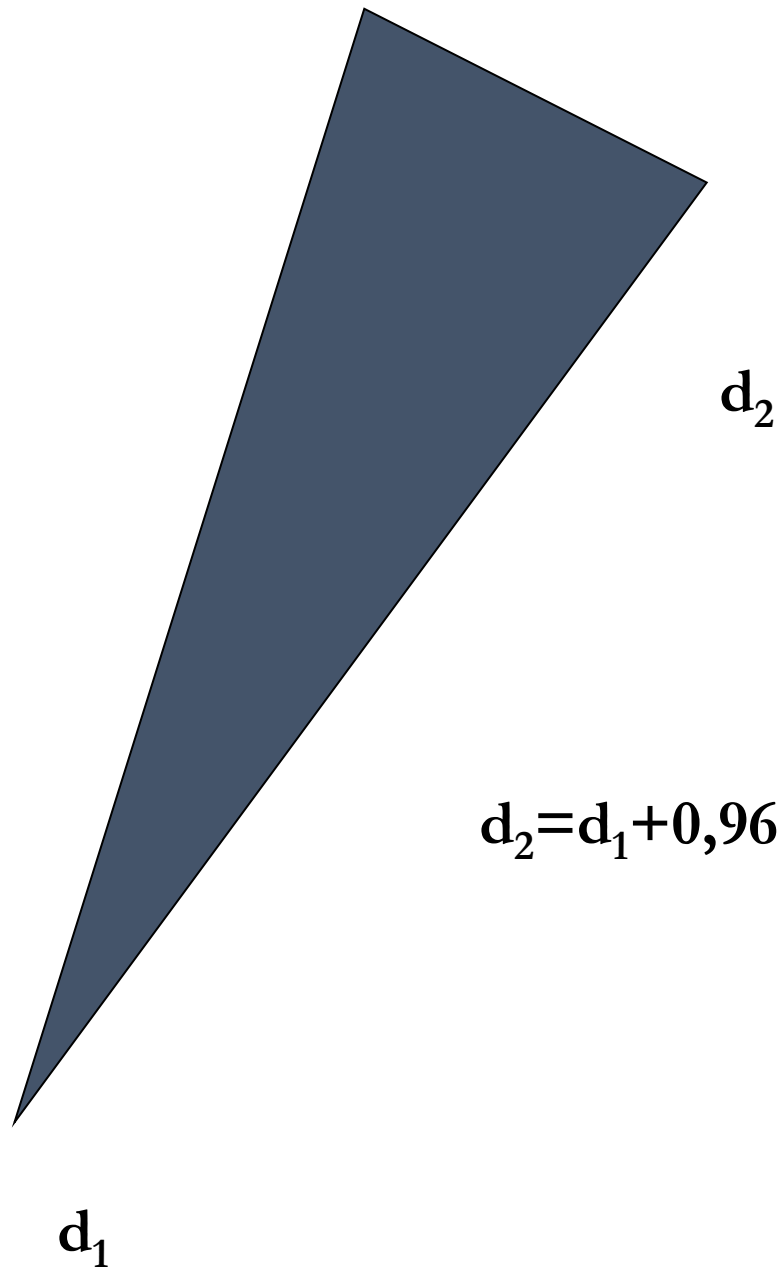
d_2

$d_2 + 0,64$

d_1

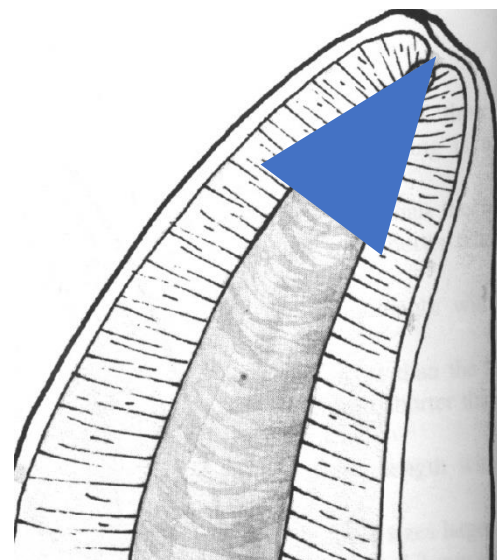
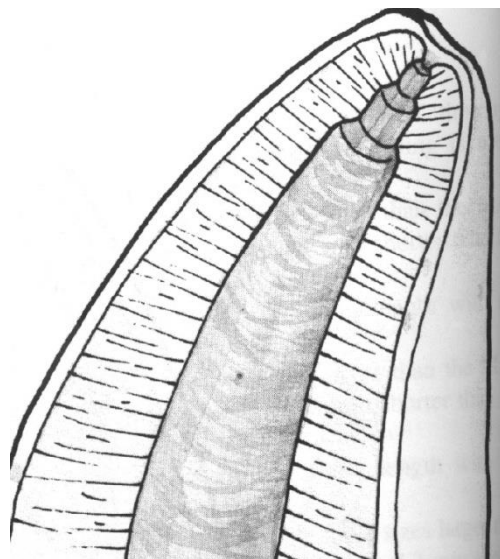
0,04mm na 1 mm

Konus 6%

$$d_2 = d_1 + 0,96$$

0,06mm na 1 mm

2% kónus

30	u apexu	0,30 mm
35	1 mm od apexu	0,35 mm
40	2 mm od apexu	0,40 mm
45	3 mm od apexu	0,45 mm

6% kónus

30	u apexu	0,30 mm
30	1 mm od apexu	0,36 mm
30	2 mm od apexu	0,42 mm
30	3 mm od apexu	0,48 mm

Apikální hranice opracování

Větší kónus

Větší ztráta tkání

Větší riziko strippingu

Řešení : regresivní kónus u nástropjů k zakončení
preparace

Vysoce kvalitní NiTi slitina

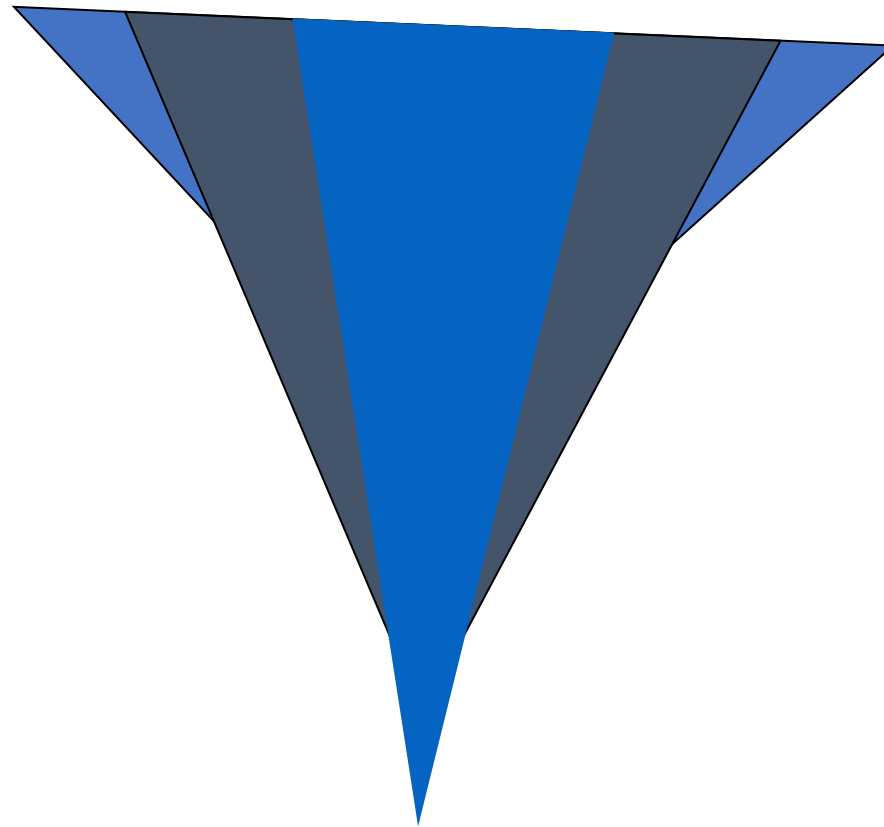

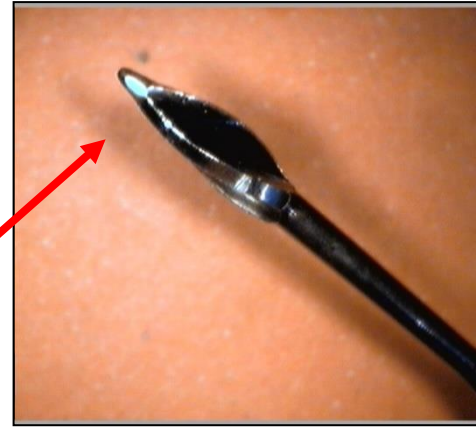

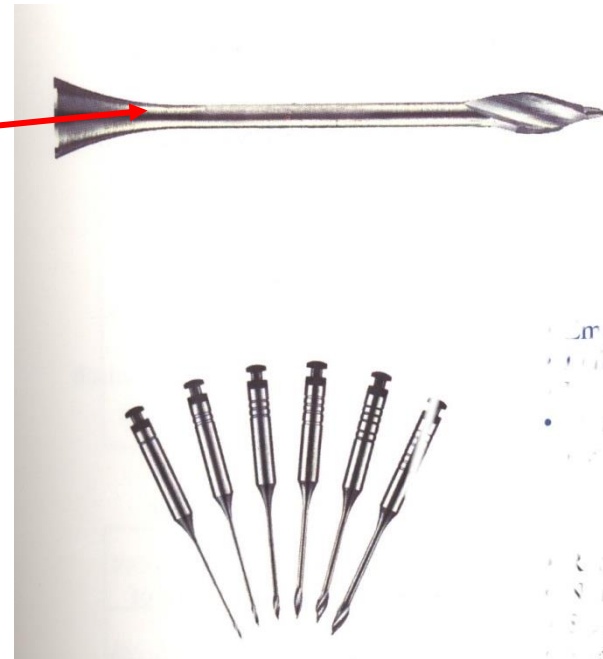
Koronární flaring

**Otevření koronární části kořenového kanálku –
zpřístupnění apikální oblasti (obvykle apikální třetiny)**

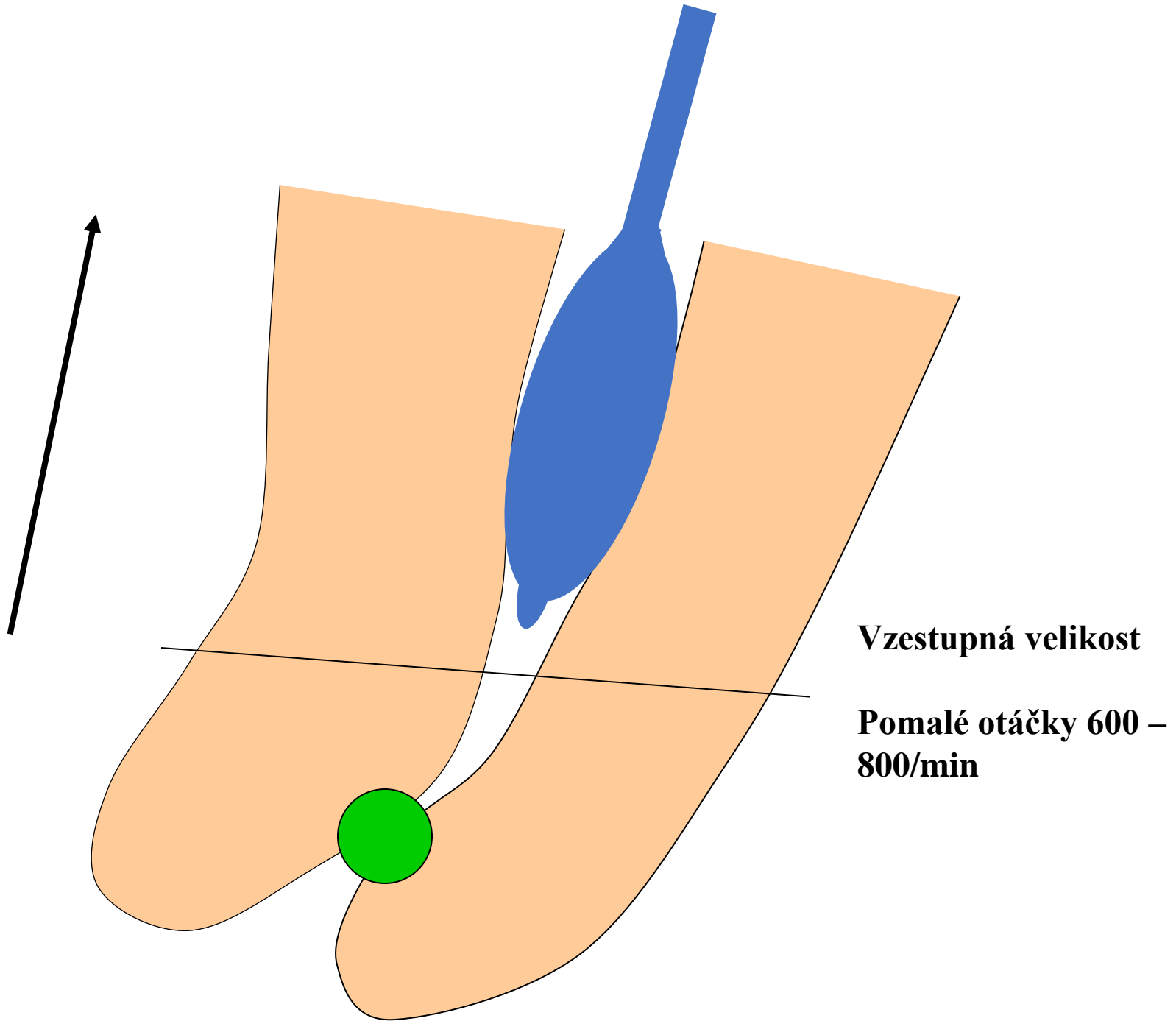

Gates – Glidden:
Tupá, neaktivní vodící špička
Naprogramované místo
zlomu

•	•
•	•
•	•
•	•
•	•
•	•

Vzestupná velikost

Pomalé otáčky 600 – 800/min

Techniky a metody opracování

- **Kývavý pohyb**
- **Rotační technika**
- **Pilování**
- **Technika balancované síly**

Techniky a metody opracování

- **Rotačně lineární**
- **Cirkulární obvodová metoda**
- **Modified double flared (metoda dvojího kónusu) s použitím balancované síly**
- Step down
- Crown down pressureless.....

Technika balancované síly – 1.krok

- Změříme apikální velikost
- Zavedeme nástroj o jednu ISO velikost větší než je apikální velikost, dokud neucítíme . Rotujeme o 90 – 180°. Tlak je lky

Technika balancované síly – 2.krok

- Rotujeme instrumentem proti směru hodinových ručiček 180 -270°, dopředný tlak (naříznuté piliny se odlomí)

Technika balancované síly – 3.krok

- Instrument je vytažen ven za současné rotace po směru hodinových ručiček. Piliny jsou transportovány ven.

Step Back

- Step back

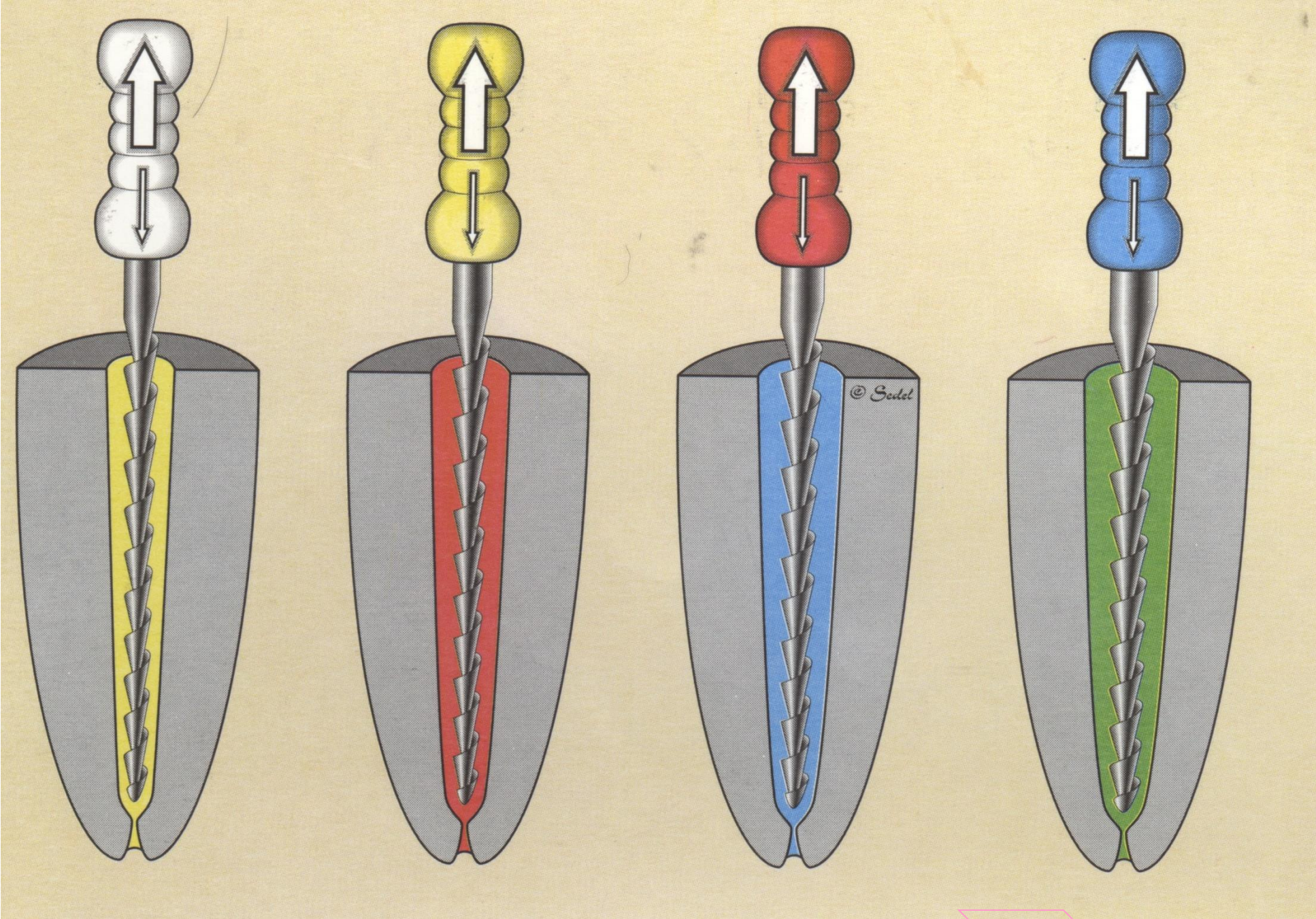
Apikální stop

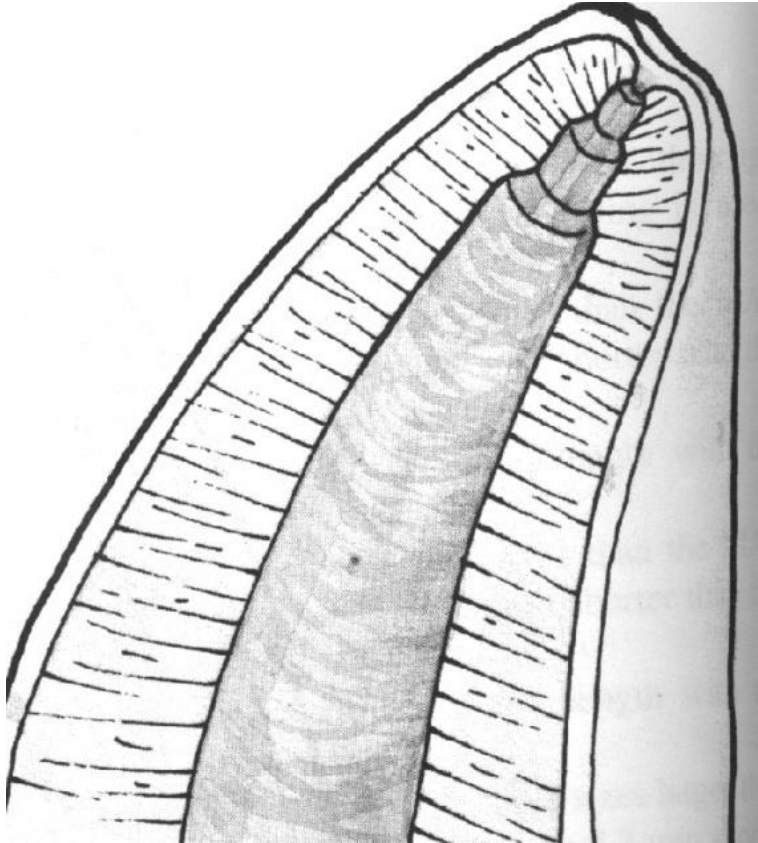
Prevence intrakanálového schůdku

H-file

K-file

K-flexofile

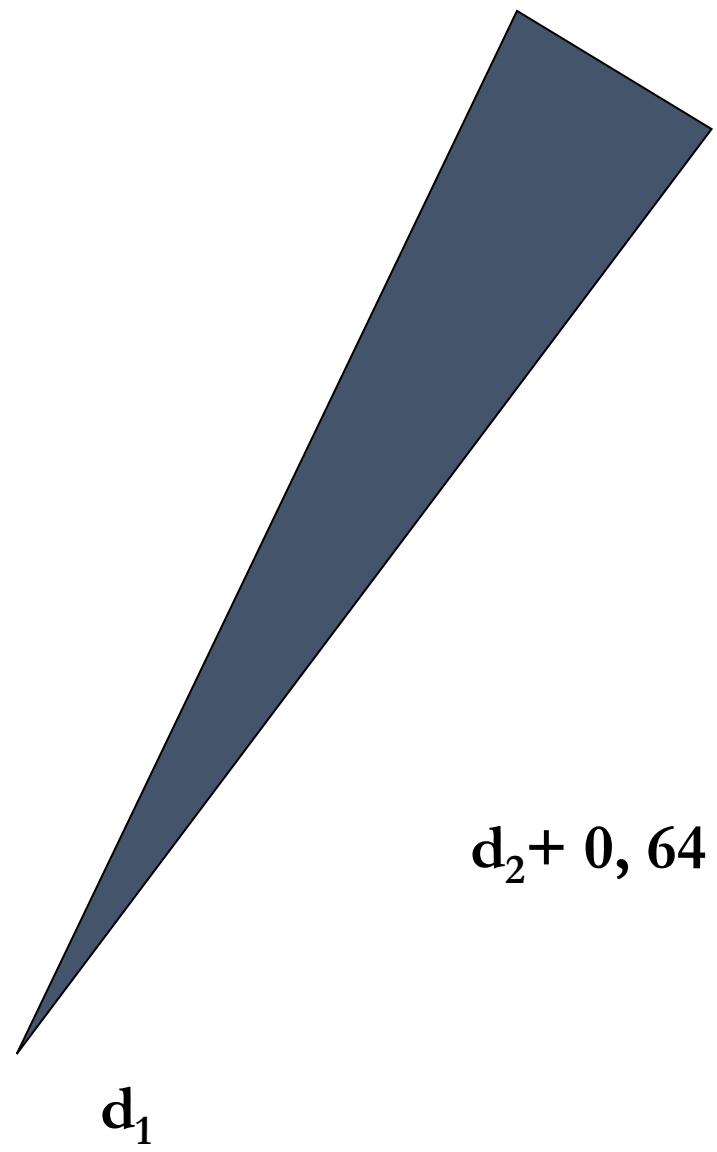
Metoda dvojího kónusu s použitím balancované síly

1. Koronální flaring

2. Apikální preparace

3. Step back

4. Finální flaring (MAF)

Konus 4%

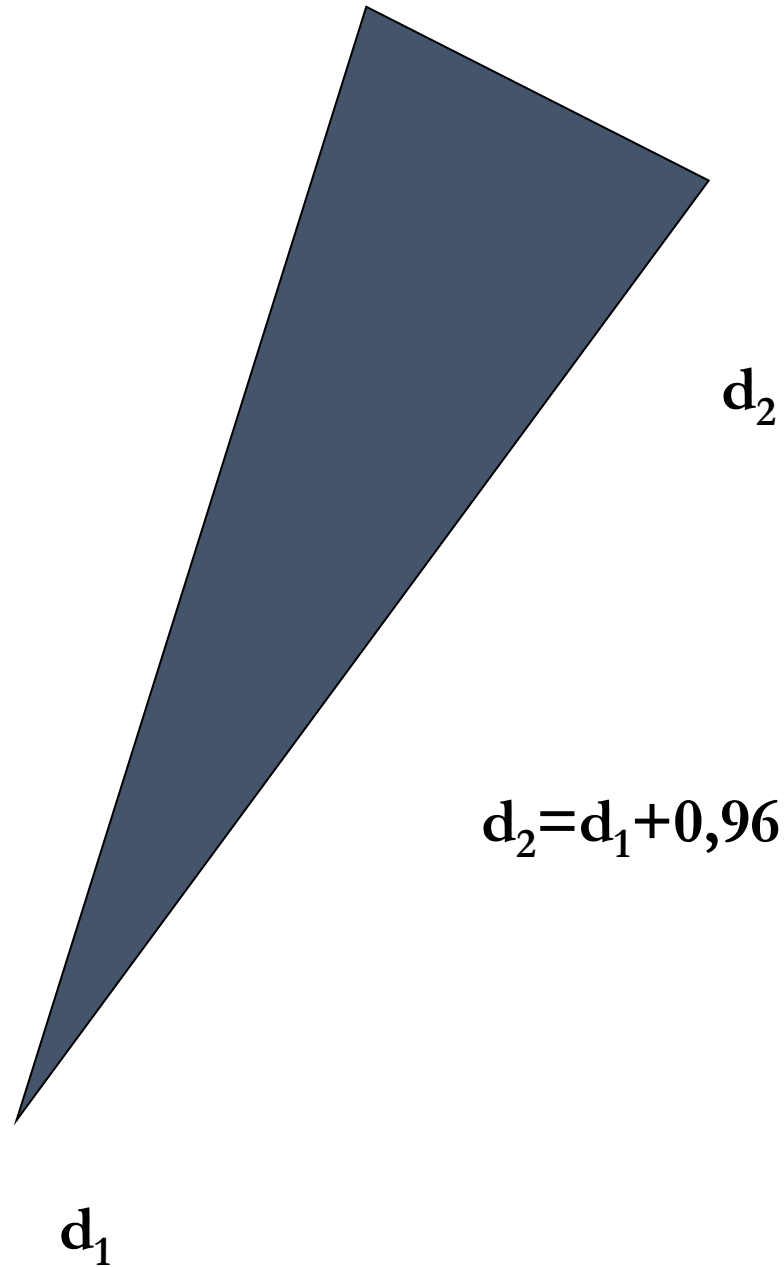
d_2

$d_2 + 0,64$

d_1

0,04mm na 1 mm

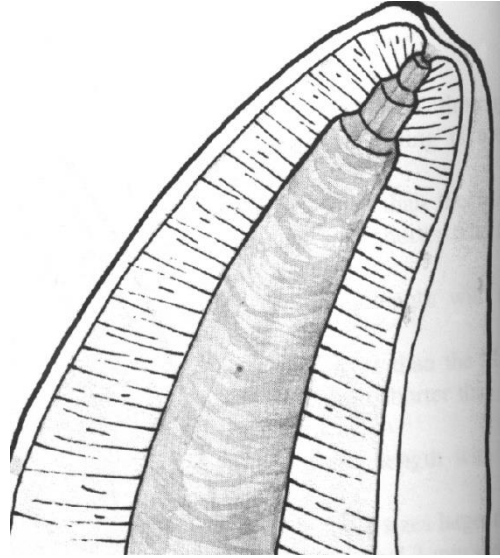
Konus 6%

$$d_2 = d_1 + 0,96$$

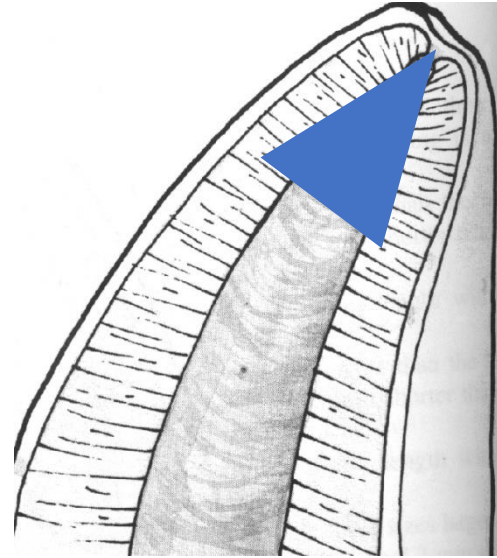
0,06mm na 1 mm

Vyšší kónus u NiTi nástrojů – jsou více flexibilní než ocelové

2% kónus

30	u apexu	0,30 mm
35	1 mm od apexu	0,35 mm
40	2 mm od apexu	0,40 mm
45	3 mm od apexu	0,45 mm

6% kónus

30	u apexu	0,30 mm
30	1 mm od apexu	0,36 mm
30	2 mm od apexu	0,42 mm
30	3 mm od apexu	0,48 mm

Apikální hranice opracování

Větší kónus

Větší ztráta tkání

Větší riziko strippingu

Řešení : regresivní kónus u nástropjů k zakončení
preparace

Variabilní kónus

The “Eiffel –Tower” shape Instru

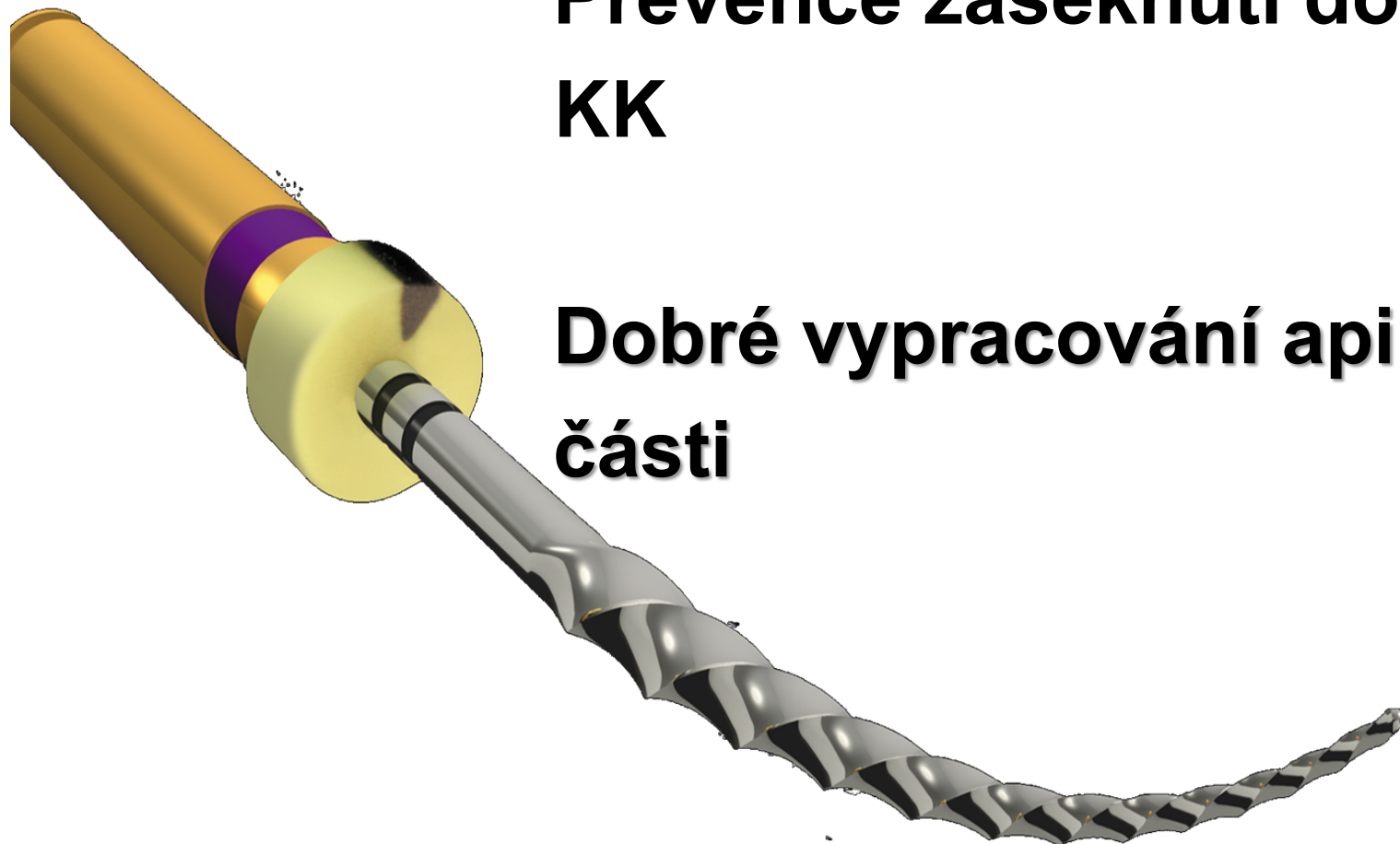

Variabilní kónus

Prevence zaseknutí do stěny

KK

Dobré vypracování apikální
části

Shaping Files (S1 & S2, Sx)

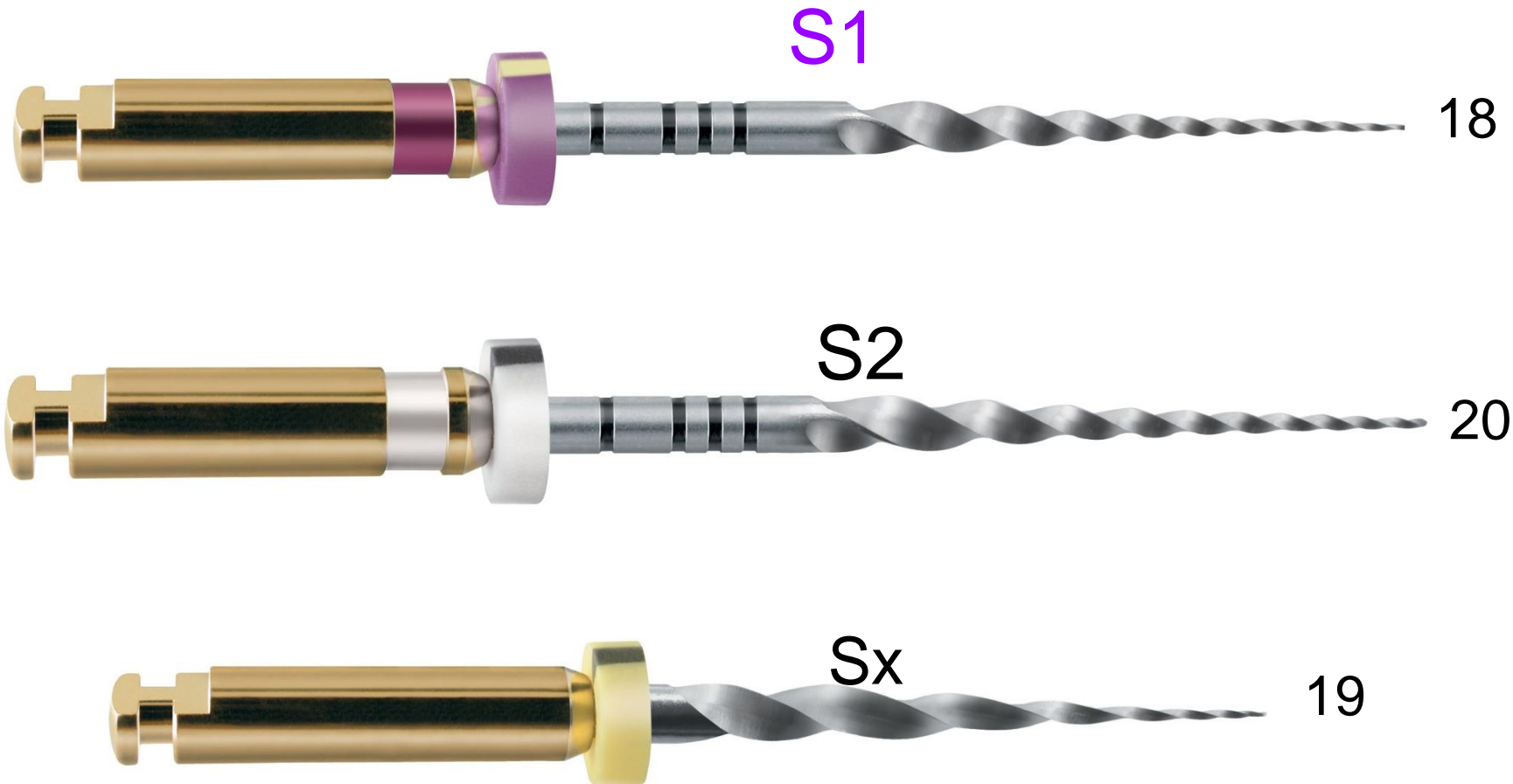

Opracování koronální
a střední části

Shaping Files

Variabilní progresivní kónus

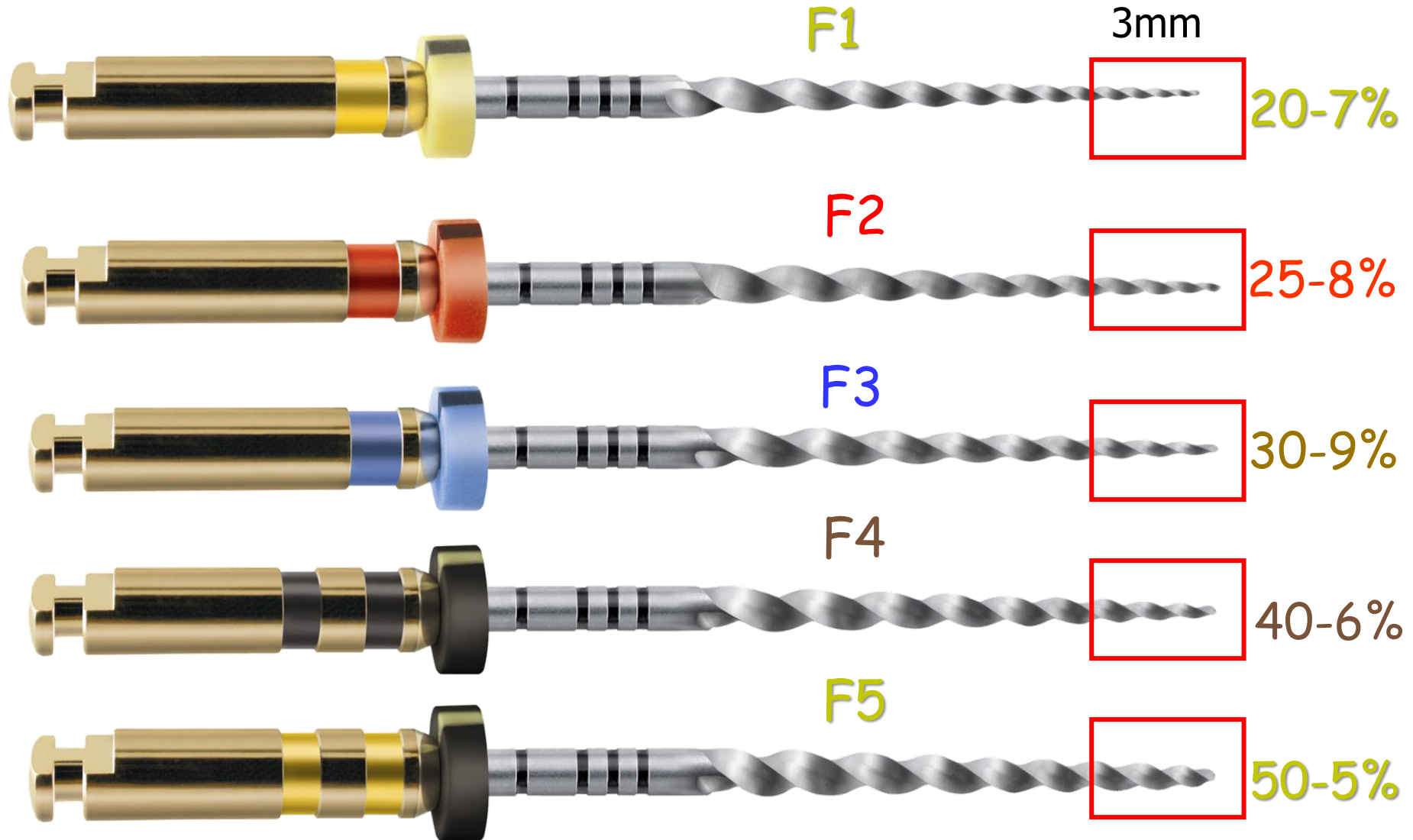
Finishing Files

F1. F2. F3. F4. F5

Shape the Apical part of the canal

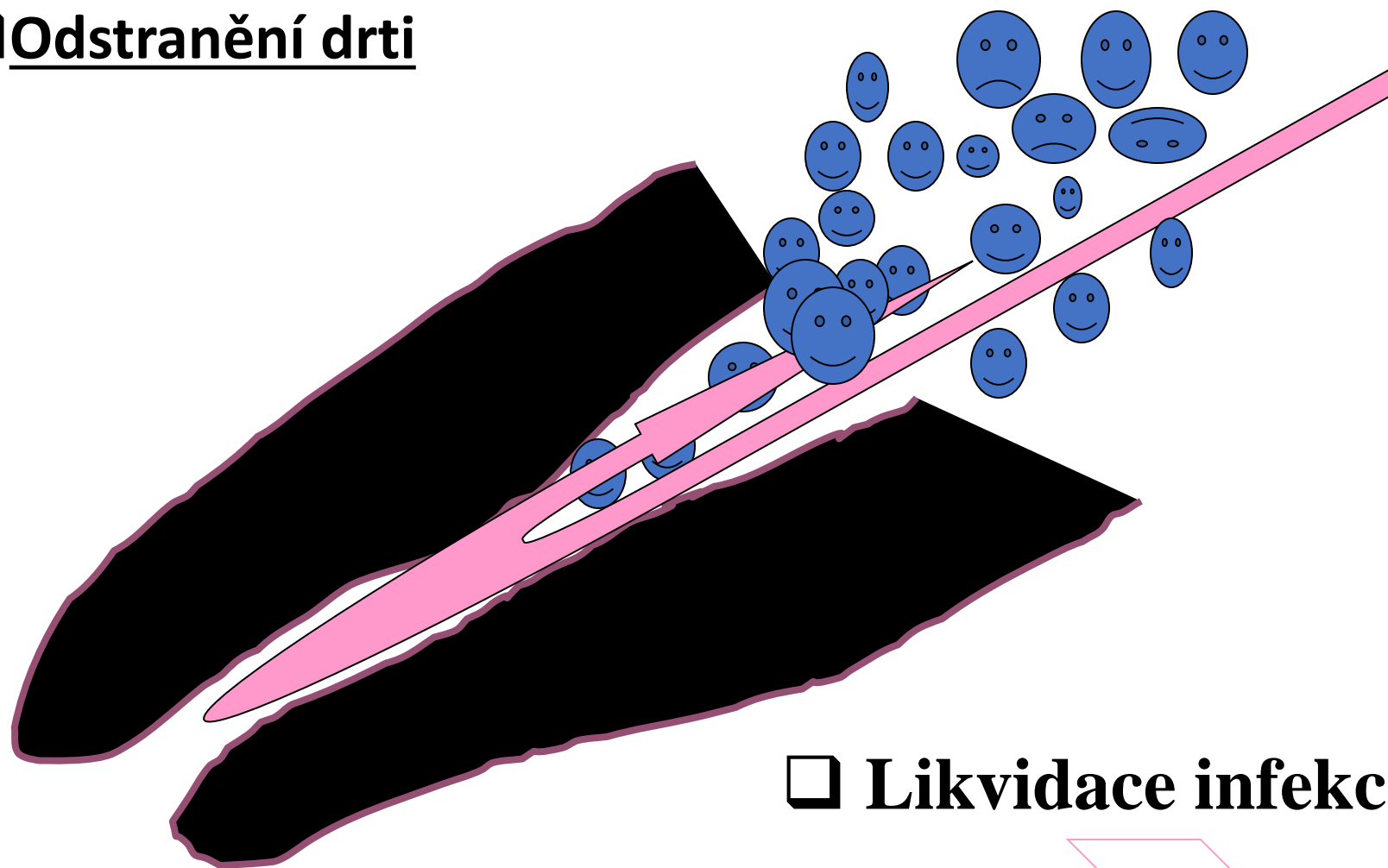
Finishing Files Variabilní regresivní kónus

IRIGACE

Výplachy kořenového kanálku

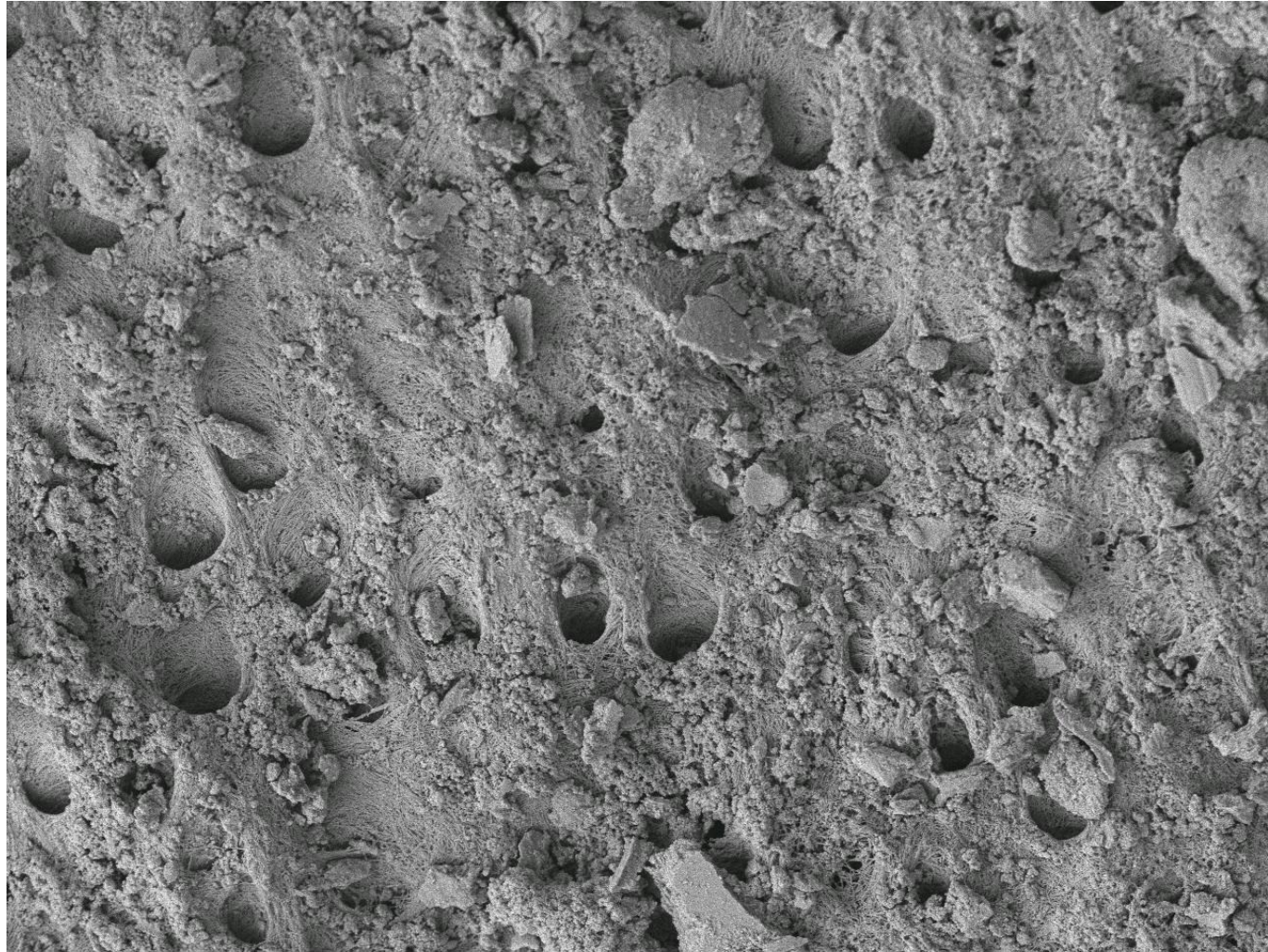
Odstranění drti

Likvidace infekce

ISI

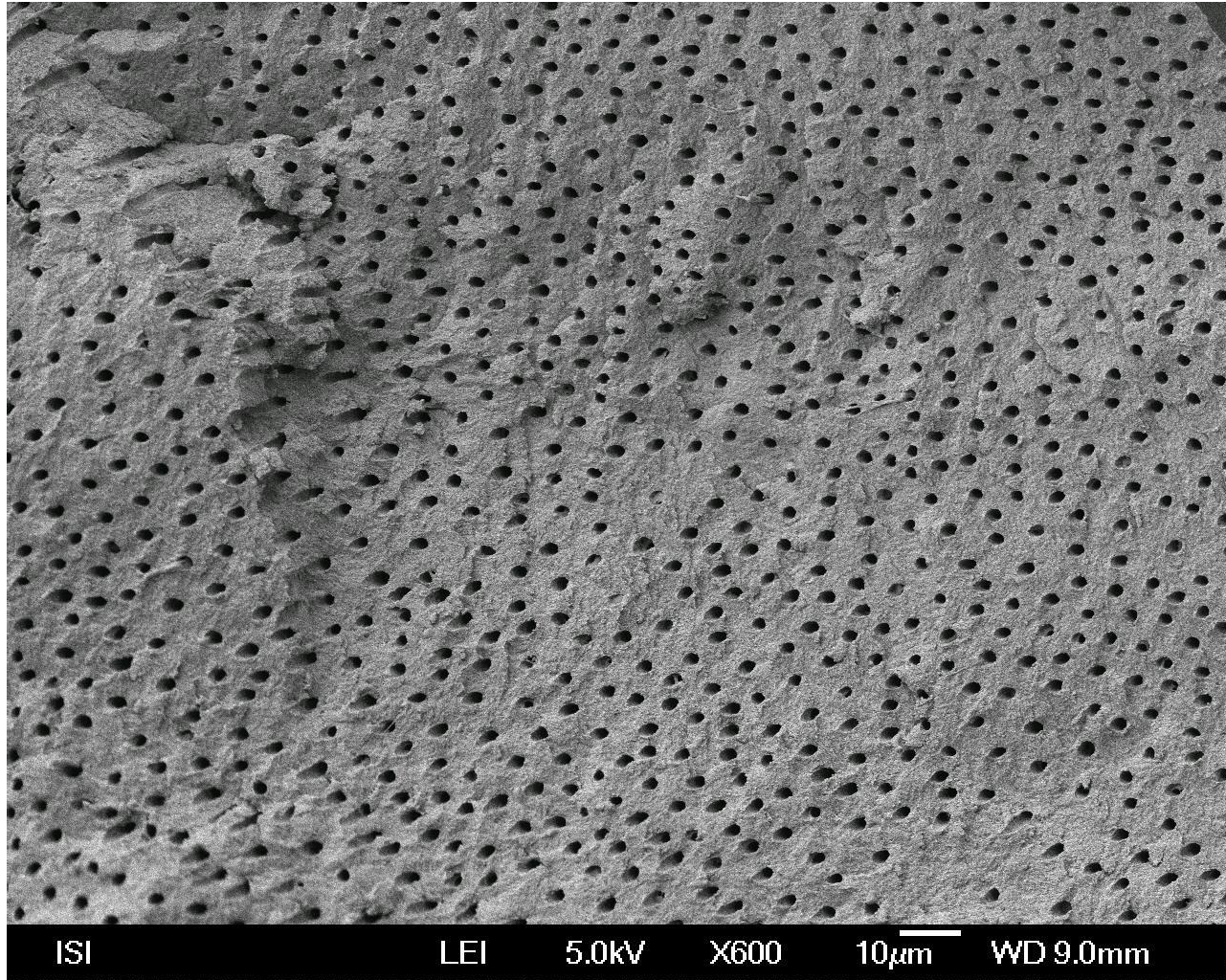
LEI

5.0kV

X2,000

10μm

WD 8.1mm

ISI

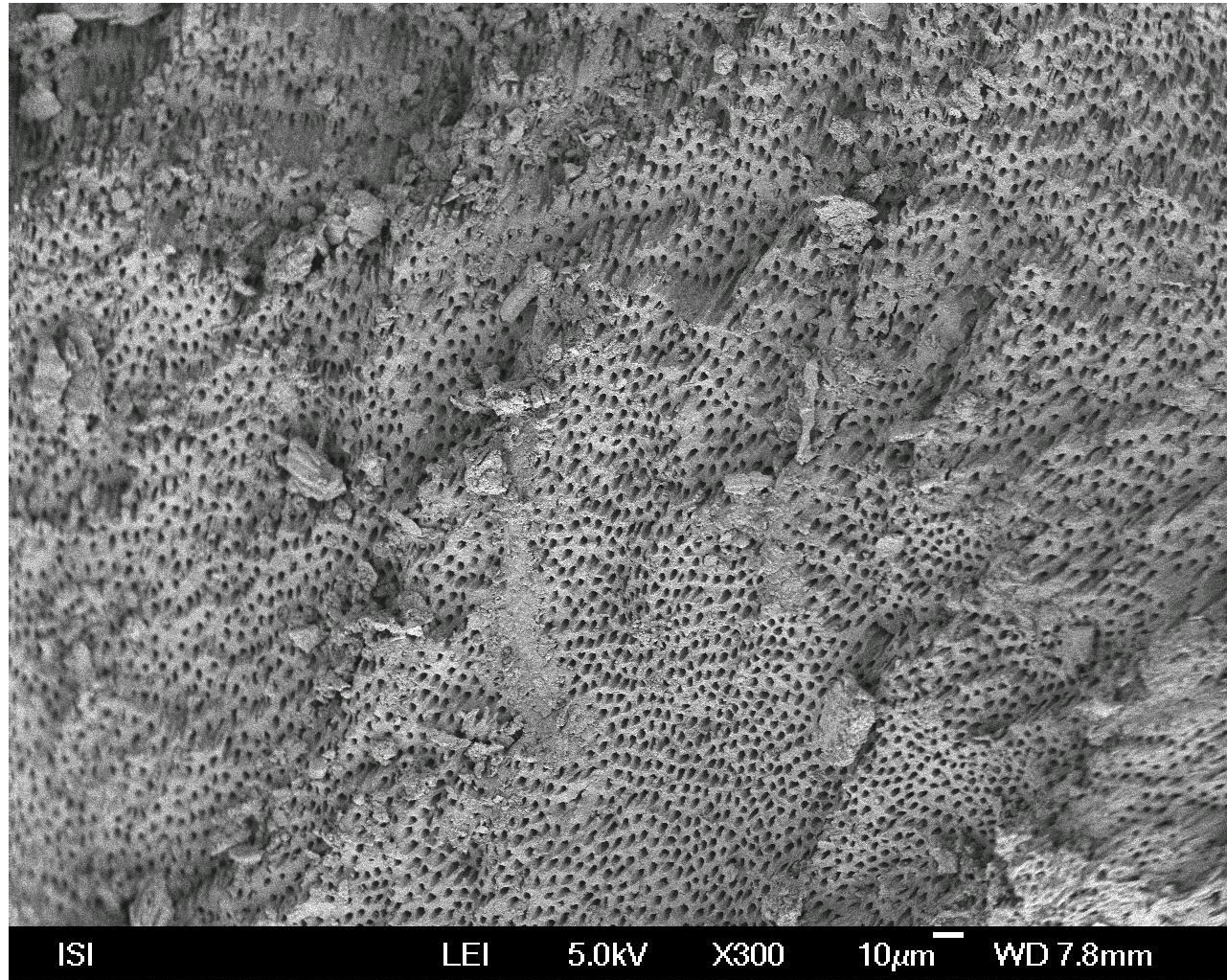
LEI

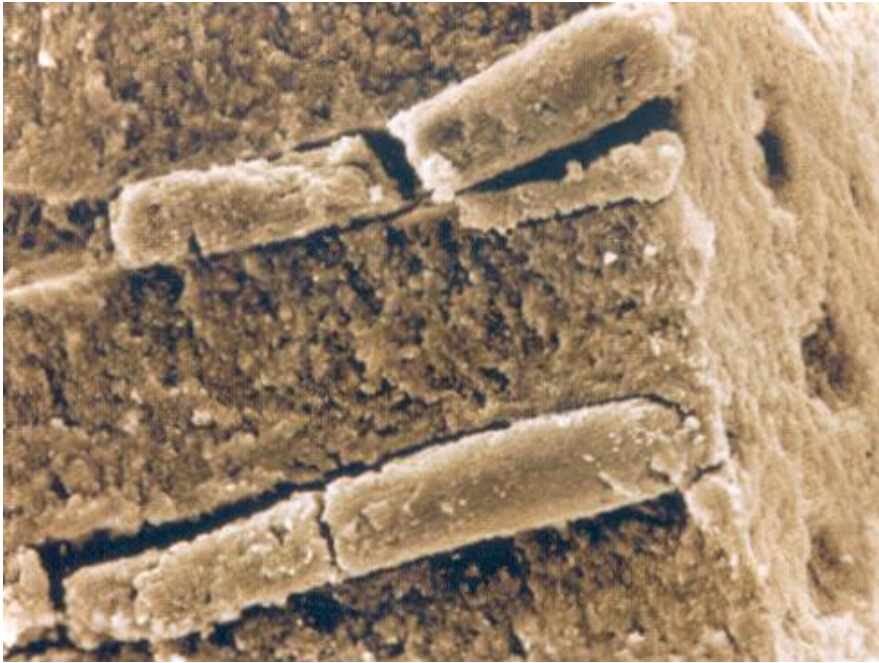
5.0kV

X600

10µm

WD 9.0mm

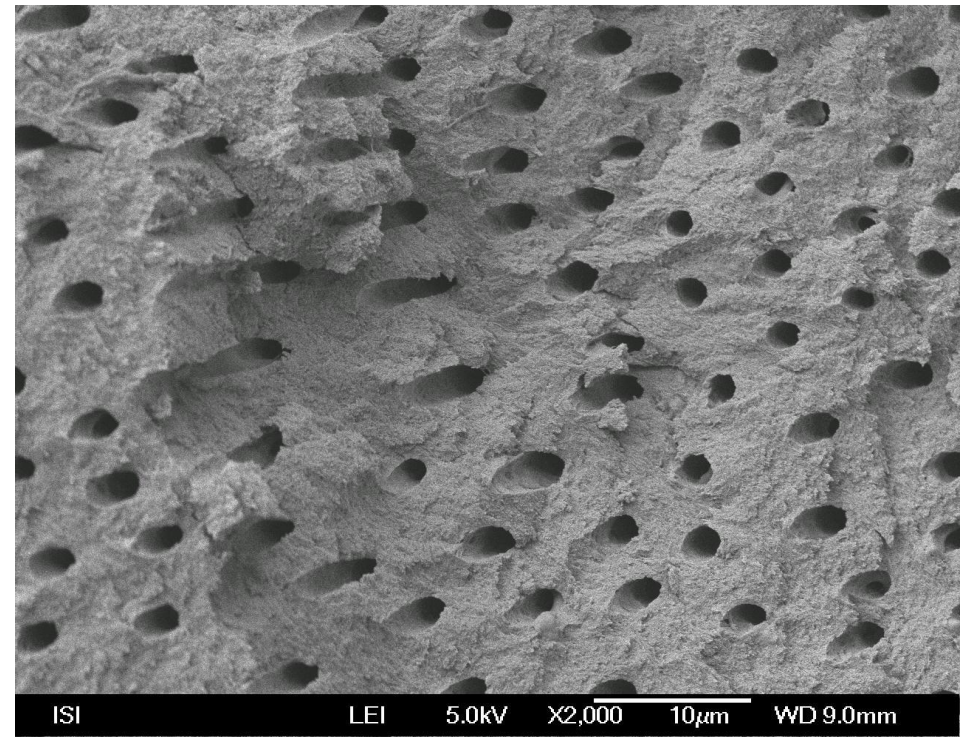

CANTATORE G.

Irrigation Canalaire: avantages
potentialisation et sequence operatoire

Endo Contact 1999 - 5:13-21

Výplach NaOCl

Irigancia

- NaOCl (chlornan sodný, hypochlorit)

2 – 6%

- Oxidace a chlorace
- Rozpouštěcí efekt

- Dráždí, může způsobit hemoragickou nekrózu

Irigancia

- Chlorhexidin

0,12% -0,2% (a 2%)

Dlouhodobá vazba na povrchy

Dobré antimikrobiální spektrum

Namá rozpouštěcí efekt

Irigancia

- EDTA

17%

Nemá antimikrobiální účinky

Rozpouští smear layer

Je součástí irigačních protokolů

Je obsažena v lubrikantech

Irigancia

- Fyziologický roztok

V případech maximálního šetření tkání
(chirurgické výkony, široce otevřený apex)

Stříkačka a kanyla

- Kan
- něk
- Na
- Roz
- Vol

u

Aktivace výplachu

- Zvýšení efektivity

Vibrace tekutiny

Zvýšení teploty

Rozklad výplachového roztoku

Aktivace

- Ručně (pohybem ručního nástroje)
- Sonicky (speciální aktivátor)
- Ultrasonicky (ultrazvuk)
- Laserem (laser také dekontaminuje – diodový, erbiový)
-

Aktivovat lze

- Chlornan sodný (3x 20s)
- EDTA (1 min)
- Jiná irigancia bez efektu
- Nekominovat chlorhexidin a a chlornan

Význam

- **Ochrana kořenových nástrojů**
- **Důkladné odstranění obsahu kanálku**
- **Efektivní výplach a transport drti**
- **Snazší měření pracovní délky**
- **Lepší podmínky pro vyčištění a vypracování apikální oblasti**
- **Menší riziko komplikací**

Plnění kořenového kanálku

- Předpoklady k zaplnění kořenového kanálku

Dostatečné rozšíření kořenového systému

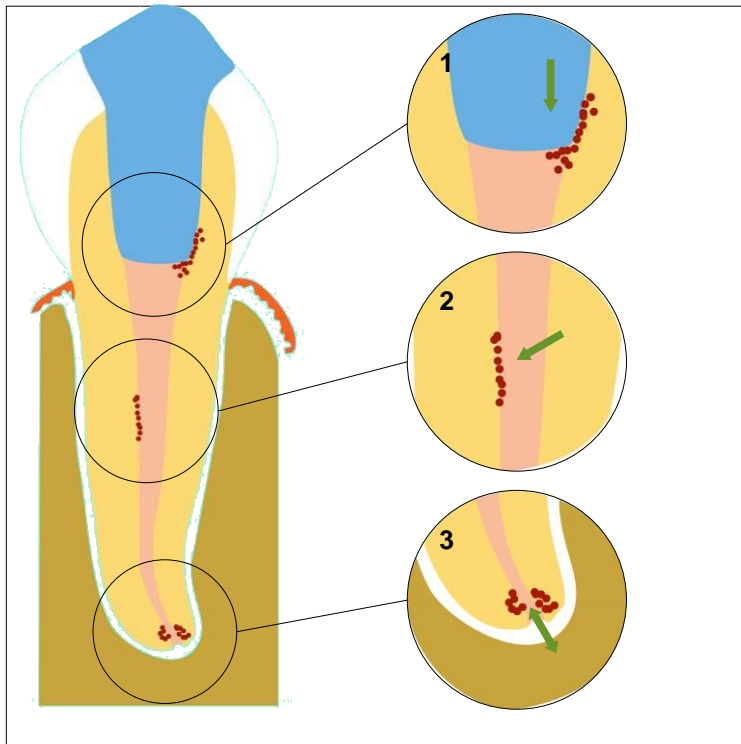
Kónus cca 6%

Apikální velikost cca ISO 25

Čistota – čisté piliny, výplašek

Vysušení

Funkce kořenové výplně

1. zajišťuje dobrý koronální uzávěr
2. „zazdí“ přežívající bakterie
3. Zabraňuje průniku tekutin z periapikálních tkání a uvolňování bakterií do periodontia

Quality guidelines for endodontic treatment,
European Society of Endodontology (ESE), 1994

Požadavky na kořenovou výplň

■ Biologické požadavky

- biokompatibilní
- bakteriostatická nebo baktericidní
- neresorbovatelná

■ Fyzikální požadavky

- objemově stálá
- neporézní
- nerozpustná
- nepropustná pro tekutiny
- adherující k zubním tkáním

■ Praktické požadavky

- dostatečně dlouhá manipulační doba
- snadná příprava
- snadné odstranění
- radiopacita
- nezbarvování zubních tkání

Vlastnosti ideální kořenové výplně (Grossman 1988)

- 1. Snadná zpracovatelnost, dostatečně dlouhá manipulační doba**
- 2. Snadná odstranitelnost**
- 3. Objemová stálost**
- 4. Dobré utěsnění apikálně, laterálně i v ramifikacích a spojkách**
- 5. Biokompatibilní, nedráždivá**
- 6. Hydrofilnost, stálost ve vlhkém prostředí, bez pórů**
- 7. Odolnost vůči tkáňovým tekutinám, korozní odolnost**
- 8. Žádný růst bakterií**
- 9. Rtg kontrast**
- 10. Sterilita**
- 11. Žádné zbarvování zubních tkání**

Rozdělení kořenových výplní podle konzistence

➤ Tuhé

➤ Polotuhé

➤ Pasty

Gutaperča

Zaschlá šťáva stromu *Isonandra percha* (gutta)

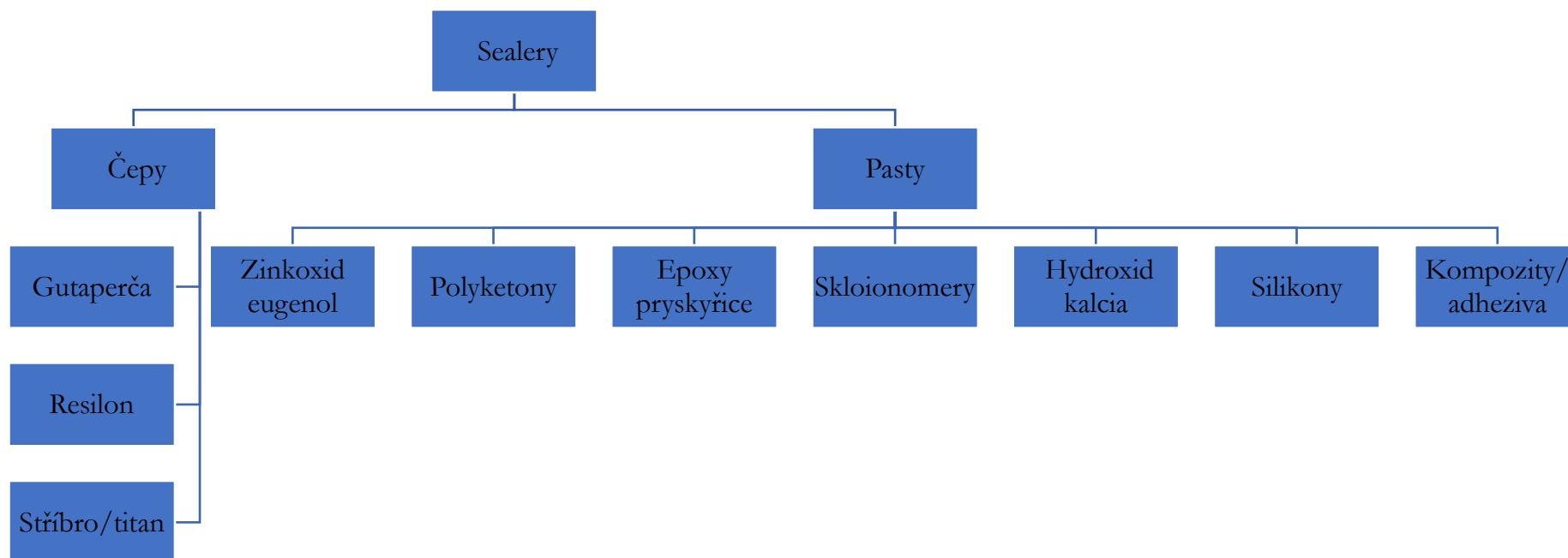
Krystalická struktura

Křehká

Gutaperča

- Trans izomer polyizoprénu z 60% krystalická.
- Za pokojové teploty beta fáze
  - solidní, pružná a tažná, časem křehne
- Zahřátím na 42 – 49 ° alfa fáze
  - plastická, lepivá, není pružná ani tažná
- Zahřátím na 56 – 62° gamma fáze
  - vlastnosti podobné alfa fázi

Kořenové výplně

Nástroje k plnění kořenového kanálku

- Rotační plnič (spirálový plnič)
- Kořenová cpátka – kompaktory
- Kompaktory jako nosiče gutaperči
- Další nástroje a přístroje

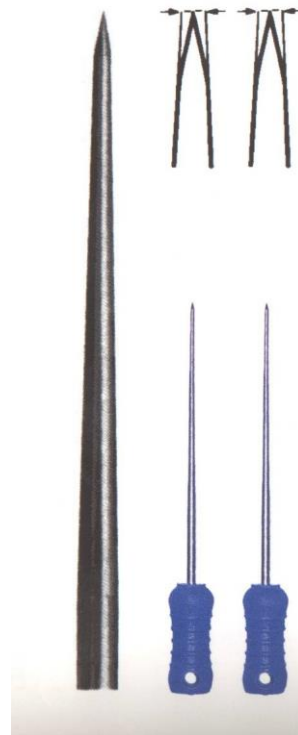
Rotační plnič -Lentulo

- Dopravuje namíchanou hmotu dopředu
- 1,5 – 2 mm před čelem
- Nejčastěji pro nanesení $\text{Ca}(\text{OH})_2$

Kompaktory

Kořenové cpátko
- spreader

Hladký povrch, špička

Zasunutí do kořenového
kanálku vertikálně

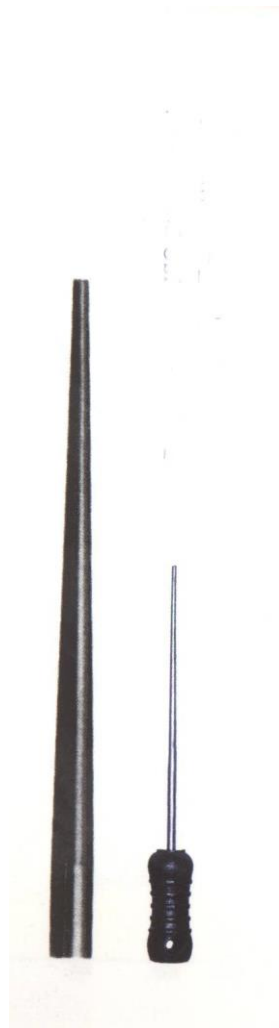

*Laterální kondenzace
gutaperčových čepů*

Kompaktory

Kořenové cpátko
- plugger

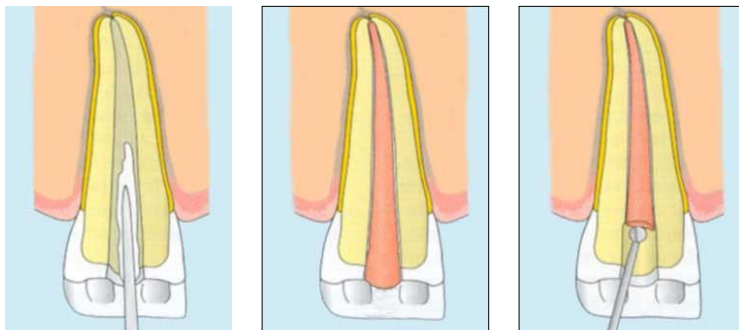
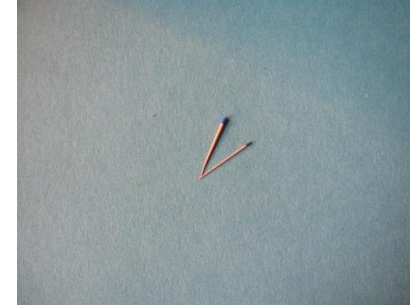
Hladký povrch, rovné čelo

Zasunutí do kořenového
kanálku vertikálně

*Vertikální kondenzace
kondenzace gutaperči*

Technika jednoho čepu

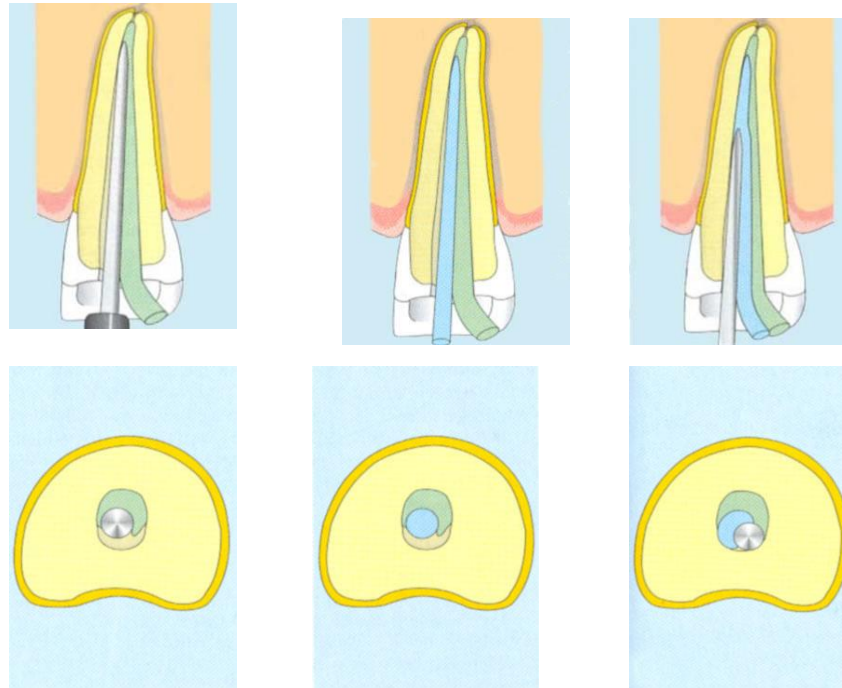
- Jednoduchá
- Rychlá
- Dobrá kontrola délky
- Standardní, okrouhlá preparace, riziko netesnosti u oválných kanálků

Wesselink, P.: Root filling techniques, Textbook of Endodontology; p. 286-299, Blackwell Munksgaard 2003, Oxford

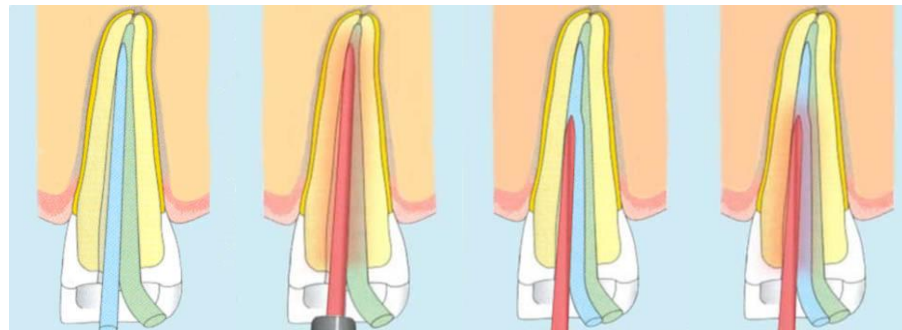
Laterální kondenzace

- Dobrá kontrola pracovní délky
- Masa gutaperči není kompaktní
- Časově náročnější
- Možné riziko fraktury kořene

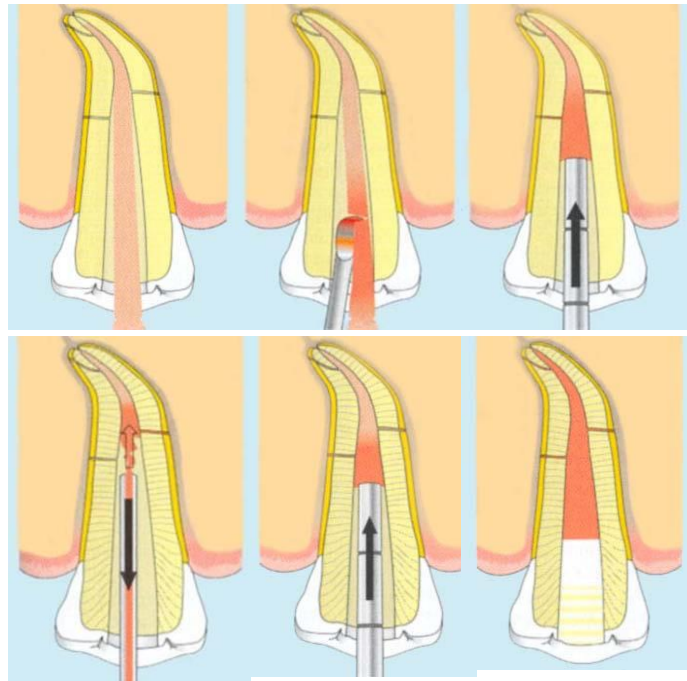
Teplá laterální kondenzace

- Horší kontrola pracovní délky
- Časová náročnost
- Teplo

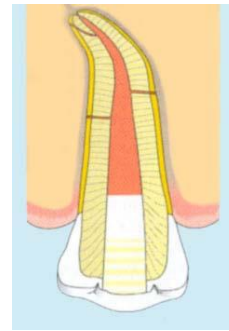
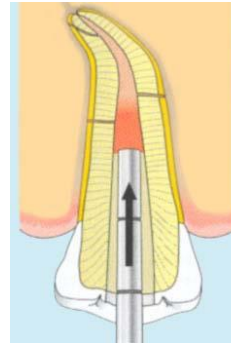
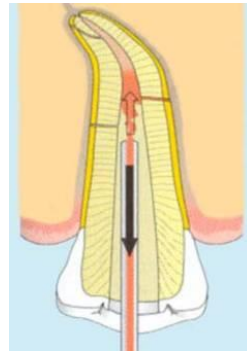
Teplá vertikální kondenzace

- Obtížnější kontrola pracovní délky
- Možná extruze sealeru
- Teplo

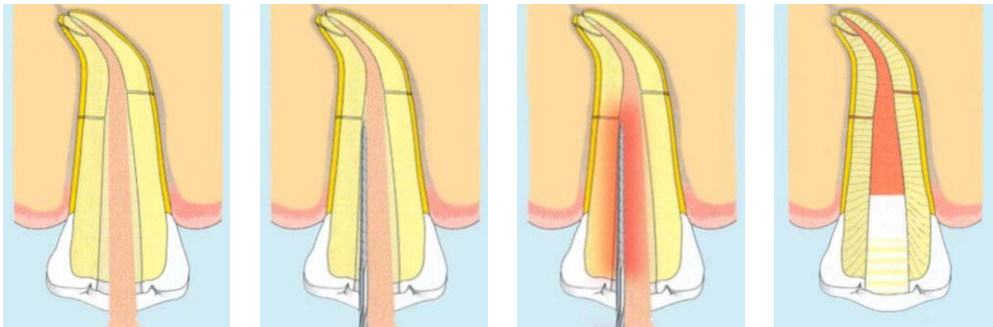
Injekční aplikace teplé gutaperči

- Rychlá technika
- Možná extruze sealeru
- Teplo

Termomechanická kondenzace

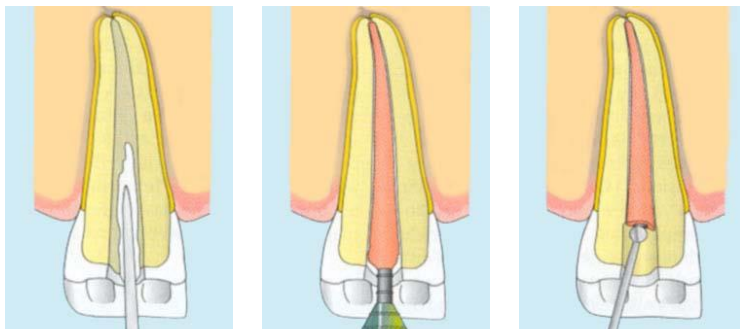
- Rychlá práce
- Obtížná kontrola délky
- Teplo může poškodit periodontium
- Riziko fraktury nástroje

Wesselink, P.: Root filling techniques, Textbook of Endodontology; p. 286-299, Blackwell Munksgaard 2003, Oxford

Gutaperča na nosiči

- Rychlá technika
- Riziko extruze
- Možnost sesmeknutí gutaperči z nosiče
- Teplo
- Obtížné odstranění

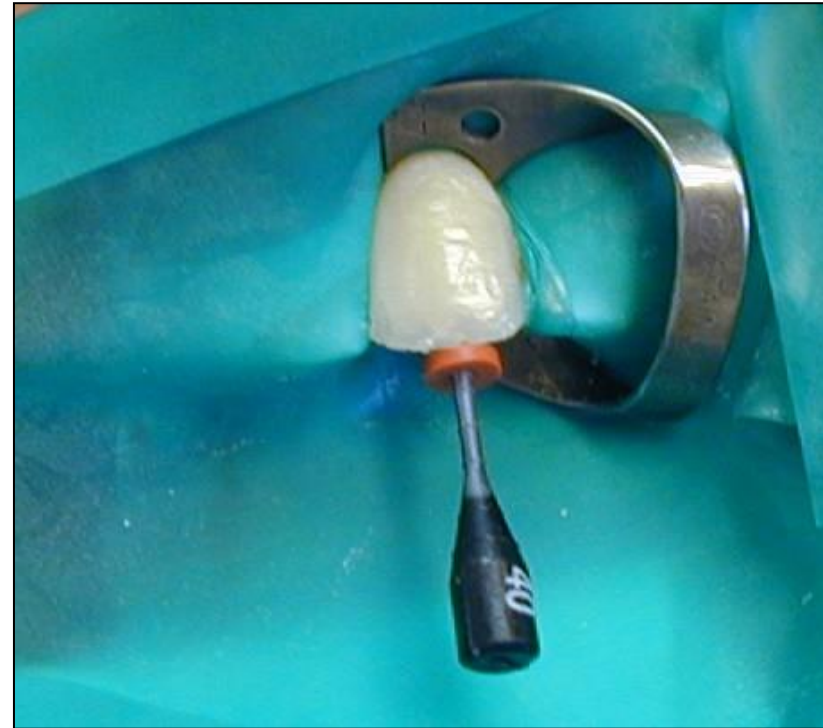
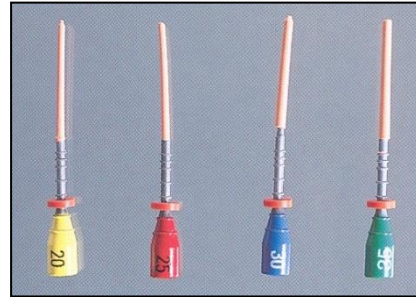

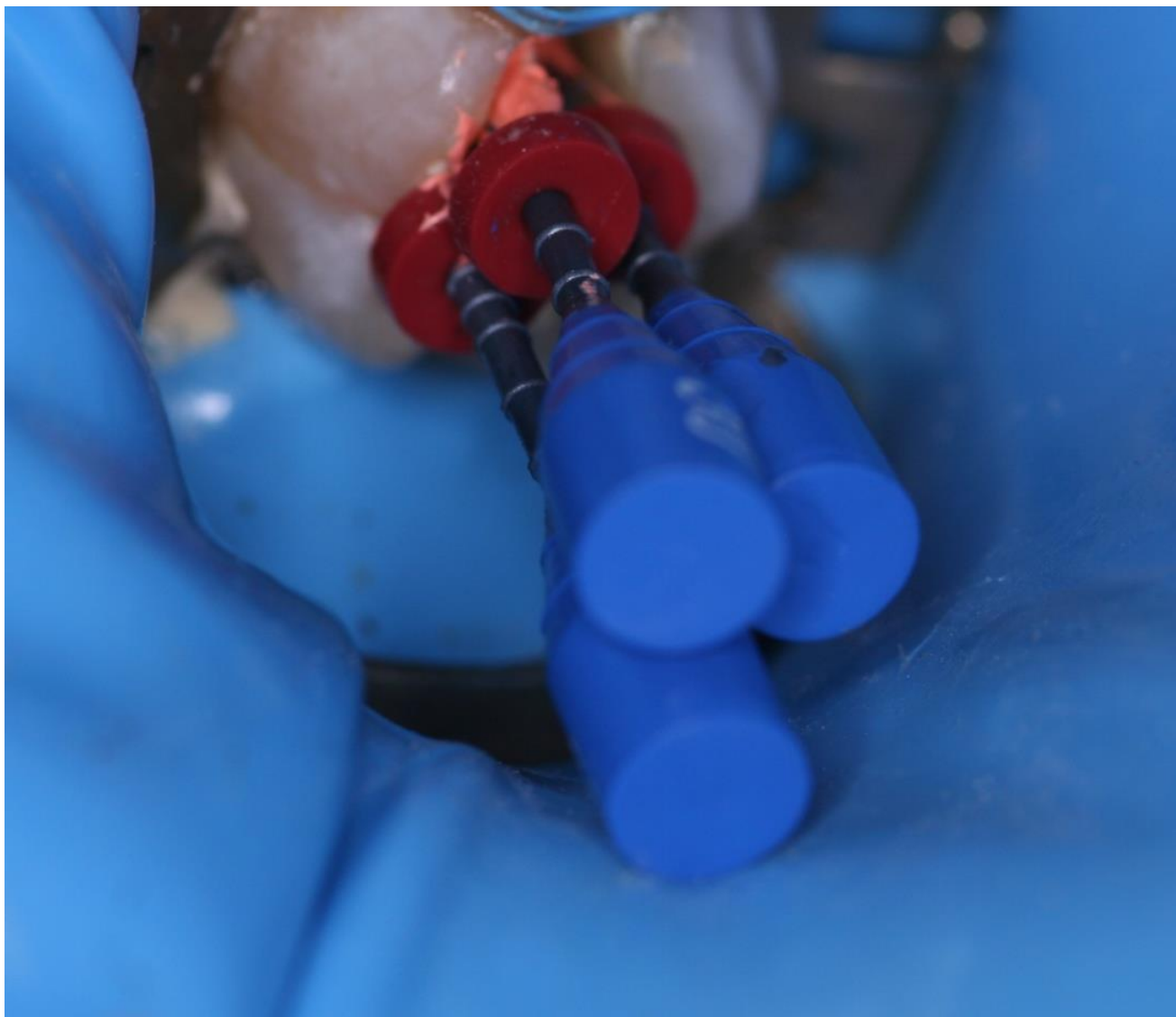

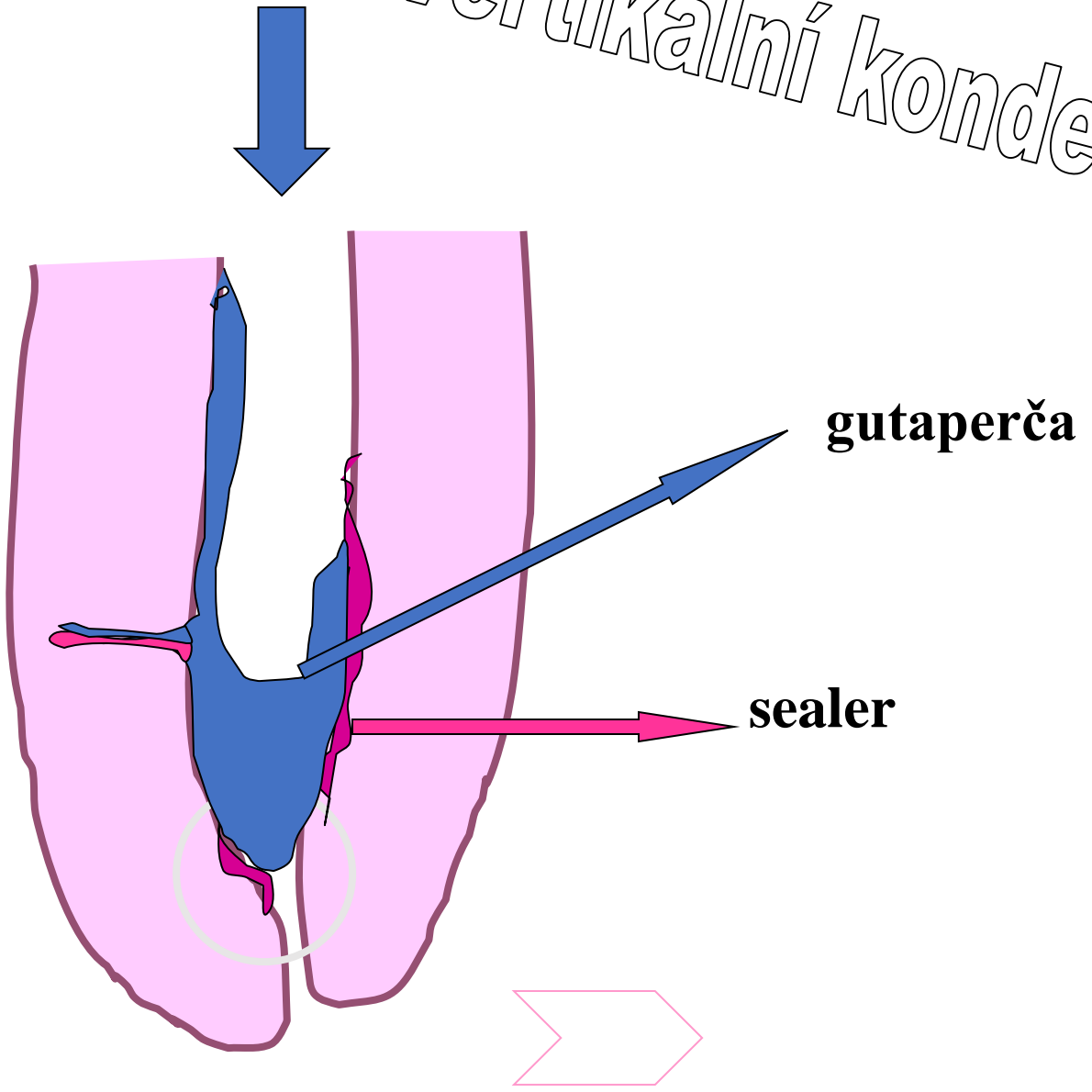

Thermafil

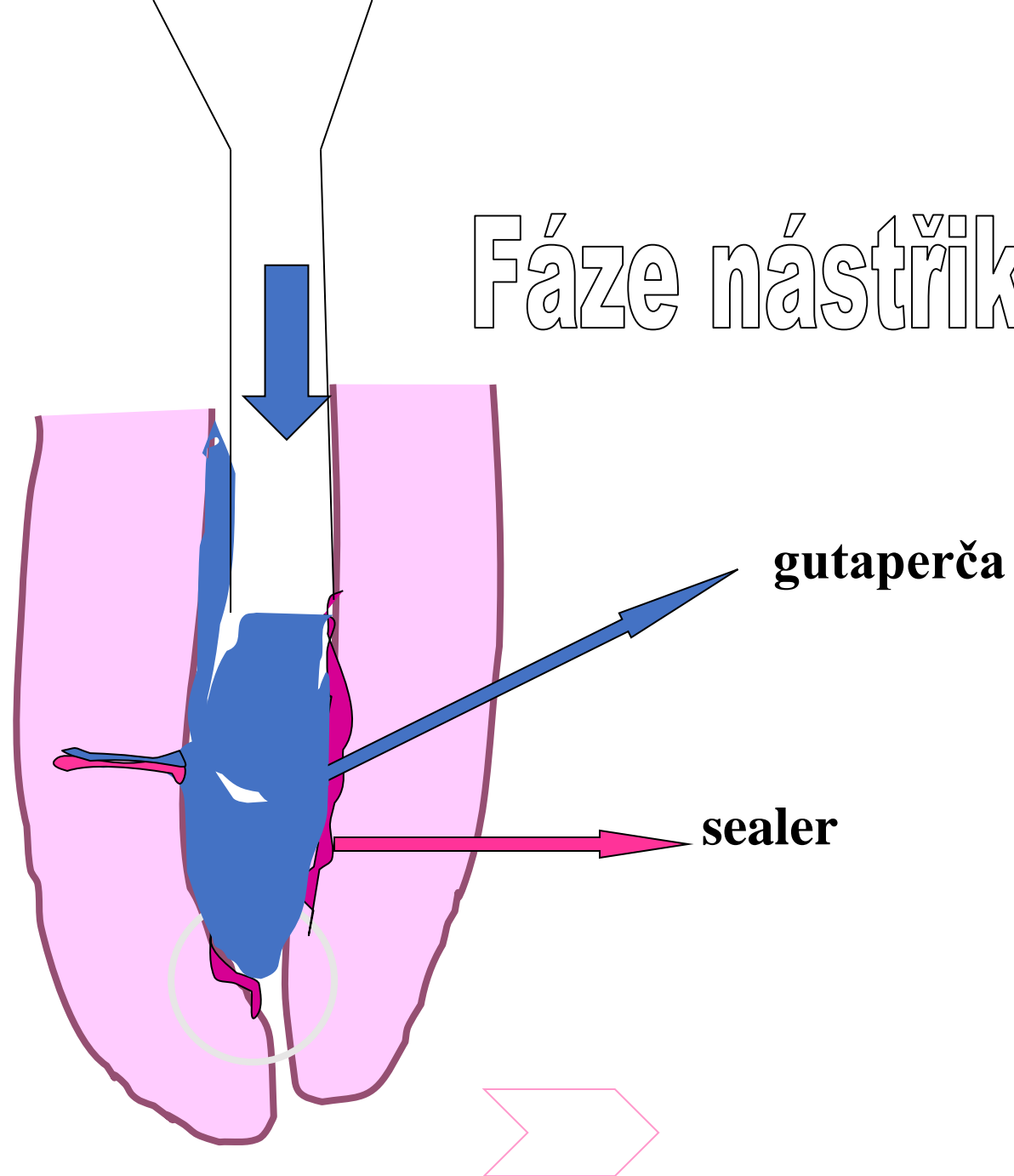

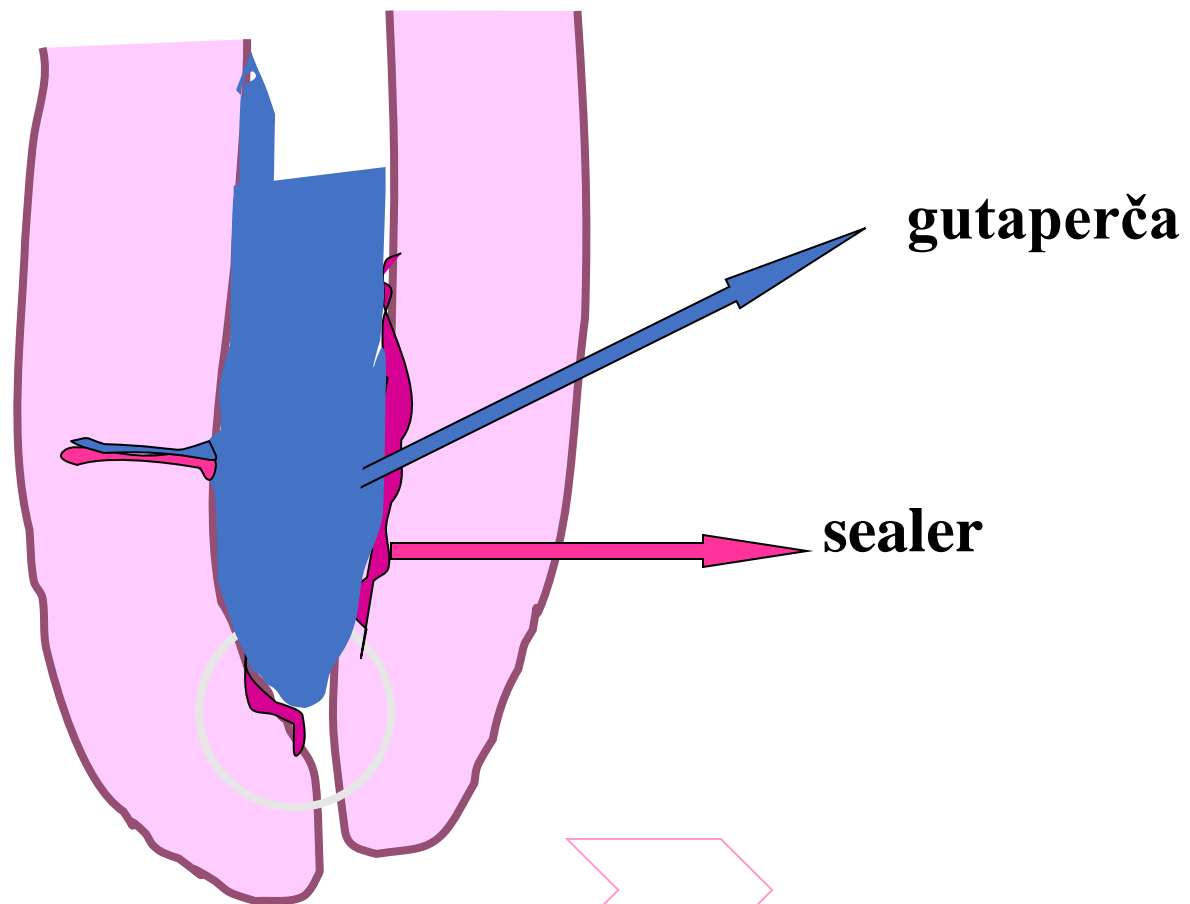
Vertikální kondenzace

Fáze nástřiku

Fáze kondenzace

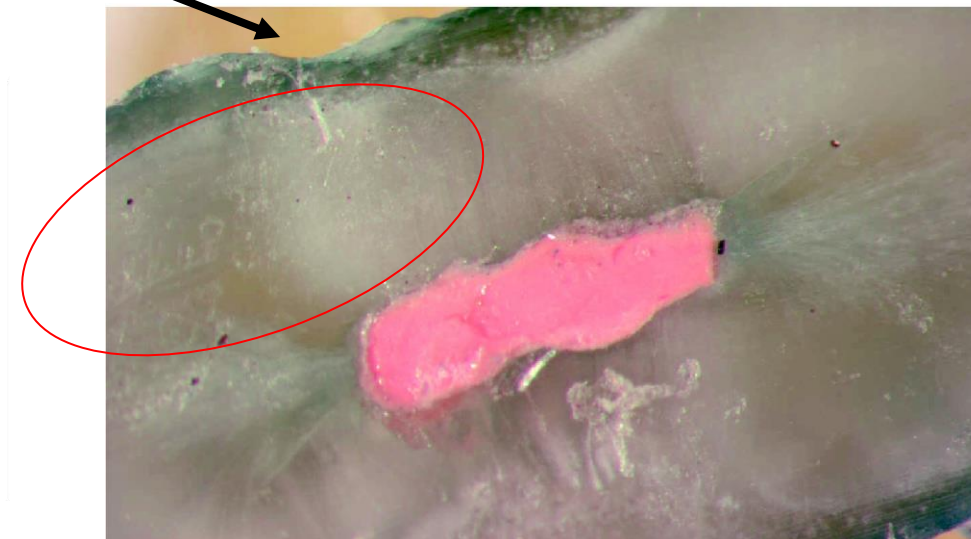

Vyplnění kořenového kanálku studenými technikami

Aa rozehrátou gutaperčou

Perfektní hermetický uzávěr i u kanálků s nepravidelným tvarem

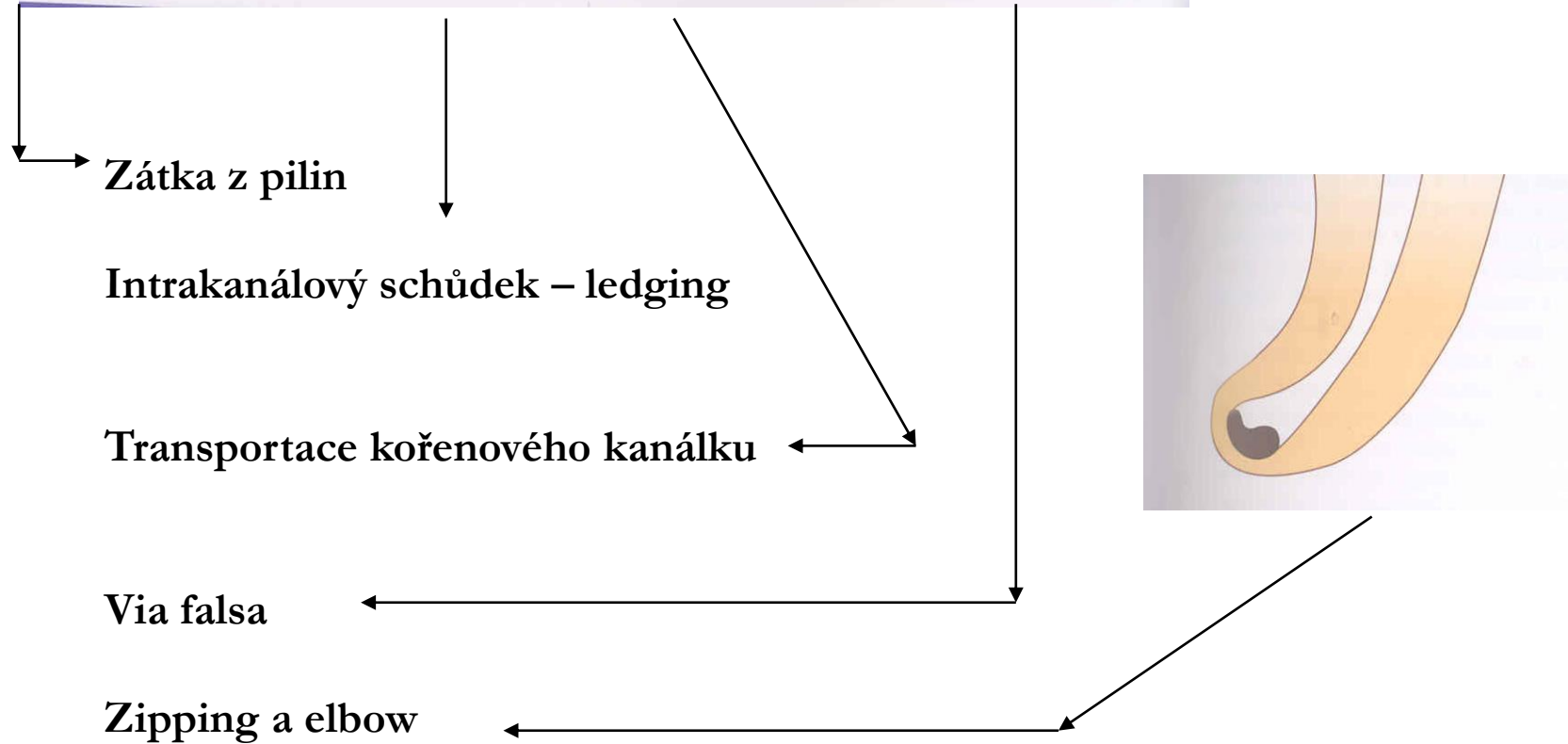
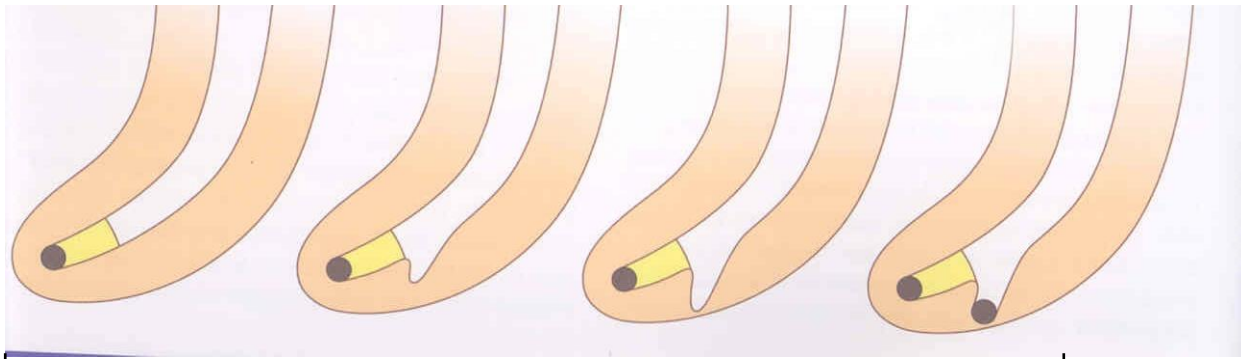

Komplikace endodontického ošetření

Místní

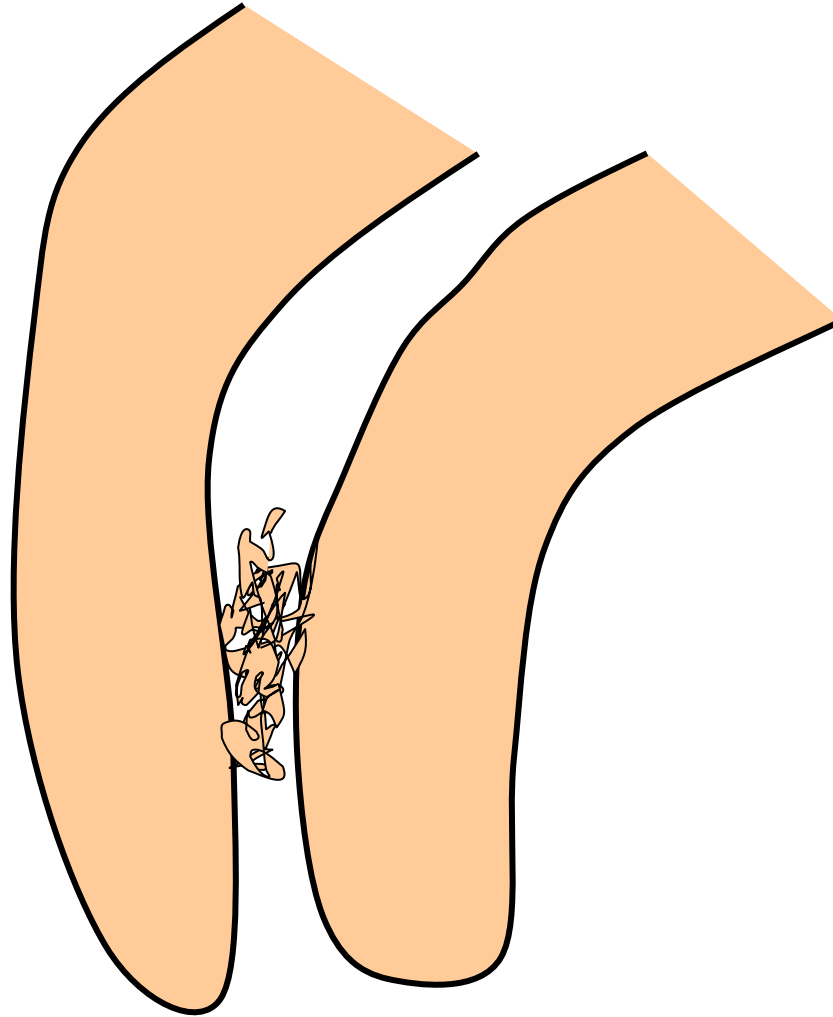
Regionální

Celkové

Místní komplikace

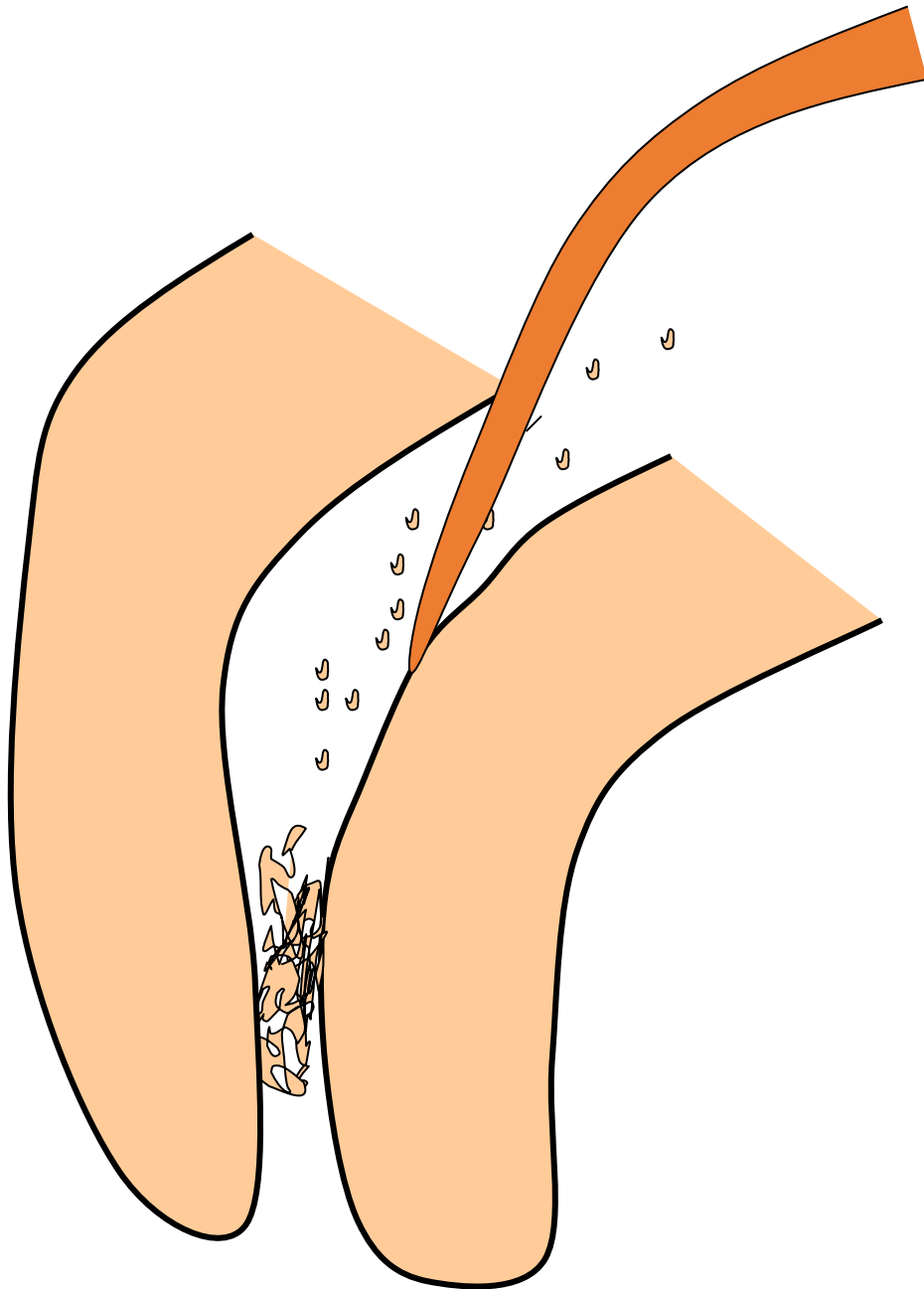
Zátka

Příčiny

**Nedostatečný výplach
a rekapitulace**

Ztráta pracovní délky

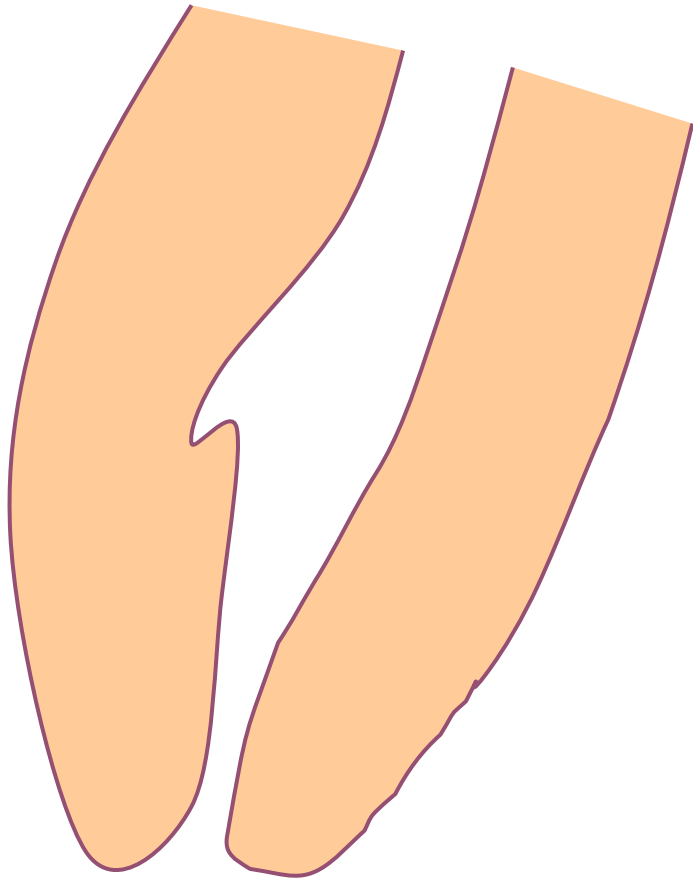

Řešení

**Opakovaná
opatrná
instrumentace
tenkým nástrojem**

*Výplach odstraní
minimum !*

Intrakanálový schůdek Ledging

Příčiny

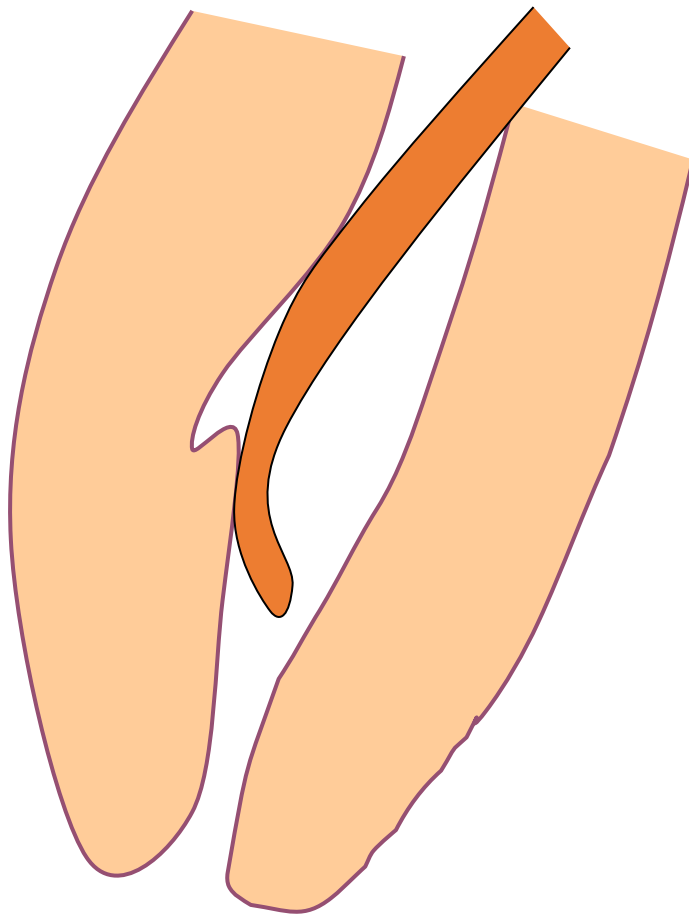
Není předehnut ocelový nástroj
při ruční preparaci

Není kontrolována pracovní délka

=

CHYBÍ REKAPITULACE!!!!

Nástroj ztrácí pracovní délku!!!!

Řešení

Nástroj předechnout!

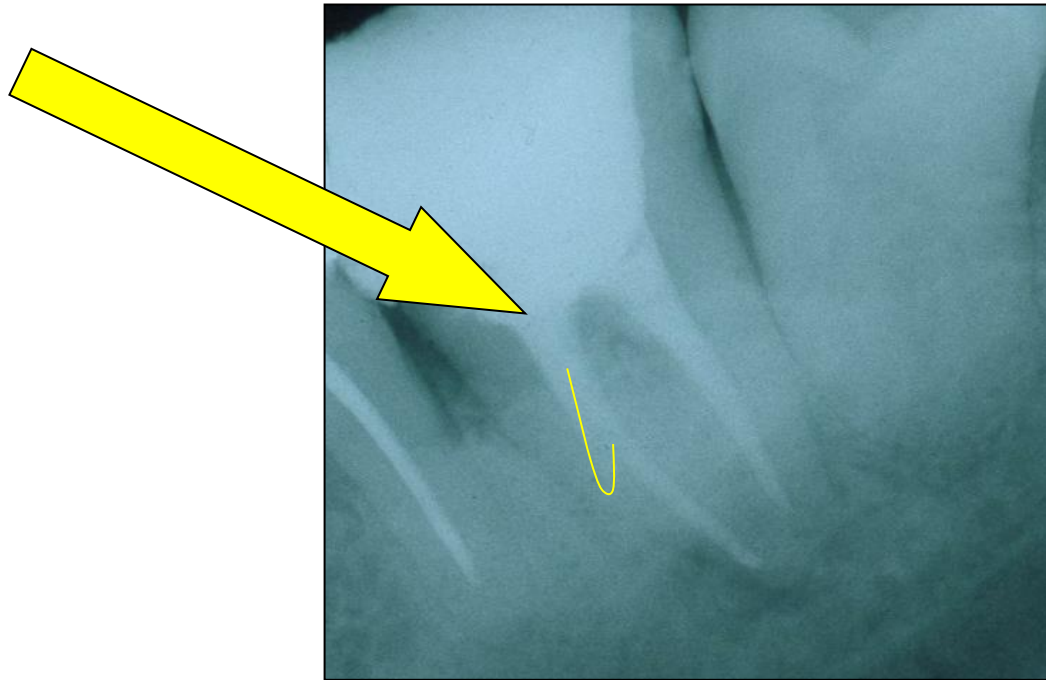
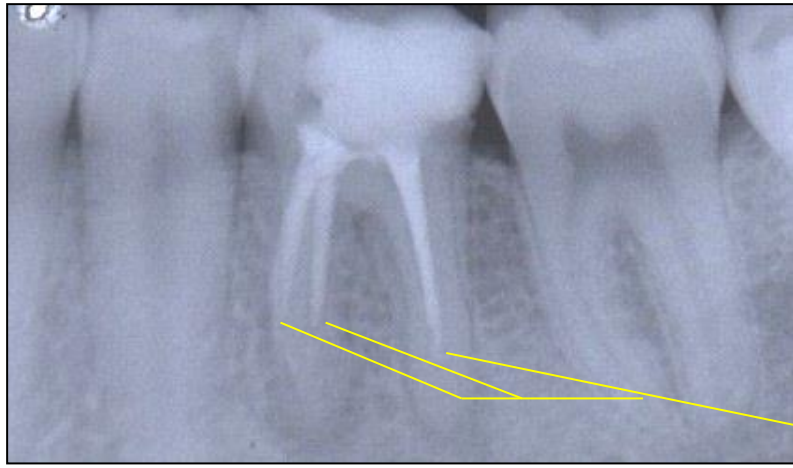
Jemně neúplně rotovat a sunout bez tlaku, až to jde.

Zakončit jemnými pilovitými pohyby

Vždy vlhko a lubrikans.

TRPĚLIVOST !!!!!

NiTi ne!!!!

Ledging

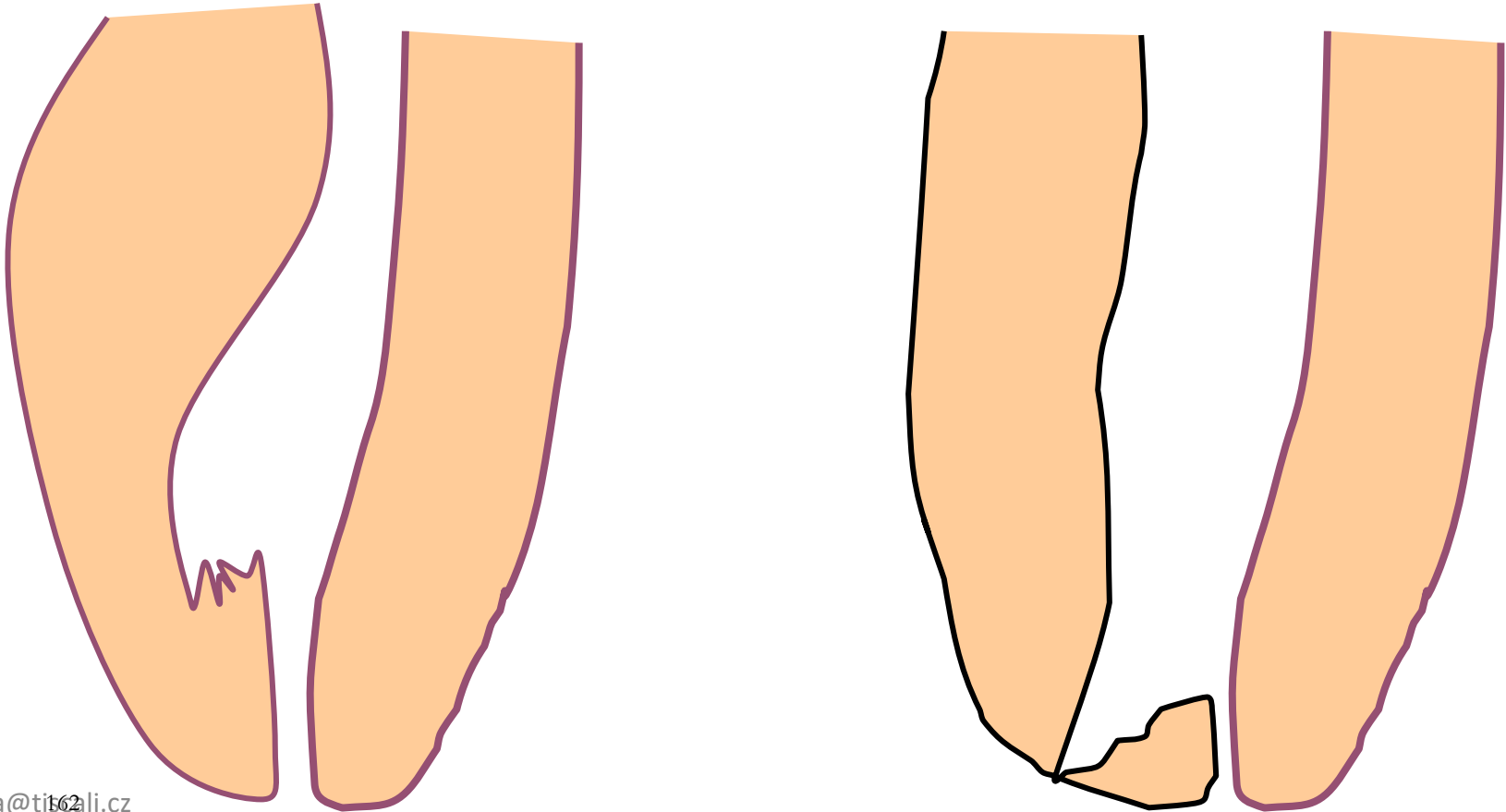
Komplikace uvnitř kanálků

Zippering a Elbow

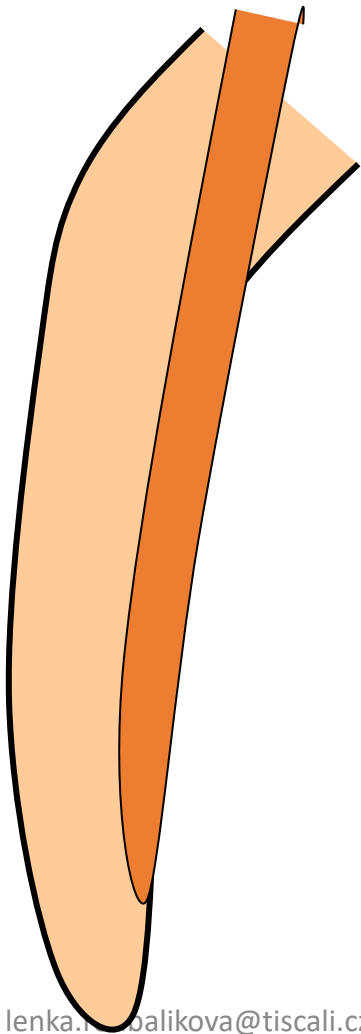

Nedostatečně předehtnutý nástroj

Rotace nástroje v zahnutých kanálcích

Stripping

Příčiny

Špatná orientace v anatomii – chybí dg. snímek
Nástroje nejsou předechnuty
Rotační opracování NiTi s vysokým kónusem

Riziková místa

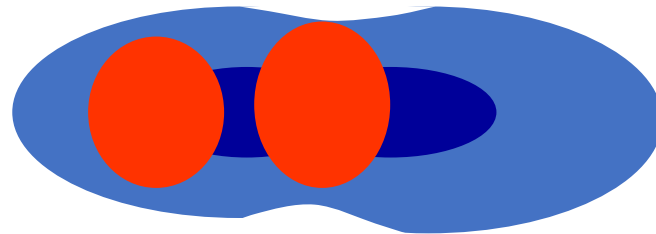
*Zahnutý kořen – dolní moláry,
meziálně*

Premoláry, hlavně horní

Dolní řezáky

Oblast isthmu

Stripping

Důkladný přehled!

Šetřit oblast isthmu!

Ruční preparace!

Menší kónus NiTi !

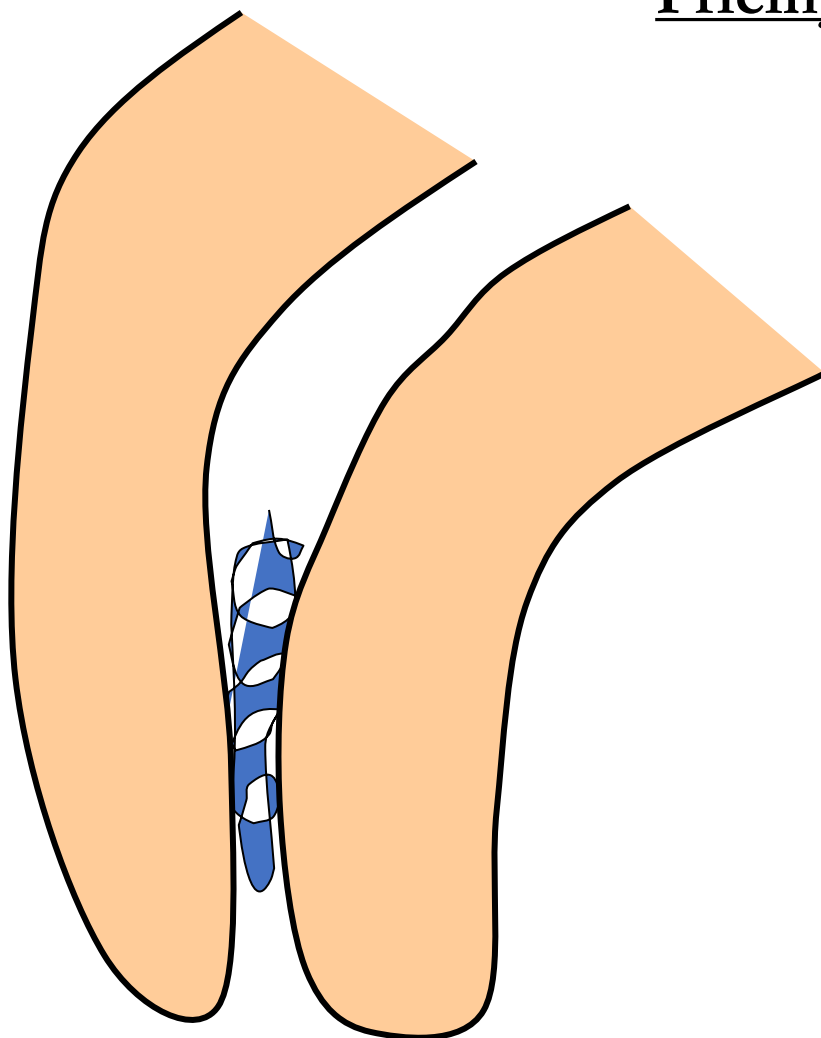
Stripping

Nástroj předechnout, popř.otupit z jedné strany !!!

Zalomení kořenového nástroje

Příčiny

**Nedostatečný
koronální flaring**

**Opotřebovaný
kořenový nástroj**

**Použití hrubé
síly**

**Nesprávný
pohyb nástroje v
kanálku**

Řešení

Rozšíření kanálku k nástroji (není bez rizika)

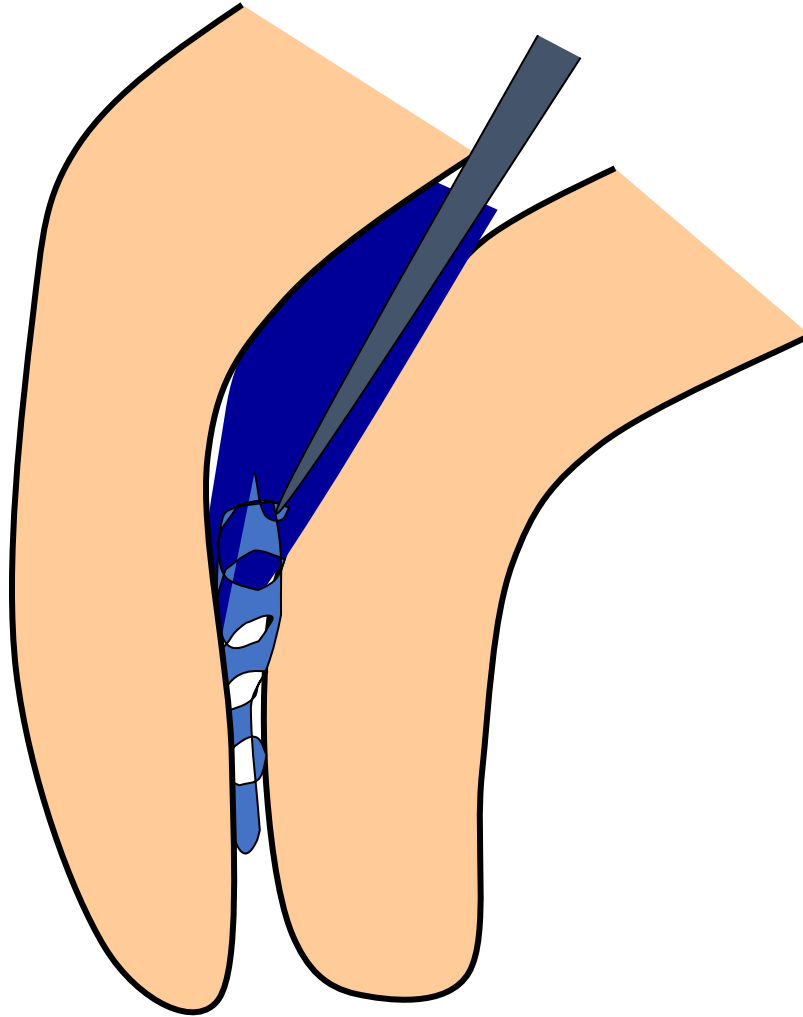
Ultrazvukové špičky

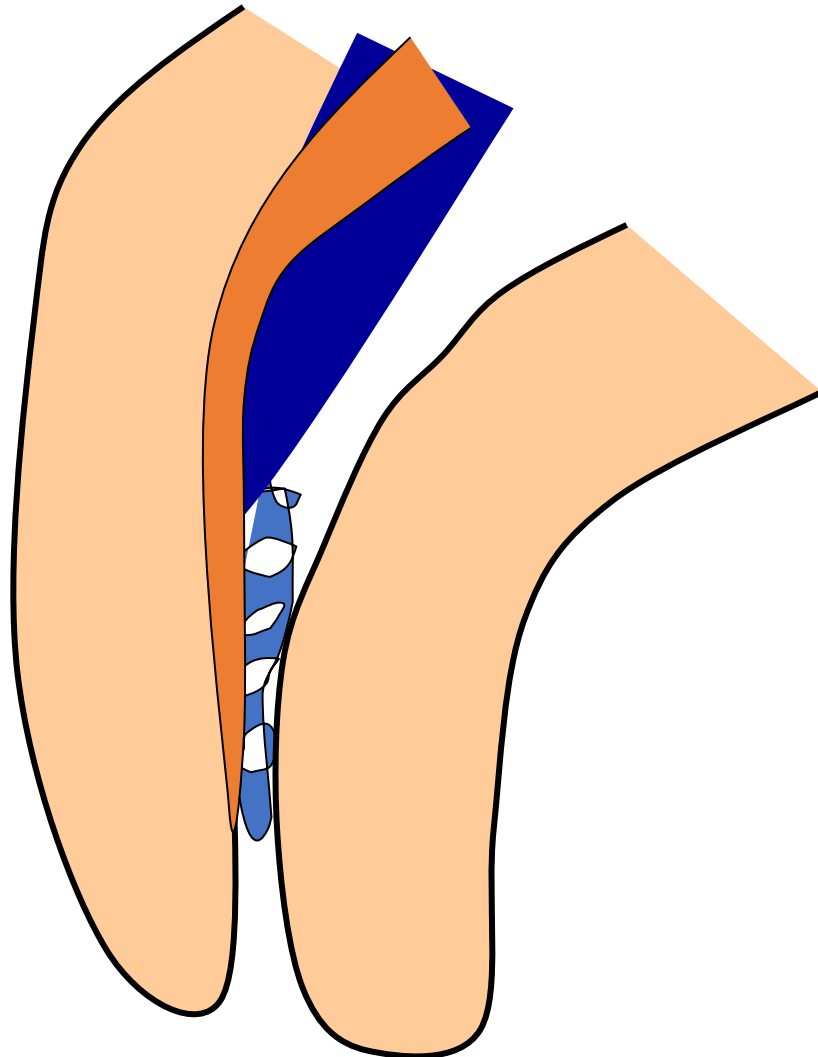
Rotující kořenový nástroj – nejvyšší opatrnost

Bypass nástroje

Ponechání

Chirurgický výkon

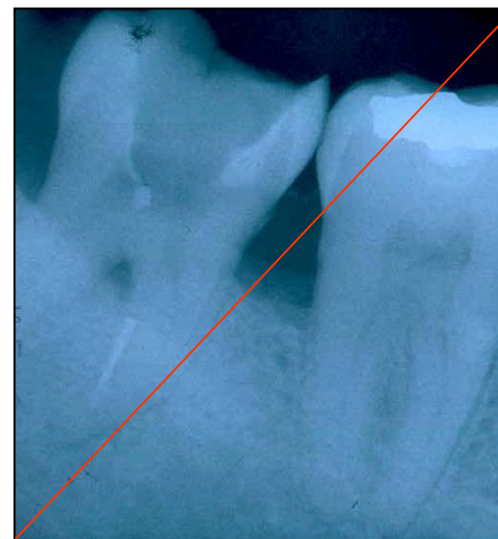
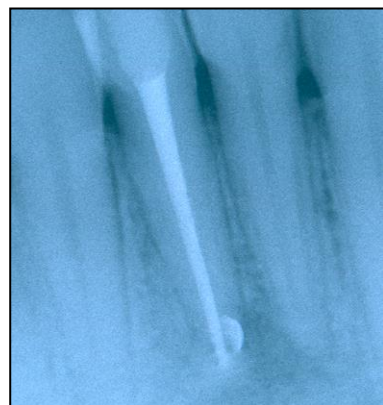

Bypass

Zalomený nástroj

Via falsa

- Perforace spodiny a v koronální třetině
- Perforace v průběhu kanálku
- Perforace apikálně.

Via falsa

- Perforace spodiny

Přístupné – ošetřitelné

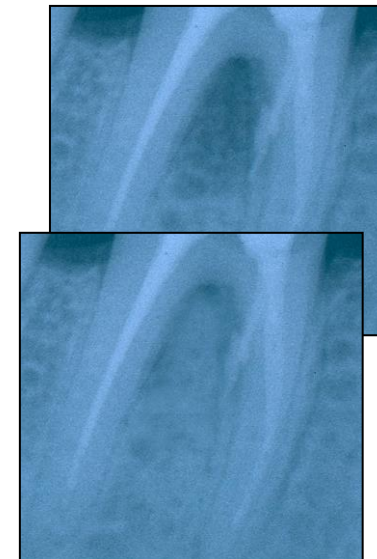
Zastavit krvácení, dezinfikovat

Aplikovat hydroxid kalcia krátkodobě

Vyměnit za MTA – po oplachu a vysušení přiložit na nekrvácející místo – kondenzovat vlhkou vatou, nechat do druhého dne, zrevidovat a pokračovat v běžném ošetření

Via falsa

- Perforace v průběhu kanálku
  - a) hydroxid kalcia krátkodobě, MTA nad úroveň perforace – obtížná aplikace – aplikátor Vlhkost, kontrola, pokračovat v dalších kanálcích
  - b) hydroxid kalcia, kořenová výplň
  - c) chirurgický výkon

Via falsa

- Perforace apikálně

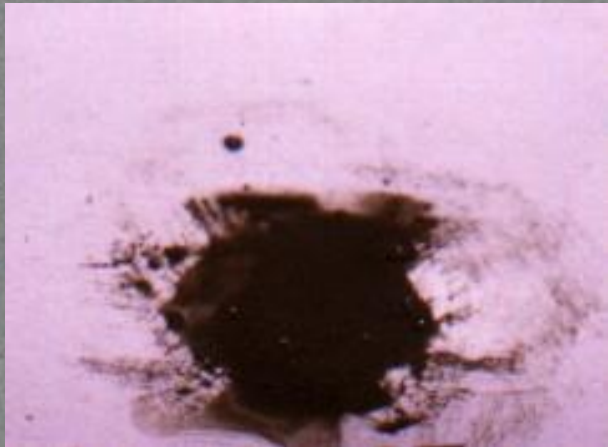
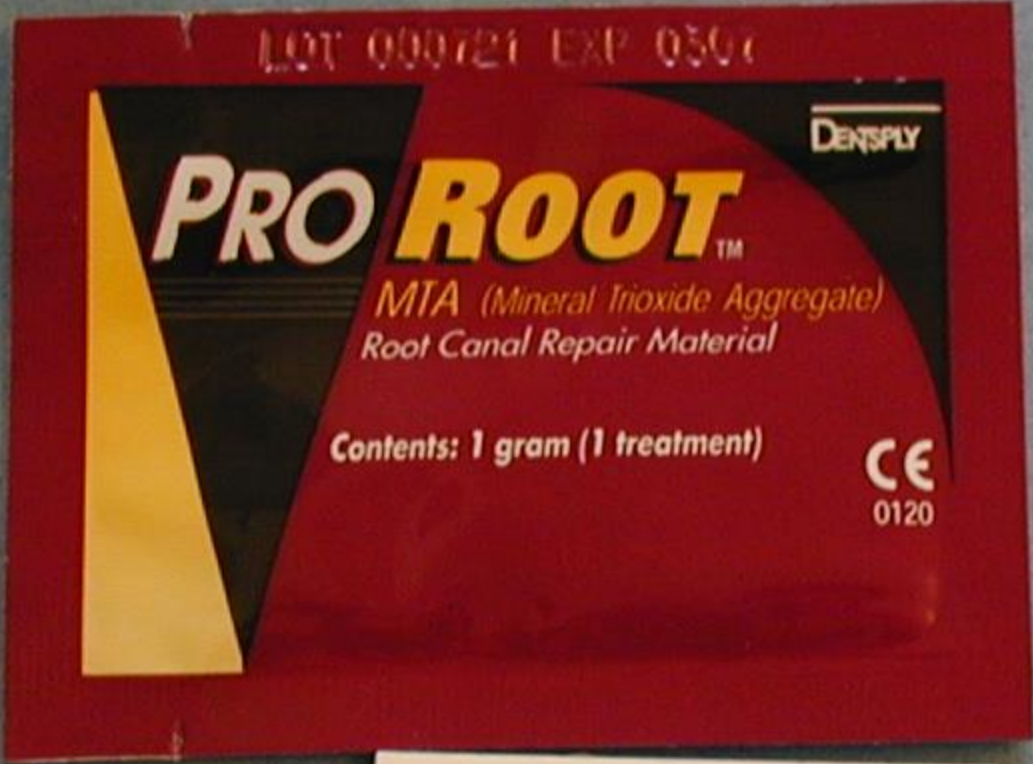
Hydroxid kalcia, kořenová výplň.

MTA složení

- Silikát dikalcia
  - Silikát trikalcia
  - Aluminát trikalcia
  - Aluminát tetrakalcia
  - Sulfát mědi
  - Trioxid vizmutu
- = portlandský cement s Bi_2O_3

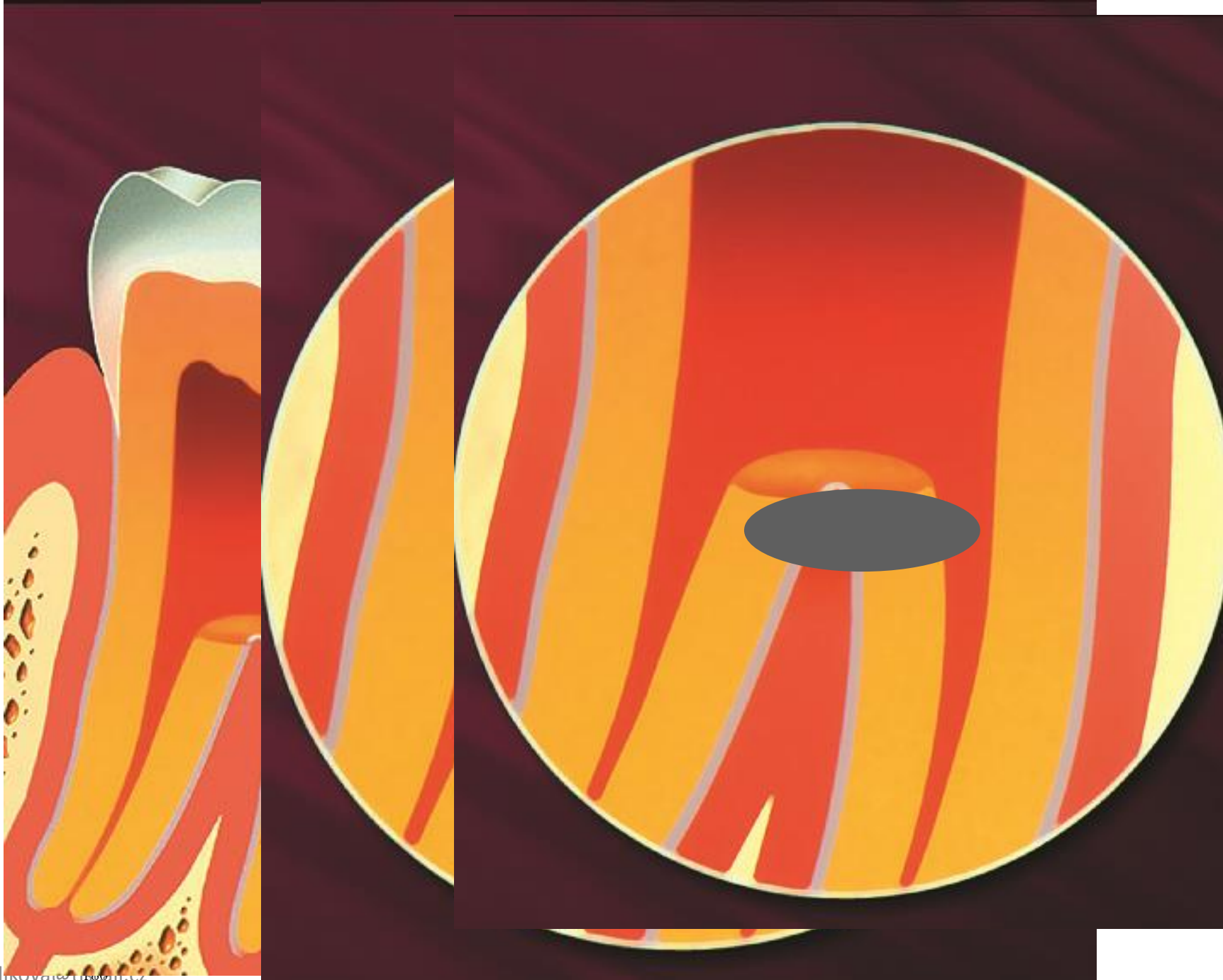

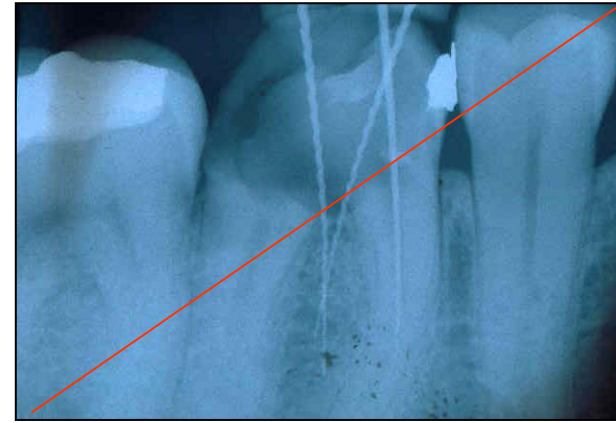
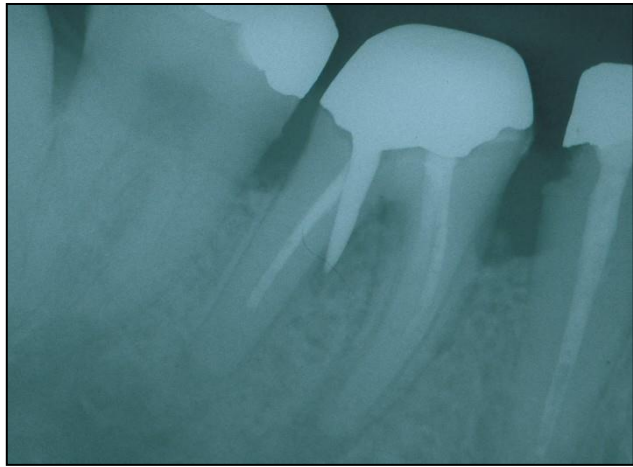
MTA

- Umožňuje hojení – dobrý okrajový uzávěr !
Zabraňuje přístupu mikroorganismům,
umožňuje hojení dřeně a periodoncia tvrdou
tkání.

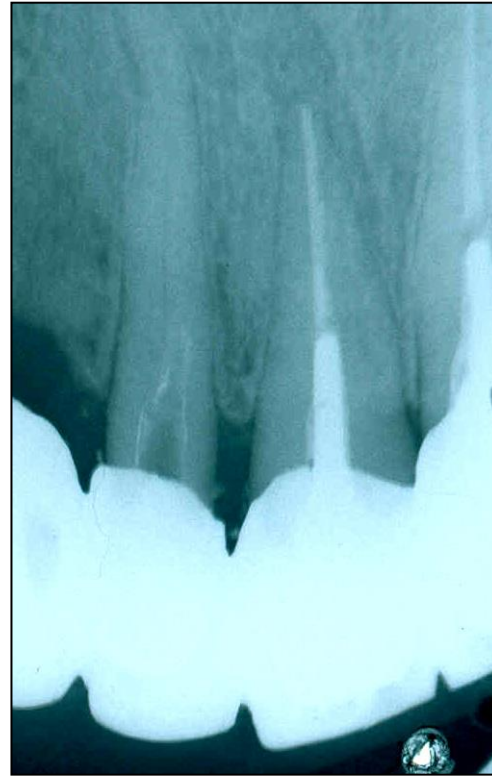
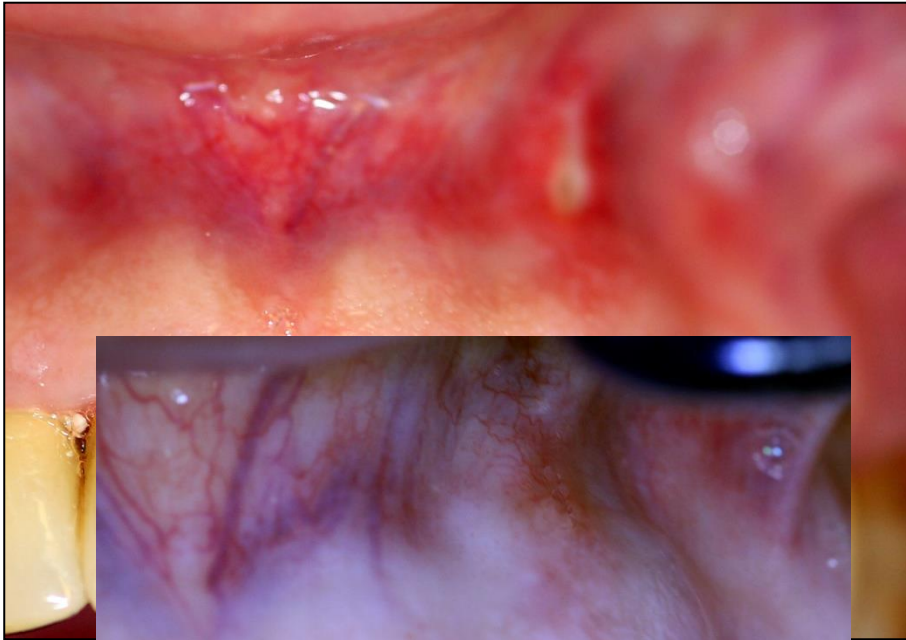

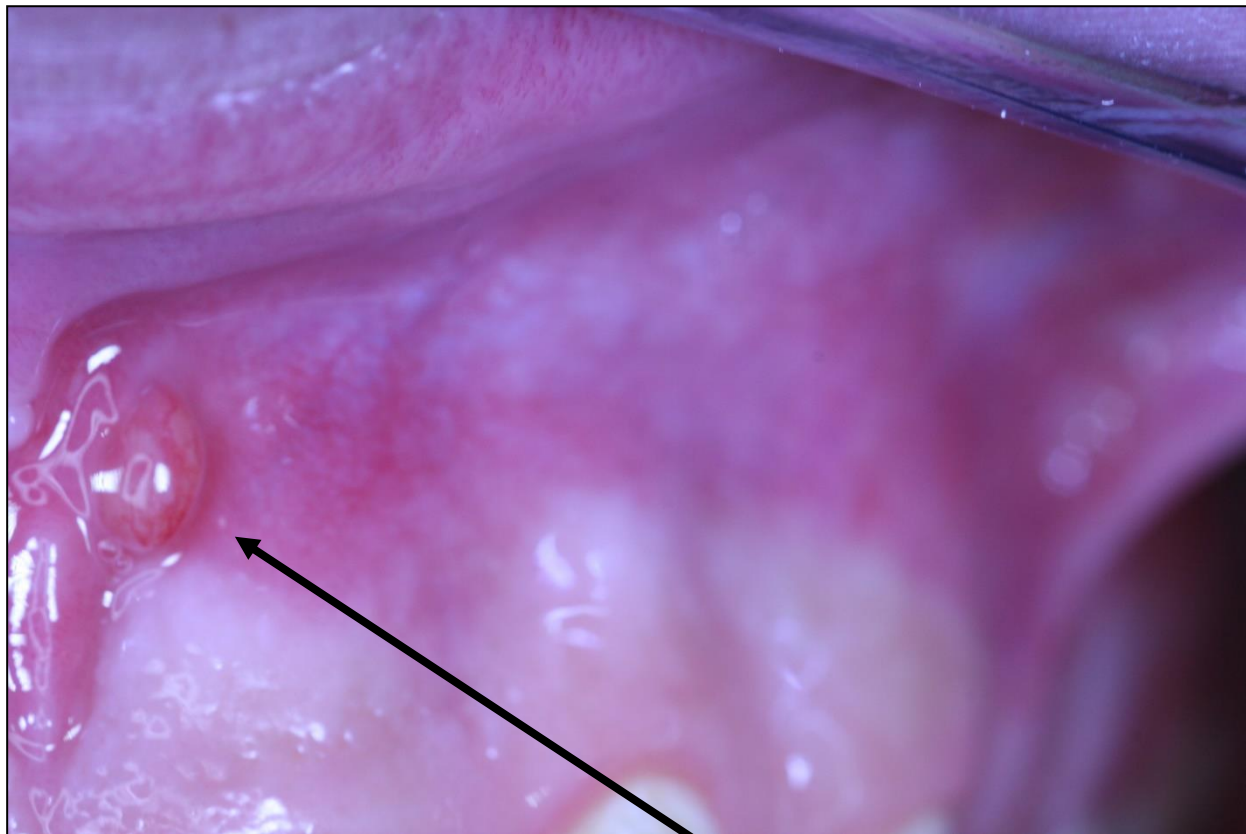

Regionální komplikace

Píštěl

Celkové komplikace

Celkové komplikace

- Subperiostální absces, submukózní absces
- Kolemčelistní zánět
- Polknutí nástroje
- Vdechnutí nástroje

Celkové komplikace

Subperiostální absces, submukózní absces

Incize, uvolnění exsudace kořenovým kanálkem,

Antibiotika při celkové alteraci,

Analgetika

Celkové komplikace

Kolemčelistní zánět

Chirurgie – incize, drenáž, antibiotika

Celkové komplikace

Polknutí nástroje

Poučení pacienta

Rtg

Zbytková strava

Sledování průběhu

Celkové komplikace

Vdechnutí nástroje

Pokusit se o vybavení – stlačení hrudníku!

Rtg v doprovodu zubního lékaře

Specializované ošetření

Celkové komplikace

Pozor!!!!

Nemusí být reflexní kašel ani náznak dávení!!!!

Vždy hledat nástroj, nenajde –li se

***Vždy předpokládat vdechnutí nebo
polknutí!!!!***

Plnění kořenového kanálku